

Évtizedkönyv 2009 – 2019

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Radnóti Miklós Gyakorlóiskola

ELTE RADNÓTI MIKLÓS GYAKORLÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GYAKORLÓ GIMNÁZIUM
ÉVTIZEDKÖNYVE 2009–2019

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola
és Gyakorló Gimnázium

Évtizedkönyv

2009–2019

Készült 2019 novemberében

Szerkesztette: *Schiller Mariann*

A címlapon: Így lehetett megközelíteni az iskolát megalakulásakor (fotó: Fortepan)

A hátsó borítón: A tantestület 2019 tavaszán

Kiadja az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Radnóti Miklós Gyakorlóiskolája
1146 Budapest, Cházár András utca 10.
Honlap: <http://www.radnoti.hu>
Felelős: *Láng György* igazgató

A kiadást támogatja a Radnóti Alapítvány

Nyomdai előkészítés: Kármán Stúdió
Nyomta és kötötte az OOK Press Kft.
E-mail: info@ookpress.hu
Felelős vezető: *Szathmáry Attila*

Radnóti Miklós
Sem emlék, sem varázslat

Eddig úgy ült szívemben a sok, rejtett harag,
mint alma magházában a négerbarna mag,
és tudtam, hogy egy angyal kísér, kezében kard van,
mögöttem jár, vigyáz rám s megvéd, ha kell, a bajban.
De aki egyszer egy vad hajnalon arra ébred,
hogy minden összeomlott s elindul mint kísértet,
kis holmiját elhagyja s jóformán meztelen,
annak szép, könnyüléptű szívében megterem
az érett és tűnődő kevésszavú alázat,
az másról szól, ha lázad, nem önnön érdekéről,
az már egy messzefénylő szabad jövő felé tör.
Semmim se volt s nem is lesz immár sosem nekem,
merengj el hát egy percre e gazdag életen;
szívemben nincs harag már, bosszú nem érdekel,
a világ újraépül, – s bár tiltják énekem,
az új falak tövében felhangzik majd szavam;
magamban élem át már mindazt, mi hátravan,
nem nézek vissza többé s tudom, nem véd meg engem
sem emlék, sem varázslat, – baljós a menny felettem;
ha megpillantsz, barátom, fordulj el és legyints.
Hol azelőtt az angyal állt a karddal, –
talán most senki sincs.

(1944. április 30.)

10 éve, 2009-ben, a Radnóti Miklós név felvételének 50. évfordulóját ünnepelte az iskola, az ország pedig a névadó költő 100. születésnapját.

Hatalmas kötet készült, hogy az addig eltelt 50 évből *minden* megjelenjen ott. És ha a vállalkozás – a természetéből adódóan – nem is lehetett teljes, az eredmény imponáló és hiánypótló.

Most ennek a vállalkozásnak a kistestvérét fogja kezében az olvasó: az azóta eltelt 10 évről próbál képet adni ez a kiadvány; bizonyos helyeken pedig pótolja a korábban valamiért kimaradt eseményeket, jelenségeket. A 10 év alatt 3 igazgató is ült a változó szobában található igazgatói székben; leérettségizett az első nyelvi előkészítő osztály (majd nyomában még néhány); valami elkezdődött az épülettel. Kicsit átalakult az érettségi, a vizsgák, a felvételi, a tantárgyak évfolyamonkénti eloszlása; és nem kicsit változott a világ. Szükségessé vált szolidaritási ösztöndíj alapítása, és hagyománnyá vált az önkénteskedés mellett a jótékonykodás: a plusz 1 szendvics mozgalom, az Igazgyöngy alapítvány támogatása – karácsonyi gyűjtéssel, és immár 3. éve a ballagó tarisznyák megrendelésével. Lett két mecénás díj, átalakultak a tantárgyi versenyek; születtek újféle nyári táborok, míg mások elmúltak vagy vidáman élnek tovább. Mindennapos a testnevelés és az aktív tábla meg más kutyuk használata, mindenki zsebében ~~marsallbot~~ okostelefon, a 3. számító-gépes terem is elkészül; a latin csak 3. nyelvként választható. Egyre többen kezdik az egyetemet külföldön, és nem ritka az egy-egy évet külföldön töltő középiskolás sem. Rengeteg hazai és nemzetközi tantárgyi, sport és művészeti versenyről származó érme van a radnótisoknak. Tovább él a tudományos diáknapi és szépen cseperedik a kulturális-jótékonyossági sorozat, a Meszszeringo. Megvan persze a szalagavató, az osztályszínpadok bemutatkozása, kétévenként Ki mit tud, vietnámi nap már háromszor is lázba hozta az iskolát. Évekig futottak nemzetközi projektek (például a YEEF, fiatal – leendő – európai vállalkozóknak, az Erasmus+ tanároknak). Sűrűn változott a tanárképzés sok eleme, másképp folyik a tanórák jó része, mint korábban sok-sok évtizedig. Szűkül a hivatalos taneszközök tere, de végtelen lehetőséget kínál a felhő, a tablet (már ha van elegendő).

Diákok természetesen sűrűn, tanárok valamivel ritkábban cserélődnek. De úgy tűnik, a Radnóti nem (vagy nehezen, például a következő írásokban) megfogható szelleme állandó. Voltak, hogy ne lettek volna nehéz percek,

kínos pillanatok, szomorú szembenézés, döbbszent csönd is a sok öröm között. A (ki tudja mennyit érő) ranglistákon a Radnóti mindig valahol legelöl. Sikeres felvételik itthon és külföldön. Ez jó, erre lehet büszkének lenni. De még inkább arra, hogy a láthatatlan fonál ott húzódik minden valaha volt radnóti között. Olykor meg láthatóvá is válik. A mindenkori diákok szülei közt sok a volt-diák (csak nem akarja olyan helyre járatni a gyerekét, ahol neki nem volt jó!); a tantestületben egyre több a volt-diák (csak nem akar olyan helyen dolgozni, ahol neki nem volt jó!); két és fél ezren csatlakoztak a közösségi médián egy öregdiákok csoporthoz, felújítják például az aula világítását, eljönnek a találkozóra, olvassák ezt a könyvet...

Kedves Diáktárs Olvasó! A teljesség igénye fel sem merült – egy iskola 10 éve nem fér el egy füzetben. Ami most kimaradt (és a honlapon is megtalálható Évkönyvekben sem lelhető meg), 10 év múlva bekerül – csak 9 év múlva szólni kell róla időben.

dr. Molnár Katalin

Az elmúlt 10 év történései

Az iskola történetét bemutató Jubileumi évkönyv 2009-ben jelent meg, én 2013. január 1-jén vettem át az iskola vezetését Tomcsányi Pétertől, aki 2002-től 10 éven át volt a Radnóti igazgatója. Írásomat ott folytatom, ahol elődöm 2009-ben abbahagyta, és megpróbálom dióhéjban összefoglalni az elmúlt 10 esztendő fontosabb radnóti történéseit.

Tomcsányi Péter vezetése alatt iskolánk pedagógiai munkájának modernizációja 2006-ban ismét felgyorsult, a sebességváltást az infokommunikációs technológiák hihetetlenül felgyorsult térnyerése, és annak társadalmi hatásai indokolták. Intézményi szinten akkortájt fogalmazódott meg egyértelműen, hogy a globalizálódó, tudás alapú társadalomban az iskolarendszerű oktatás-nevelés szerepe gyökeresen megváltozik, ezért elkerülhetetlen, sőt kifejezetten kívánatos a szemléletváltás a tanítás-tanulás folyamatában és ezzel együtt a tanárképzésben is. Az iskolavezetés megértette azt az oktatáspolitikai felismerést, hogy váltani kell: a hagyományos, a külső hatásoktól inkább elszigetelt iskolai modellről át kell térni az adaptív, a tanulók egyéni tanulási stratégiáit hatékonyabban fejlesztő, a külvilág felé sokkal nyitottabb, a rendkívüli mértékben megváltozott tanulási környezethez jobban igazodó pedagógiai munkára. Tomcsányi Péter igazgató és az iskolavezetés elköteleződése mellett az átállást számos más tényező is segítette. Segítséget jelentett az, hogy a közoktatás modernizációját, a kompetencia alapú oktatás bevezetését célzó projektekkel EU-s forrásokból jelentős összegekre lehetett pályázni, és az elnyert támogatást eszközbeszerzésre, továbbképzésekre lehetett fordítani. Az iskola 2006 és 2012 között három nagyobb projektet valósított meg sikeresen. Ezek keretében a pedagógusok kivétel nélkül részt vettek több módszertani képzésen, sikerült beszerezni nagy értékű informatikai eszközöket (például számítógépeket, interaktív táblákat) és egyéb taneszközöket (laboratóriumi eszközök, mikroszkópok, matematikai modellek és építőkészletek stb.). Fontos tényező volt az is, hogy iskolánk tanárai közül többen dolgoztak a kompetencia alapú oktatás országos szintű tananyagainak fejlesztésén, a módszertani képzések tematikájának összeállításában, a tanártovábbképzésekben. A szövegértés-szövegalkotás programcsomagot kidolgozó munkacsoport vezetője Arató László volt, a fejlesztő csoport tagjai Fábíán Márton, Fenyő D. György, Mózer Tamás, Schiller Mariann és Weltner Mariann voltak. A matematika programcsomag fejlesztői között volt Csatár Katalin, Széplaki

Györgyné és Lövey Éva. A Sulinet digitális tananyagainak fejlesztésén a biológia (Kropog Erzsébet, Mándics Dezső, Molnár Katalin) és a fizika tanárok (Gulyás János, Honyek Gyula, Markovits Tibor, Szalóki Dezső, Tomcsányi Péter) dolgoztak. Végül, de nem utolsósorban nagyban hozzájárult a sikerhez a radnóti tanítók és tanárok túlnyomó többségének nyitottsága, innovatív szemlélete, kiváló szakmai felkészültsége. A módszertani váltásnak köszönhetően az iskola pedagógiai programjába bekerültek a projektek és a témahetek, teret nyertek a korszerű oktatás- és tanulásszervezési, módszertani megoldások (például moduláris oktatás, a tanulói együttműködésre épülő tevékenység központú pedagógiai módszerek; egyéni projekt), általánossá vált az informatikai eszközök (interaktív táblák, számítógépek stb.) alkalmazása. 2017-ben pályázatoknak, az alapítvány és szponzorok támogatásának köszönhetően az IKT eszközök között megjelentek a tabletek és a robotok is, csatlakoztunk a Telenor Hipersuli programjához. 2018-ban pedig iskolai szinten bevezettünk egy tanulás-tanítást támogató e-learning rendszert (Canvas). Sajnos az ígéretek ellenére a szélessávú internet és wi-fi még várat magára. Az egyénre szabott tanulás támogatásában komoly előrelépést jelent, hogy a tanítók és a tanárok munkáját az iskolapszichológus mellett gyógypedagógus és fejlesztőpedagógusok is segítik. Tanáraink rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken. 2016-ban a Radnóti kezdeményezésére az ELTE PPK szervezte azt a programsorozatot, amelynek keretében előadásokat hallhattunk és műhelyfoglalkozásokon vehettünk részt a tanár-diák kapcsolatról, a bullying-ról, a közösségi média hatásairól, szerepéről. A továbbképzések közül kiemelésre méltó az Erasmus+ mobilitási projektekben való részvétel. 2017–18-ban még „csak” 13 tanárunk utazott tanulni Európa különböző országaiba, a 2019-ben indult projekthez már 23 kollégánk csatlakozott. A pályázatok írását, a projektek megvalósítását J. Tóth Judit, az angol nyelvi munkaközösség vezetője koordinálja.

Pedagógiai munkánk korszerűsítésének eredményei több területen is megmutatkoztak. 2015-ben az intézmény minősített referenciaintézmény címet kapott több referenciaterületen (a kompetencia alapú oktatási-nevelési programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó intézmény: 1. a szövegértés-szövegalkotás, a matematika, a természettudományok, a történelem és társadalomismeret, valamint az idegen nyelvek terén; 2. tehetséggondozó programmal működő intézmény; 3. az infokommunikációs technológiákat mintaként értékelően alkalmazó intézmény). Még ugyanebben az évben sikerrel pályáztunk az Akkreditált Tehetségpont, majd 2017-ben az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címre. A hivatalos elismerések mellett fontos mutató az is, hogy a 2013 óta megjelenő nem hivatalos gimnáziumi rangsorokban a Radnóti évről évre nagyon előkelő helyen szerepel. A rangsorokat több mutató alapján állítják össze a mindenkorli változásokat követni próbáló módszertan alapján (lásd a táblázatot). A sikerekhez tartozik az is, hogy érettségiző diákjaink közül nagyon sokan nyernek felvételt rangos külföldi egyetemekre elsősorban angol nyelvtérületen.

A HVG nem hivatalos gimnáziumi rangsora
(2016–2020 című kiadvány alapján)

	2015	2016	2017	2018	2019
Matematika kompetenciamérés	4.	4.	2.	4.	3.
Szövegértés-kompetenciamérés	11.	5.	14.	7.	3.
Magyar érettségi	17.	30.	29.	5.	12.
Matematika érettségi	3.	4.	4.	2.	2.
Történelem érettségi	16.	46.	6.	9.	17.
Nyelvi érettségi	16.	9.	20.	12.	6.
Felvételi eredmények	1.	17. ¹	2.	3.	1.
Összesített rangsor	2.	8.	3.	1.	2.
Külföldi egyetemen továbbtanulók (%) ²	25	30	30	40	41

¹ Ebben az évben nem korrigálták az eredményeket a külföldön továbbtanuló, hazai felsőoktatási intézménybe egyáltalán nem jelentkező diákok számával.

² A külföldi egyetemen tanulmányukat megkezdők az érettségiző diákok számához viszonyítva. A rangsor elején álló más intézményekben átlagosan 5–15% ez az arány.

2012-től lényegében folyamatosan alapvető változások történtek mind a köznevelésben, mind a felsőoktatásban. 2013. szeptember 1-jén kerültek bevezetésre sok más egyéb mellett a korábbiaknál sokkal nagyobb megkötöttséget jelentő kerettantervek és a pedagógus életpályamodell. Ezt megelőzően a jogszabályi előírásoknak megfelelően módosítani kellett az iskola pedagógia programját, helyi tantervét, szervezeti és működési szabályzatát, házirendjét. Szembesülnünk kellett azzal, hogy a kerettantervek szigorú előírásai nem illeszkednek korábbi tanterveinkhez, emiatt módosítanunk kellett például fizika tantervünket, és a 11. évfolyamra áthelyezni az órák egy részét, valamint a záróvizsgát. Szerencsére a biológia kerettanterv korrekcióját sikerült elérnünk, így ott nem kellett az órák egy részét áthelyezni a 12. évfolyamra. Az óraszámok az alsóbb évfolyamokon (1–7. osztály) jelentősen emelkedtek az etika, a mindennapos testnevelés tárgyak bevezetésének következményeként. 2017-től ezért a technika és életvitel tárgyat részben modulokban, részben projekt és témahét keretében valósítjuk meg, illetve egyes tartalmakat beépítettünk más tantárgyakba (biológia, kémia, fizika). Még egy nagyon jelentős változás történt oktatási szerkezetünkben, bár ezt nem a kerettantervek bevezetése indokolta. 2014-ben a latin nyelv megszűnt mint választható 2. idegen nyelv, mert nagyon alacsony volt az érdeklődés iránta, kevesen jelentkeztek erre a tanulmányi területre.

A pedagógus életpályamodell bevezetése, főleg annak körülményei iskolánk pedagógusai körében sem arattak osztatlan sikert, hiszen a több diplomás, szakvizsgázott vagy éppen doktori fokozattal rendelkező kollégák a

vártnál jóval kisebb béremelést kaptak. Ennek ellenére, vagy éppen ezért, amikor lehetőség nyílt rá, nagyon sokan jelentkeztek minősítési eljárásra. 2014-től 89 kollégánk írt portfóliót, többen kettőt is. Az elmúlt évek során 67 minősítési és tanfelügyeleti látogatás történt, ami kiugróan magas szám. Mindez természetesen átlagon felüli terhelést jelentett a tanítóknak, a tanároknak és az iskolavezetésnek. Jelenleg 34 mesterpedagógus és 2 kutatótanár dolgozik az iskolában.

A változások a diákok közösségi életét is érintették. A több évtizedes hagyományokkal rendelkező programok, mint a nomád tábor, a vízitúrák, a természetkutató tábor, a matektábor, az ősükösi tehetséggondozó tábor, az osztályszínpadok vetélkedője, az ifiprogramok mellett újak is megjelentek. 2015-ben szervezte meg első alkalommal a diákönkormányzat a Radnóti Összefogás Fesztivált, röviden RÖF-öt. Az első alkalom a jótékonyság jegyében telt, több száz cipős dobozt töltöttek meg karácsonyi ajándékokkal a diákok. Csatlakoztunk a +1 szendvics akcióhoz, amelynek keretében az iskola diákjai más intézményekkel összefogva mélyszegénységben élő, hajléktalan embereknek gyűjtenek élelmiszert. 2014-ben került évtizedek után először megrendezésre a Diákparlament, melynek tematikáját, programját a diákönkormányzat állítja össze. A Diákparlament javaslatára változott a házirend, és 2016 óta a diákok online kérdőív kitöltésével értékelhetik tanáraik munkáját. Remélhetőleg hagyománnyá válik az előző évben feléledt „Nagy-színpadok”, a nagygymnazisták színházi fesztiválja is. A diákönkormányzat rendszeresen szervez fórumokat a diákságot érintő kérdésekről (például az értékelés és a számonkérés; a tanár-diák kapcsolatok stb.).

Az elmúlt évek a felsőoktatásban, a tanárképzésben is változásokat hoztak. Felmenő rendszerben megszűnt az osztott tanárképzés, megváltozott az iskolai gyakorlatok rendszere. Megalakult a pedagógusképzésben érintett karok munkáját koordináló, a gyakorlóiskolák szakmai felügyeletét ellátó Tanárképző Központ. Az osztatlan tanárképzés bevezetése – legalábbis kezdetben – a hallgatói létszám jelentős növekedésével járt. A gyakorlógimnáziumok képviselői a Tanárképző Központ felkérésére részt vettek az új típusú iskolai gyakorlatok rendszerének kidolgozásában. A Radnóti számos egyetemi együttműködésben vett és vesz részt önállóan is. 2012-től az ELTE PPK megbízásából mi szerveztük és oktattuk a szakvizsgát adó tantárgypedagógia szakirányú továbbképzést. 5 éven keresztül péntekenként 10-15 tanár vett részt délelőtti óralátogatásokon, délután műhelyfoglalkozásokon. Ugyancsak 2012 óta vállalunk feladatokat a mentorpedagógusok felkészítésében. 2015-től a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, 2016-tól a Tanító- és Óvóképző Kar hallgatóit is fogadjuk szakmai, tanítási gyakorlaton.

2014-ben az egyetem szervezeti és működési szabályzata a gyakorlóintézmények számára előnyösen módosult. Megalakult a köznevelési intézmények vezetőiből álló Köznevelési Bizottság, ezzel az óvodák és az iskolák szakmai együttműködése, érdekérvényesítő képessége erősödött. Ennek köszönhető például az, hogy a pályakezdő tanárok méltatlanul alacsony

bérét az ELTE intézményeiben kiegészítik. Több egyetemi bizottságban is képviselőnek jutottak a gyakorlók, tanácskozási joggal meghívottak vagyunk a Szenátus ülésein és a Költségvetési Tanácsban. 2017 óta közös pedagógusnapi ünnepséget szervezünk, 2018-tól a köznevelésben dolgozó pedagógusok új egyetemi kitüntetését, Lórántffy Zsuzsanna díjat kaphatnak.

Az elmúlt évtized gazdasági nehézségekről is szólt. 2008 után anyagi lehetőségeink szűkültek, beszerzésekre, az épület karbantartására a szükségesnél lényegesen kevesebb forrás jutott. A mélypontot 2012 jelentette, amikor az Egyetemet ért gazdasági megszorító intézkedések következményei a gyakorlóintézményeket is sújtották. Az iskola költségvetéséből váratlanul elvontak 22 millió Ft-ot. A gazdasági ellehetetlenüléstől a szülők és a radnóti öregdiákok példátlan összefogása mentette meg az intézményt. Nem egészen 2 hét alatt sikerült összegyűjteni az elvonásnak megfelelő összeget. De minden rosszban van valami jó is. Hiszen akkor alakult meg és kezdett nagyon aktívan működni az öregdiákokból és szülőkből álló Radnóti Hálózat, az RH+-. Megszületett és immár hagyománnyá vált a „Messzeringó” kulturális rendezvénysorozat, amelynek keretében évente 3-4 alkalommal neves művészek lépnek fel, és az előadásokra befolyt adományok az iskola alapítványát gazdagítják. Az első előadás Kulka János ötlete és felajánlása volt. Az RH+-tagjai sokat segítettek az iskola felújításáért folytatott küzdelemben is. 2014-ben téglajegyet bocsátottunk ki, a befolyt összegből (9,5 millió Ft) felújítottuk a legrosszabb állapotban levő mosdókat és az alagsori tantermeket. 2016-ban, majd 2017-ben európai uniós forrásból sor került a kazánok és az ablakok cseréjére, a tető szigetelésére. 2018-ban a szülők és az öregdiákok TAO felajánlásainak felhasználásával a BEAC közreműködésével megújult fiú tornaterem, egy évvel később pedig a leány tornaterem. 2019-ben pedig megjelent a régen várt kormányhatározat az iskola teljes felújításának támogatásáról.

Sarkadi-Nagy Szilvia iskolapszichológus

Iskolapszichológia a Radnóti Miklós Gyakorlóiskolában 2009 és 2019 között

Egy évtized munkájának összefoglalására vállalkoztam, amikor igent mondtam e kötet szerkesztőjének felkérésére. Diszlexiám okán évről évre visszatartottam az évkönyvben való publikálást, holott mély meggyőződésemm, hogy a Radnóti szellemiségéhez az alapítás évétől kezdve hozzá tartozik a pszichológiai kultúra, az iskolapszichológia jelenléte. Diákjaink tanulási nehézségekkel való megküzdésének szemtanújaként úgy éreztem, hogy az írástól való szorongásom nem állhat tovább az útjában annak, hogy megismertessem az érdeklődőkkel, mi fán terem az iskolapszichológia iskolánkban 2009 óta, mikor is – egy év Járó Katalin mellett töltött önkéntes gyakorlókészség után – megörököltem ezt a beosztást, s e tevékenység több évtizedes hagyományát Révész Györgynétől (1959–1983), Kreácsik Judittól (1985–1992) és Járó Katalintól (1993–2009).

Az iskolapszichológusi munka szerteágazó tevékenységeket foglal magában, amelyek *„elsődleges célja a gyermek, a tanuló személyiségfejlesztése, leli egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése”* (2011 évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 132. §). A törvényi szabályozás értelmében 500 diákonként szükséges félállásnyi időtartamban pszichológusi ellátást biztosítani az iskolákban. Érthető tehát, hogy e munka ellátása során a munkáltató és az adott szakember rá van szorítva arra, hogy meghatározza a szolgáltatások prioritási sorrendjét. Ráadásul munkába állásom idején a Radnótiiban csupán fél státuszban foglalkoztattak pszichológust. Az akkori prioritási sorrend élén az osztályfőnöki munka segítése, és az elődöm által kidolgozott, *Közösségek Tükörben* elnevezést viselő, hierarchikus szociometriai mérésen alapuló közösségi helyzetelemző és problémarendező projekt állt. Ápolva ez utóbbi iskolai hagyományt, eleinte számos osztályban végeztem ilyen közösségfejlesztő beavatkozást az osztályfőnökökkel közösen. Ezzel párhuzamosan azt tapasztaltam, hogy a közösségi problémákon s a csoportlétkörön túl számos esetben okozott különböző súlyosságú szorongásos tüneteket a gyerekek-nél egyéni szinten a külső, illetve a gyakran már belsővé tett magas teljesítményelvárás. E szorongásos tüneteket több ízben sikerült hatékonyan megszüntetni, az egyéni megküzdési stratégiák fejlesztésén túlmenően, személyre szabott tanulási technikák kialakításával. Ezen felbuzdulva beleástam magam a tanulásmódszertani támogatás szakirodalmába, s szorgalmaztam ezek osztályszintű bevezetését. Az iskolában töltött első éveim során főleg az osztályközös-

ségek fejlesztésével, a tanulásmódszertani támogatással és a szorongásos zavarok egyéni kezelésével, illetve csoportos prevenciójával foglalkoztam. Naiv, mindenre elszánt pályakezdőként hamar rá kellett döbbernem, hogy a leghatékonyabb ellátás nélkülözhetetlen kulcsa a pedagógusokkal, kiemelten az osztályfőnökökkel és a szülőkkel való szoros együttműködés. Ennek okán munkámat igyekeztem a komoly tapasztalattal rendelkező kollégákkal közösen kialakítani, s a beavatkozásokat velük együtt végezni.

2010-től kezdve ennek az együttműködésnek a gyümölcseként csatlakoztam számos kezdeményezéshez. Az egyik ilyen, máig emlékezetes kísérletet az akkori diákönkormányzatot segítő pedagógusokkal, Kornai Júliával és Ispánovity Mártával közösen szerveztük. A DÖK képviselői számos észlelt tanár-diák és diákok közötti konfliktus okán kezdeményezték egy *konfliktuskezelő team* felállítását. A cél az volt, hogy kerüljön kialakításra egy jelzőrendszer, melyhez kapcsolódóan segítséget tudnak nyújtani a viták rendezésében. Üdvözlöttük ezt a kezdeményezést, s végül egy nyertes pályázat keretei közt megvalósítottunk egy mediációs módszertani képzést e csoport tagjai számára. Sajnos ez a kezdeményezés az akkori diákok elballagását követően a tantestület bátortalansága okán nem tudott hosszú távon gyökeret eresztetni az iskola életében.

Az osztályfőnöki órákon való részvételem mentén egyre több olyan területet azonosítottam, ahol a tanulók segítséget igényeltek. Miután nem egy szobában elrejtőzve (eleinte nem is volt erre lehetőségem), hanem a tanításba bekapcsolódva voltam jelen az iskolában, a diákság számára láthatóvá vált a pszichológiai szolgáltatás, s egyre többen vették igénybe segítségemet. Pár év elteltével olyan mennyiségű megkereséssel szembesültem, hogy az iskola vezetésével egyetértésben célul tűztük ki, hogy teljes állásban legyek foglalkoztatva. Ez hamar meg is valósult, s ennek köszönhetően számos további projektet sikerült megvalósítanunk az iskola diákjaival, tanáraival és szülői munkaközösségével közösen.

Egészségnevelés és személyiségfejlesztés

Iskolánkban az egészségnevelés (s azon belül az önismeret fejlesztésének) feladatát hosszú évekig Kondor Judit védőnő látta el osztályfőnöki órákon tartott előadások, csoportfoglalkozások formájában. Munkájába bekapcsolódva igyekeztem azokat az ismereteimet felhasználni, melyeket a for-profit szférában végzett tréneri, szervezetfejlesztői tevékenységem során elsajátítottam. Kiemelten fontosnak éreztem, hogy a munka világában szükséges készségeket s az azokhoz kapcsolódó legújabb megközelítéseket közvetítsük a diákoknak. Ebből a meggyőződésemből fakadóan számos osztályban tartottam készségfejlesztő órákat a Franklin-Covey *A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása* című könyve alapján, melyek során a proaktivitástól kezdve, a célkijelölésen át, a win-win attitűd fontosságát igyekeztem átadni a résztvevőknek. Ahogy az évek teltek, elkészült ennek a kiváló teljesítménye-

nedzsment módszertannak az iskolai tananyaga, ám erőforrás hiányában eddig nem került bevezetésre iskolánkban. Ugyanakkor az azóta megjelent, fiataloknak szóló kiadványt, illetve a kisgyermekeknek szóló mesekönyv változatot mai napig többen használjuk az osztályfőnöki órák tervezése során. E könyvekben a tudatos időkezelésről és erőforrásmenedzsmentről is szó esik, mely meggyőződésem szerint nagyon fontos az iskolánkban tanuló, gyakran túlterheltségre, kimerültségre panaszkodó diákjaink számára. A hatékony és egészséges életvezetés kialakítása érdekében kidolgozásra került egy óratorozat tematika, mely az egyéni viselkedéses függőségek monitorozását követően segíti a tanulókat a pozitív szokások kialakításában, melyek meghatározásához az egészségpszichológia legújabb kutatási eredményeit használjuk fel. Mivel a bontakozó személyiségű diákok a serdülőkorban gyakran kísérleteznek tudatmódosító szerekkel – s ez alól a radnóti fiatalok sem kivételek –, kiemelt jelentősége van az egészségnevelésen túl a drogprevenációs beavatkozásoknak. 2010 és 2015 között ennek megvalósításában volt együttműködő partnerünk a Kompánia Alapítvány, melynek kortárs segítő munkatársai (a biológia tantárgyat tanító kollégák által tanított ismereteken és az osztályfőnöki prevenációs beavatkozásokon túl) tartottak kiscsoportos önismereti foglalkozásokat a témában. A törvényi szabályozás megváltozása okán ezt az iskolai prevenációs tevékenységet 2015 után már csak a kormány által felhatalmazott szakemberek végezhették, így ez az együttműködés véget ért. Azóta is keressük a megoldást, hogy a védett, titoktartást biztosító foglalkozásokat pótolni tudjuk. E témában az utóbbi években a Horváth Bea tanárnő által kidolgozott drogprevenációs foglalkozás sorozattal igyekszünk az érintett évfolyamokon segítséget nyújtani. E témában, szakmai megfontolásból, a fiatalabb életkorú diákjaink számára a BRFK szakemberei által kidolgozott foglalkozásokat szoktunk szervezni. Ezen túlmenően immár hagyománnyá vált egy drogprevenációs szülői kerekasztal-beszélgetés, mely az érdeklődő, gyakran félelmekkel és kérdésekkel teli szülők számára, Demetrovics Zsolt addiktológus szakember, az iskolavezetés és az osztályfőnökök részvételével valósul meg évek óta. Mivel a szerhasználat problémája felgyorsult, s a szintetikus szerek terjedésével évről évre felbukkan diákjaink között, így e téren még sok tanulnivalónk s teendőnk van e programok továbbfejlesztésében, a jelenség megértése s a mögöttes okok feltárása terén.

Diákjaink fejlődése és egészséges életvezetése nem valósulhat meg a szülők segítségével, részvétele nélkül. Bevonásuk, megsegítésük és a kooperáció érdekében évről évre növekvő számban tartok tematikus beszélgetéseket az érdeklődő szülőknek a különböző életkorok szerinti normatív krízisekről, fejlődési kihívásokról és a leggyakrabban előforduló pszichés problémákról, s ezek hatékony szülői megsegítéséről.

Az önismereti igény és a pszichológiai ismeretek iránti érdeklődés mentén valósult meg egy pszichológiai szakkör, mely mára már fakultációvá nőtte ki magát, melyet egy külsős szakember, Bernáth Sámuel pszichológus kollégám vezet a három ELTE gyakorlóiskola diákjai számára.

A személyiségfejlesztés iskolánkban leginkább a mindennapi pedagógiai munka során valósul meg. Kiegészítve ezt a munkát időről időre igyekszünk bővíteni az önismeretet fejlesztő programok körét. Egy máig élő kezdeményezésem például a pályaválasztást segítő „On the job” program, melynek keretében a 11. évfolyamos tanulók egy napra ellátogathatnak az általuk választott szakma képviselőihez, hogy személyes tapasztalatot szerezzenek a pálya kihívásairól és örömeiről. A munkaerőpiaci változások okán az élethosszig tartó tanulás és az önismereten alapuló sokoldalúság, valamint a szakmák és a lehetőségek ismerete kiemelten fontos. Ezek hangsúlyozása és kialakítása érdekében rendezzük meg az érettségi évét megelőző évfolyamok számára a pályaválasztási napot, melyen minden diák az érdeklődésének megfelelő előadásokon, illetve workshopokon vehet részt.

A sikeres pályaválasztás ugyanakkor hitem szerint nem elegendő a boldogsághoz. Elengedhetetlen része életünknek a társadalmi felelősségvállalás és az altruista, rászorulókat segítő attitűd. 2010-ben egykori történelemszakos kollégánk, Liska Márton kezdeményezésére került kidolgozásra, majd a PONTON csoport tagjainak részvételével valósult meg a Társadalmi Érzékenyítő Program (TÉP), mely a 9–11. évfolyamon tanuló diákok számára nyújtott lehetőséget a szegénység, a fogyatékkal élők, a hajléktalanság, a gender és a prostitúció témáival való foglalkozásra. Évekkel később anyagi okokból ez a program megszűnt, de mivel számos diákban ébresztette fel az egyéni felelősségvállalás iránti igényt, egy maroknyi csapat, élén egykori diákunkkal, Tardos Zsófiával, megalakította az Önkéntesek csoportját. E csoporthoz csatlakoztunk Kornai Júliával, s csoportos szupervíziókat tartva segítettük széles körben végzett segítői munkájukat. Ekkortájt alakult ki az együttműködés többek között a BAGÁZS Egyesülettel, valamint számos időseket és családokat segítő szervezettel. Amikor hatályba lépett az a jogszabály, melynek értelmében az érettségihez kötelező 50 óra közösségi szolgálatot végezni, iskolánkat nem érte felkészületlenül ennek a programnak a bevezetése. Immár évek óta hatékonyan működik az Iskolai Közösségi Szolgálat (IKSZ) két kiváló tanár kollégám, Lengyel Zsuzsa és Pejtsik Júlia vezetésével folytatva az önkéntesség hagyományát. A közösségi szolgálatot teljesítők számára évről évre tartok foglalkozásokat, hogy felkészítsem őket az általuk választott területen felmerülő kihívásokra (idősekkel folytatott munka, gyermekkorházi programok, családsegítőkből tartott játékprogramok, fiatalabb diáktársak korrepetálása témakörökben).

Tanárképzés

Talán nem meglepő, hogy gyakorlóiskolában dolgozó iskolapszichológusként én is bekapcsolódtam a tanárképzési feladatokba. Tagadhatatlan, hogy a közoktatásban tevékenykedő pszichológusként az egyik legnagyobb elismerés és felvillanyozó lehetőség a leendő tanárok attitűdjének formálása, az évek során szerzett tapasztalataim mentén kialakult meggyőződésem, meg-

közelítésmódom átadásának lehetősége. Saját diákéveim élményei komoly nyomokat hagytak bennem. Problémás diákként megtapasztaltam a tanári odafordulás hiányát, az önértékelésemet romboló negatív kommunikációt, a hasztalan büntetések alkalmazását, s a hétköznapi élettől elszakadó tananyag öncélú elsajátíttatására irányuló autoriter törekvéseket. Ezen élményeim sarkallnak mai napig is arra, hogy a leendő pedagógusokban felébbresszem az érdeklődést az egyéni erősségek feltárásának módszerei, a differenciált oktatás, a közösségekben rejlő erőforrások tudatos kiaknázása és az oktatáson túli személyiségfejlesztés területei iránt.

Eleinte leginkább az osztályfőnöki munkához kapcsolódó ismereteket, s módszereket tanítottam (konfliktuskezelés, szociometrián alapuló közösségfejlesztés, szociális készségfejlesztés), majd a tanulásmódszertani támogatás lehetőségeivel bővült a repertoárom. A vezetőséggel egyeztetve, az aktuális iskolai kihívásokat követve kínálatom évről évre módosul. Ennek okán jelenleg a különleges bánásmódot igénylő (a sajátos nevelési igényű autisztikus, figyelemzavaros, fogyatékkal élő vagy pszichés problémákkal küzdő) tanulók iskolai támogatásáról és a tanár-diák kapcsolatok kialakításáról, a határok fontosságáról és a tanárszerep megformálásáról tartok kurzusokat.

Inklúzió

Ha már a különleges bánásmódot igénylők témáját a fentiekben említettem, nem maradhat kifejtés nélkül napjaink legnagyobb kihívása, a személyre szabott, adaptív oktatás szükségessége. Gyakorlóiskola lévén fontos feladatunk, hogy változó világunkban felismerjük a megváltozott tanulói igényeket, s annak kielégítésére megtaláljuk a leghatékonyabb módszereket, melyek biztosítani tudják a jövő pedagógusainak sikerességét. Iskolánk tanárai ennek érdekében folyamatos módszertani megújulásra törekednek. A színes módszertani eszköztáron túl a szemléletváltásra is szükség van. Ezt felismerve hívta meg Molnár Katalin, iskolánk akkori igazgatója, Gyarmathy Évát (az MTA tudományos főmunkatársát, neves diszlexia kutatót) hogy tartson előadást tantestületünknek a „diginklúzió” témájáról. Az előadás arra hívta fel a figyelmünket, hogy a digitális technológiai fejlődés következtében az újabb generációk kognitív, gondolkodási fejlődése eltérést mutat a korábbi tudományos megfigyelésekhez képest. A ma felnövekvő gyerekek eltérő attitűddel és agyműködéssel rendelkeznek: nagyobb teljesítménymotiváció figyelhető meg náluk, de kisebb erőfeszítés, preferálják a gyors megoldásokat, óriási ingeréhséggel jellemezhetők, míg figyelmük terjedelme rövidebb, s hiányzik a rendszerben gondolkodás. Állítása szerint a rendkívül ingergazdag környezet lehetővé teszi az egyéni eltérések, a tanulói diverzitás megjelenését, vagyis számíthatunk arra, hogy egyre több lesz a kiemelkedően gyors, illetve az egyenetlen fejlődésű és a hiányosságokkal rendelkező tanuló. Éva felhívta a figyelmünket arra, hogy a homogenitás szemléletén alapuló szegregált oktatást felváltó integráció, mely mögötte a másság felismerése,

s célkitűzése a hátrányokkal küzdő tanulók esélyegyenlőségének megteremtése az együttnevelés által, nem lesz fenntartható a jövőben. A sokféleség olyan mértéket öltött a tanulók képességfejlődésében, s ezáltal fejlesztési szükségleteiben, hogy az oktatásban elkerülhetetlen az a szemléletváltás miszerint az egyéni eltérésekre értéként tekintünk, s a többségbe való integráció eszméje helyett az inkluzív szemléletet követjük.

Az előadás teljesen egybecsengett tapasztalataimmal, így megerősített abbéli törekvésemben, hogy a képességazonosítás, az egyéni különbözőségek feltárása és üdvözlése, valamint a digitális eszközök alkalmazása terén előrelépést tegyünk. Ennek okán 2015-ben többedmagammal részt vettünk az Okosdoboz internetes oldal továbbfejlesztésében, mely során játékos online tananyagok, s kognitív képességeket gyakoroltató játékokat készítettünk. Csatlakozásunk eredményeként az iskola számos tablettel lett gazdagabb, így az elkészült tananyagokat a tanórák során is kipróbálhattuk. A kognitív képességeken alapuló játékok segítségével kísérletet tettem több évfolyam diákjai kognitív profiljának feltérképezésére. A vizsgálat eredményei igazolták Gyarmathy Éva állítását, miszerint válogatott diákjainknál is megfigyelhető a gondolkodási képességek szintjének egyéni egyenetlensége. Ez az eredmény további tanulásra és munkára sarkallt, így lettem az egyik szakmai vezetője a Nemzeti Tehetség Központ által megrendelt tehetségazonosító mérőeszközfejlesztés projektjének, melynek keretében többek között a Woodcock Johnson Kognitív Képességek Teszt IV. verzióját adaptáljuk és sztenderdizáljuk.

Reményeim szerint ez a teszt segítségünkre lesz a későbbiekben abban, hogy szükség esetén még pontosabban azonosítani tudjuk diákjaink kiemelkedő képességterületeit, s ezáltal segíteni tudjuk tehetségük kibontakoztatását.

A fentiekben bemutatott szemléletváltásra természetesen nem pusztán egyetlen előadás sarkallt minket. Több mint öt évvel ezelőtt egy kiemelkedően tehetséges diákunk Autizmus Spektrum Zavar diagnózist kapott. E diagnózis felhívta a figyelmünket arra, hogy a kiemelkedő képességű diákjaink között másoknál is előfordulhat a szociális képességek területén megfigyelhető lemaradás. Hála az akkori iskolavezetésnek, akik felismerték a téma fontosságát, több előadást is meghallgathattunk Győriné Stefanik Krisztina autizmus kutatótól, mely segített abban, hogy megértsük és felismerjük az ASD (Autism Spectrum Disorder) jellemzőit és tüneteit. Az évek előre haladtával egyre több olyan tanulóval találkoztam, akik vélhetően rajta voltak a spektrumon, illetve egyre több ASD diagnózis született tanulóink körében. Miután az autizmussal élők specifikus fejlesztést igényelnek, kezdeményeztem az iskolavezetésnél, hogy kérjünk e téren szakszerű segítséget, érzékelve kompetenciáim határát. Felismerve azt, hogy a felvételin kiemelkedő eredményt elérő tanulók körében nagy számmal vannak érintett gyerekek, ezáltal iskolánkba is bekerülnek ezek a diákok, az iskola alapító okiratába is bekerült, hogy felvállaljuk ezeknek a tanulóknak az oktatását, nevelését. Az

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karral folytatott együttműködésnek köszönhetően 2015-ben csatlakozott tantestületünkhöz Vích Katalin autizmus szakirányú gyógypedagógus. Munkája a szűrésen és az egyéni fejlesztésen túl kiterjed a tantestület folyamatos megsegítésére, s továbbképzésére is. Ennek részeként az elmúlt években én is rengeteget tanultam tőle, s a rendszeresített közös óralátogatások során sikerrel azonosítjuk azokat a diákokat, akiknek szociális, illetve figyelmi készségei fejlesztésre szorulnak. Mivel ezek a készségek legeredményesebben a korai fejlesztéssel mozdíthatók előre, bevezettünk egy kiscsoportos foglalkozást, mely során az alsó tagozatos gyerekek figyelmét, együttműködését, érzelemfelismerését és kifejezését fejlesztjük mesék és játékok segítségével.

Tapasztalataink mentén az is megfogalmazódott, hogy az inklúzió hatékony megvalósításához szükséges az osztályok összetételét tudatosan alakítanunk. Ennek érdekében került sor a nyolc osztályos gimnáziumi felvételi rendszer megreformálásra is, melynek értelmében a szóbeli felvételi immár három éve csoportos formában, a felvételiző diákok készségeinek (és nem tantárgyi tudásuk) feltérképezésére irányul.

Mit hoz a jövő?

Reményeim szerint a fentiekben sikerült bemutatnom az elmúlt években tett erőfeszítéseket, s az is nyilvánvalóvá vált beszámolómból, hogy az iskola-pszichológiai munka valójában a nehézségekkel való megküzdés elősegítéséről, a pedagógusokkal és szülőkkel folytatott közös gondolkodásról, a prevencióról és a fejlesztő beavatkozások megtervezéséről és megszervezéséről szól elsősorban, s nem csupán az egyéni nehézségekkel való megküzdés megsegítéséről.

Mindemellett fontosnak tartom, hogy arról is ejtsek néhány szót, hogy milyen kihívásokkal kell szembenéznünk az elkövetkező időszakban. Az elmúlt évek széles körű társadalmi, technológiai és munkaerőpiaci változásai okán számos új jelenséggel találkozunk. Egy ilyen jelenség például az okos eszközök elterjedése mentén online csatornákon megjelenő bullying, zaklatás, megfélemlítés is, melynek kezelését és prevencióját még tanuljuk. A családi élet, a nemi szerepek és a társadalmi normák gyors változása mentén a gyerekek fejlődésének menete (és a fiatal felnőttek életpályájának alakulása) eltérést mutat a korábbi generációk vizsgálata alapján leírt tudományos modellektől. Elengedhetetlen tehát a tantestület tagjainak folyamatos tanulása, módszertani megújulása és alkalmazkodása. Megfigyelésem szerint pedagógusaink ezen a területen országos szinten kiemelkedően teljesítenek, elkötelezettek. Tapasztalom szerint azonban ezek a rendkívüli erőfeszítések komoly terhelést jelentenek mentálhigiénés szempontból. Ahhoz, hogy ez a munka hosszútávon fenntartható legyen, elengedhetetlen tennünk azért, hogy rezilienciánk, lelki ellenállóképességünk erősödjön. Úgy vélem, jelenlegi igazgatónk, Láng György nagyon helyesen tette, hogy

igazgatói pályázatában kiemelt jelentőséget tulajdonított a diákok és a tanárok mentálhigiénés állapotának felmérésének és javításának. Ez a tudatos támogatás szükséges ahhoz, hogy a megújulást célzó módszereket és programokat ne csak meghatározni, hanem megvalósítani is képesek legyünk. A megvalósítás csakis szinergia mentén valósulhat meg. Éppen ezért, első lépésként ebben a tanévben megalakult egy nevelési munkacsoport, melynek tagjai az osztályfőnökök és a pedagógusok munkáját segítő szakemberek (fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógus, iskolapszichológus, iskolaorvos és védőnő). Munkacsoportunknak közösen kell megoldást találnia többek között a megváltozott tanulói igények kielégítésére, a szülőkkel való együttműködés újabb színtereinek kialakítására, az iskolai közösség fejlesztésére, a hatékony prevenciós programok bevezetésére, a nemi esélyegyenlőség megteremtésére, mindezek fenntarthatóságát szem előtt tartva. Fenntarthatóság alatt értem azt is, hogy gondoskodjunk arról, hogy az iskola több évtizedes hagyományait, pedagógiai gyakorlatát és szemléletmódját a fiatal tanárok tovább vihessék.

Végezetül szeretném megköszönni azt a rengeteg segítséget, amit 10 éve e téren nekem nyújtottak kollégáim, illetve elődöm, Járó Katalin, hogy megtaláljam a helyem a Radnóti világában. Reményeim szerint az előttünk álló kihívásokban továbbra is hasznos segítője leszek iskolánknak.

Harró Ágota

Tíz év

– vezetésről, nyelvi előkészítő osztályról, felvételi

10 év? Nagyon hosszú idő: egy újszülöttből ötödikes lesz, egy ötödikesből érettségizett fiatal felnőtt.

10 év? Nagyon rövid idő: pár éve még újdonság volt az aktív tábla a suliban, nemrég készítettük az első tanártablót a földszinti folyosóra, a minap még ötödikesek voltak az idén érettségizők.

10 évből 9 év igazgatóhelyettesként? Számtalan feladat, sok probléma, kevés szabadidő, jó néhány kudarc – számítottam rá. A várakozásomat messze felülmúlta viszont az, amit pozitívumként vihettem magammal ebből a 9 évből: érdekes kihívások, fejlődési és megújulási lehetőségek nekem és az iskolának, számos új munkakapcsolat és izgalmas együttműködés, közös sikerek, rengeteg biztatás és támogatás, segítő kritika. Köszönet érte az igazgatóimnak, a kollégáimnak, a diákoknak.

Az elmúlt tíz év innovációi közül kettővel igazán közeli a kapcsolatom.

Az osztályfőnökség számomra kiemelt fontosságú, ezért nagy megtisztetésnek érzem, hogy én lehettem az első nyelvi előkészítő osztály, a „D” osztályfőnöke. Ez az új képzési forma a Radnótiban 2008-ban indult. Az ötlet megszületése és a koncepció kidolgozása a kollégáim munkája, én készen kaptam. A már jól bejáratott hatosztályos gimnáziumi képzés kapott egy plusz évet több kiemelt programmal: emelt óraszámú angol oktatás; a gimnáziumi képzés előkészítése: a különböző munkaformák, tanulási módszerek elsajátítása, kompetenciafejlesztés; a jelenkor néhány fontos társadalmi, gazdasági problémájába való bevezetés. Az évek során időről időre változott ennek az évnek a struktúrája és tartalma, a tapasztalatok és a lehetőségek formálták: például az angol órák száma nőtt, latint is tanulnak a diákok, különböző típusú angol órákat próbáltunk ki. Az 1+6 éves képzés azonban számos más kérdést is felvetett. Az első év heti 10-14 angol órája után nem lesz-e nagyon kevés a heti 5 angol óra? Az angol nyelv tanulása szempontjából milyen hosszabb távú hatása lesz az előkészítő évnek? Az előkészítő évben el tudjuk-e végezni azt az alapozást, amire a nyolcosztályos képzésben két évünk van? Hogyan kezeljük a tanulásban és a közösségi életben azt a helyzetet, hogy a hatosztályos gimnazisták egy évvel idősebbek a velük azonos évfolyamra járó nyolcosztályos gimnazistáknál? Milyen új nevelési helyzetek fordulnak elő a 19-20 éves diákokkal? Osztályfőnökként és igazgatóhelyettesként egyaránt figyelemmel követtem a kép-

zés eredményességét és a nevelési területeken felmerülő problémákat. A varázslatos „D” osztály és az őket követő kiváló C-sek bebizonyították, hogy érdemes volt belevágnunk ebbe az újításba, ugyanakkor folyamatosan alakítanunk is kell. 2019 májusában már az ötödik nyelvi előkészítő osztály érettségizett, idén a tizenkettedik nyelvi előkészítő osztály indult, a képzési forma népszerűsége töretlen.

Igazgatóhelyettesként számomra az év legnagyobb logisztikai feladata a gimnáziumi felvételi megszervezése volt. A felvételi azonban nem csupán szervezési teendők kupaca, nagyon fontos, hogy mi történik ott a kisgyerekekkel, mit tudunk meg róla a felvételi során. A központi írásbeli felvételi a jelentkezők tantárgyi tudásáról ad képet. Az évek során egyre feszítőbb kérdés lett az, hogy a szóbeli felvételin is a tantárgyi tudást szeretnénk-e mérni vagy valami másra lenne inkább szükség. A társas tanulás, az együttműködési készség fontossága ma már nem kérdőjelezhető meg: a diákok egymást inspirálják, tanulnak egymástól, együtt több mindent tudnak felfedezni és megérteni, mint egyedül. Megjelent az igény arra, hogy a szóbeli vizsgán az osztálytermi munkához hasonlóan, csoportban felvételizzenek a diákok. A nyolcosztályos gimnáziumba jelentkezők számára már kidolgoztunk egy új szóbeli felvételt, amely három éve működik. Nyolc negyedikes kisdíák egy órán keresztül részben önállóan, részben közösen old meg különböző feladatokat, amelyek egy része hasonlít egy tanórai szituációhoz. A velük együtt lévő felnőttek felváltva vezetik a foglalkozást és egy közös szempontrendszer szerint megfigyelik a gyerekek tevékenységét. A felnőtt csapat tagjai tanárok, az iskolapszichológusunk és a gyógypedagógusunk. Igazi csapatmunka ez számukra, számos nehézséggel, például a megfigyeléseik pontokra váltásával. A leendő osztályfőnököknek az itt szerzett információk hatékonyabbá teszik az induló osztállyal kapcsolatos teendőik tervezését. A felvételiző gyerekek és szüleik visszajelzése alapján sikerült barátságos és megnyugtató környezetet kialakítanunk; lényegesen kisebb a stressz ezen a szóbelin, mint amikor a felvételiző kisgyerek egyedül beszélgetett 3-4 tanárral; felszabadultan, pozitív élményekkel gazdagodva mennek haza. Mint minden újítást, ezt is folyamatosan monitorozni, értékelni és fejleszteni kell. Az elmúlt 3 évben is megtettük ezt, formálódott, kicsit átalakult a foglalkozás része; hatékonyabbá vált a megbeszélés és a közös értékelés; részletesebb és átláthatóbb lett a pontozás. A folyamat még nem zárult le, állandóan csiszolnunk kell az eljárást, követnünk kell az így felvett osztályok sorsát, a sikeresség hosszabb távon dől el. Ebben a tanévben lesz a csoportos szóbeli felvételi premierje a hatosztályos gimnáziumban, részben hasonlóan, részben másképp.

10 év, a következő 10 év? Régi és új kihívások, régi és új kollégák, régi és új diákok – szerencsés vagyok.

Kedves Kollégák!

Harminckilenc év után ma elköszönök az iskolai tanári praxisomtól, és a továbbiakban kizárólag a felsőoktatásban fogok tevékenykedni a tanár- és bölcsészképzés terén. Hivatalosan az elmúlt 15 évben egyébként is ez utóbbi volt a főállásom, de én az egyetemi docensi állásomat annak idején azzal a feltétellel fogadtam el, hogy az ELTE lehetővé teszi számomra, hogy továbbra is folytathassam az iskolai tanári praxisomat is. Ezt a kettős tanári munkaéletet most is csupán azért csökkentem le, mert logisztikailag már túlzott erőfeszítést jelentett az utóbbi években a kettő folyamatos összehangolása.

Harminckilenc éves tanári pályám nagyobbik részét, 30 évet az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolában töltöttem – vagyis az intézmény eddigi történetének éppen a felében vehettem személyesen is részt. 1988-ban volt vezetőtanárom, Madocsai László tanár úr – bár inkább azt mondanám: Madocsai professzor –, Weltner Mariann és más itteni ismerőseim, tanártársaim ösztökélésére hagytam el addigi iskolámat, a budapesti Móricz Zsigmond Gimnáziumot, és jöttem át ide, magyarszakos vezetőtanárnak. Mint előre is sejtettem, de utólag pontosan ki is derült, ez életem egyik legjobb, munkával kapcsolatos döntése volt. Utólag ez minden itt töltött napon ki is derült és meg is erősödött bennem – 30 éven keresztül, kivétel nélkül minden nap. Vagyis sokezerszeresen. Így most, amikor elköszönök ennek az iskolának a falaitól, úgy érzem, magamnak és az eddig itt dolgozó, illetőleg a jövőben is majd itt tevékenykedő tanárok, diákok és a szüleik számára érdemes összefoglalnom, hogy én milyennek látom: mi *A Radnóti*, és mitől, miért, minek az érdekében az, ami.

Azt gondolom, hogy ha azt akarjuk megragadni, mi *A Radnóti* lényege, amitől ez az iskola az, ami, akkor az a humanista szemléletmódban lelhetjük fel. Vagyis annak idején az iskola névadóinak választása tökéletes volt: a műveiben a náciizmus és mindenfajta embertelenség ellen a humanizmus érdekében szilárdan fellelő költő nevének választása pontosan kijelölte az

Ez az írás annak a búcsúbeszédemnek átdolgozott változata, amelyet 2019 júniusában mondtam el az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola tanári kara előtt, 39 év tanári és 30 év radnóti munkaviszonyom után elköszönve az iskolától.

iskola helyét és szellemét immár több mint fél évszázadra és remélhetőleg még sok-sok további évtizedre is, miközben az iskolának magának pedig ezek alatt az évtizedek alatt sikerült nemcsak tovább mentenie, hanem meg is erősítenie mindazt, amitől Radnóti élete és áldozathozatala szólt. Azt az emberi értéket és erőt, amiről a humanista szellem szól. Bár manapság sokan megkérdőjelezik ezt s a gyengeség és elavultság jelzőivel igyekeznek illetni azt, az iskola javára legyen mondva, hogy ettől a humanista szellemi közép-ponttól egy pillanatra sem tántorodott el, hanem maga is folyamatosan erőt merített belőle és reményeink szerint folyamatosan sikerült is továbbadnia azt az újabb és újabb nemzedékeknek, függetlenül attól, hogy *odakint* éppen a keményebb vagy puhább diktatúrák, hazug vagy önhazug társadalmak épültek is. Amikor először léptem be az iskola tanári szobájába, a kollégák azzal fogadtak, hogy a Radnóti mindig is sziget volt, és nagyon jól tettem, hogy most én is erre a szigetre léptem. De az évek során meg kellett értenem, hogy *A Radnóti* szellemét korábban megeremtő és az érkezésemkor már évtizedek óta fenntartó, tovább vivő kollégák nem arra gondoltak, hogy én akkor egy hermetikusan elzárt környezetbe érkeztem, hanem sokkal inkább arra, hogy a belső iskolai intézményi világ egy olyan erős és szilárd értékrendjébe érkeztem, amely mint központ, képes a külső világra is nagy kisugárzó hatással lenni – a fejlődés és fejlesztés magas és magasztos normái értelmében.

A Radnóti humanista szellemével ugyanis nemcsak az emberi sokféleség, a változatosságok, másságok és azonosságok bonyolult rendszerének felismerése és elfogadása fért és fér meg mai napig is, ahogy azt sokan kicsit leegyszerűsítően gondolják, hanem a hit az emberek fejlesztésének magas eszményében, hit abban, hogy az emberek, a tanulókink többé tehetők, magasabb szintek eléréséhez segíthetők, mint ahogy azt az iskola nélkül tehetnék, miközben önzonosságukban és önmaguk értekeiben folyamatosan megerősödhetnek. *A Radnóti* soha nem megszüntetni, hanem megerősíteni akarta a sokféleséget, amely ugyanakkor egy közös alapon nyugszik, a humanizmuson. Ez az iskola soha nem ijedt meg a sokféleségtől, viszont mindig is a konstruktív sokféleség volt az, amit támogatott.

Az, hogy mit jelent a konstruktív sokféleség – és az ebben való közös minvölt – nagyon nehéz megfogalmazni. De biztos, hogy az egyik fontos eleme a magas szintű emberi és szellemi, tanítási és tanulási minőség a kulturális tartalmak minél szélesebb körében annak érdekében, hogy az iskola tanulói a jövőben az élet lehető legszélesebb területein és minél magasabb emberi és szakmai színvonalon tudjanak hozzájárulni a társadalmak és egyének lehető leginkább humanizált életminőségéhez. A tanítási és tanulási minőség, a diákokra és a tanárookra vonatkozó magas nivójú elvárásrendszer, amely az iskola egyik legfontosabb hagyománya, *A Radnótiban* tehát nem valamiféle önérdek nevében van jelen, nem a teljesítmény önmagában való hajszolása céljaként, hanem az egyének és közösségeik jelene és jövője iránt érzett legmagasabb rendű felelősségérzet érdekében. Ebben a jelenben és

jövőben az iskola látásmódja szerint nagyon sokféle érték és a társadalmi élet széles változatossága lehet jelen: ebből fakad az, hogy az iskolában hagyományosan egyszerre vannak jelen és bizonyos mértékig integrálódni tudnak olyanféle ideológiák, értékrendek és akár életviteli módok is, amelyek sok helyütt máshol csupán kizárólagos valóságokként tudnak megjelenni és kívánnak hatni. Természetesen ez *A Radnóti* esetében sem – nem – korlátok nélküli tolerancia; hiszen éppen a humanista keretek jelölik ki ezeket a korlátokat. De ezek nem az egyéni fejlődés, az egymás fejlesztése és a külső világra való konstruktív hatás korlátai, hanem éppen azoknak hatásoknak a korlátozása, amely mindezeket veszélyeztethetné.

A konstruktív sokféleség egy másik jellemzője a közvetlenebb értelemben vett sokféleség támogatása és erősítése: nem véletlen, hogy az iskola diákjai köréből írók, természettudományos kutatók, orvosok, bölcsészek, színművészek, jogászok, táncművészek, politikusok, sportolók, szociális szakemberek, mérnökök, zenészek, közgazdászok, festők, a legkülönbébb területek szakemberei kerülnek ki. Az iskolának nem egy, hanem sok profilja van a tudásterületek fejlesztését tekintve. Az oktatás és fejlesztés e széles köre ugyanakkor a tanulók személyes fejlesztésén túl minden ponton együtt jár a környezetükre vonatkozó felelősségérzetük folyamatos bővítésével is, ahogy arról szó volt. Egyáltalán nem véletlen, hanem nagyon is tudatos, hogy *A Radnótiban* mindig is sokféle közösségi és társadalmi munka volt jelen, amelyek hatóköre az osztály- és az iskolaközösségen túl mindig messze távolabbra kiterjedt a szélesebben értett társadalomban is. Mindehhez az iskola a megfelelő szabadságon, a felelős önállóságot lehetővé tevő bátorításon túl biztonságos környezetet is tudott biztosítani a diákjainak, a tanárainak és az évente itt gyakorló sokszáz tanárjelöltnek is. Ebben az értelemben volt és maradt *A Radnóti* mindig is sziget – mert ezekből a normákból, értékekből és szokásokból mindig mindent szilárdan, ugyanakkor az egyéneket és közösségeiket támogatóan tudott megjeleníteni.

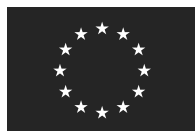
Mindahhoz, hogy ez így lehessen és így működhessen évtizedeken keresztül, nagyon nagy mértékben járult hozzá az iskolavezetés: az, ahogy a mindenkori igazgatók felépítették és fenntartották ezt az iskolai szellemet, az iskola kivételes atmoszféráját, a tanárok, diákok és szülők közötti viszonyrendszert. Némelyiküket csak hírből, iskolaidentitás-építő szervezeti mitológiákból, az iskola falain található emléktábláikról ismerem, mint például és mindenekelőtt a „Diri bácsi”-t, Lukács Sándort, aki kivételes alakja volt nemcsak *A Radnótinak*, hanem az egész magyar iskolaügynek a 2. világháborút követő évtizedekben. De három igazgatóval volt szerencsém együtt dolgozni – és őszintén mondom, hogy: szerencsém volt, hogy ilyen igazgatókkal dolgozhattam együtt: dr. Réz Gábornéval, aki bízott bennem és beválogatott engem a Radnóti tanári csapatába és támogatta a vezetőtanárrá válásomat, illetve a doktori tanulmányaim végzését, Tomcsányi Péterrel, aki a legszebb tanári alkotómunkáim egyikében támogatott, mert lehetővé tette, hogy több mint egy évtizedig vezethessem az iskola magyar munkaközösségnek tevé-

kenységét, és dr. Molnár Katalinnal, aki sok minden más mellett mindenben támogatta azt a pedagógiai vágyamat, hogy a praktizáló tanári életutamat egy 8 éves osztályfőnökséggel még sikeresen befejezhessem az iskolában.

Szóval jó volt mindig és mindenkivel *radnótisnak* lenni, mint ahogy életem egyik nagy élménye az is, hogy mindhárom gyerekem is részesülhetett ebben a tapasztalatban, még hozzá ugyanannak az épületnek a falai között, amelyben valaha a saját édesanyám is diák volt, még a 2. világháború éveiben.

Ahogy mindezeket megfogalmaztam, hallani véltem, ahogy egyesek magukban vagy félhangosan azt mondják, hogy de hiszen ebben az iskolában is szinte napi szinten fordult elő sokféle probléma, hol a gyerekekkel, hol a tanárokkal, hol kisebb, hol nagyobb súlyú dolgok. Igen. Ez természetesen nem tagadható. Természetesen *A Radnóti* sem tévedhetetlen emberekből állt össze sem a tanárok, sem a diákok, sem pedig a szülők oldalról. És az évtizedek során gyerekek-szülők-tanárok természetesen itt is sokféleképpen hallották vagy nem hallották meg, vagy éppenséggel „félrehallották”, félreértelmezték, félreértették mindazt a kimondott-kimondatlan üzenetet, amelyeket e néhány elköszönő gondolatban én most megpróbáltam a magam értelmezése szerint összefoglalni. De ez az alapokat itt soha nem tudta megérinteni. A lényegét, ami ezt az iskolát 60 éve és 60 éven át azzá tette, ami volt, ami lett. Úgy legyen, még 60 vagy akár *bis hundertundzwanzig!* Sok erőt és sok sikert hozzá mindenkinek!

J. Tóth Judit, koordinátor
Erasmus+ projektek* 2017–21

Erasmus+

A Radnóti 2016-ban, hosszas felkészülés után vágott bele az első olyan önálló Erasmus projektjébe, mely tanárok továbbképzését célozza. Egyrészt fantasztikus lehetőség, hogy EU-s támogatással lehet külföldi továbbképzésekre pályázni, másrészt viszont, a korábbi, egyénileg pályázható Comenius ösztöndíjakhoz képest nagy összefogást igényel az intézményi jelentkezés. Keltt tehát hozzá egy ember, akinek éppen belefér az életébe egy ilyen munka koordinálása, és sok lelkes kolléga, akik ebben támogatják.

Az angol munkaközösségi értekezleteken már többször téma volt az Erasmus, mire megérett az első pályázat lehetősége. Nagyon hamar más kollégák is csatlakoztak, így a MIME projektben 8 angolos és 5 más szakos kolléga vett részt. Már a pályázati anyag megírása is igazi csapatmunka volt. Nem is csoda, hogy a programból adódó egyik legnagyobb nyereségnek a szakmai közösség erősödése tűnik.

Persze az utazások, a tanfolyamok is csodálatosak voltak. Nem állítjuk, hogy nem csúszott be egy-egy gyengébb kurzus, de azokért is kárpótolt az, hogy színes nemzetközi tanárcsapatokkal dolgozhattunk együtt, anyanyelvi környezetben. Az utazásokkal azonban nem ér véget az Erasmus projekt, mondhatjuk, hogy csak azzal indul. Hiszen hazaérve át kell adnunk a tudásunkból, amit csak lehet, hogy megsokszorozódjon a tanulás. Ezek a disszeminációs alkalmak olyan sikeresek voltak, hogy sok kollégának kedvet hoztak a következő pályázathoz való csatlakozásra.

* *MIME*: Mindenki másképp egyforma – közös célok, változatos utak (2017-1-HU01-KA101-035280), *Challenge Extremism*: Using Philosophy for Children to develop critical thinking and media literacy in the classroom – P4CE (2017-1-UK01-KA201-036831) és *MinTa*: Mindenhol tanulunk – Tanítási stratégiák és színterek lokális és globális világunkban (2019-1-HU01-KA101-060473) projektek.

Így aztán két év múltán már huszonhárman vágunk bele az újabb pályázatba, a MinTába. Tudjuk, csak az a lényeg, hogy elnyertük a támogatást, de akár be is vallhatjuk, jól esett, hogy a Radnótiét tartották az ország legerősebb pályázatának. Elindult tehát egy újabb kör, újabb hadakozás az egyetemi bürokráciával, de újabb élmények, tanulás, utazások. Színesebb lett a csapat összetétele: már csak a résztvevők fele angolos, és megjelent a továbbképzések nyelvei között a német és a francia is. Indulhatnak újra a belső képzések is, ahol továbbadjuk, amit tanultunk, és ahol tovább erősödhet a Radnóti tantestületének szakokon átívelő csapatszellemé is.

Merre tovább? Dolgozunk rajta, hogy diákokkal is tudjunk nemzetközi projektet indítani, már folynak az egyeztetések. Mi tanárok sem szeretnénk megállni, bármilyen nagy munka is egy ilyen pályázat, visszatekintve mindig az derül ki: megérte! A nehézségek már elhalványulnak, az élmények megmaradnak. És akkor belevágunk újra...

Az angol munkaközösség 10 éve

10 éve 15 angoltanárunk volt, közülük négyen most máshol dolgoznak, hárman nyugdíjba mentek.

Változtak a tanáraink...

Ma 18 angoltanár van az iskolában, közülük 10 évvel ezelőtt hárman gyeseen voltak, hét kolléga pedig azóta került a Radnótiba.

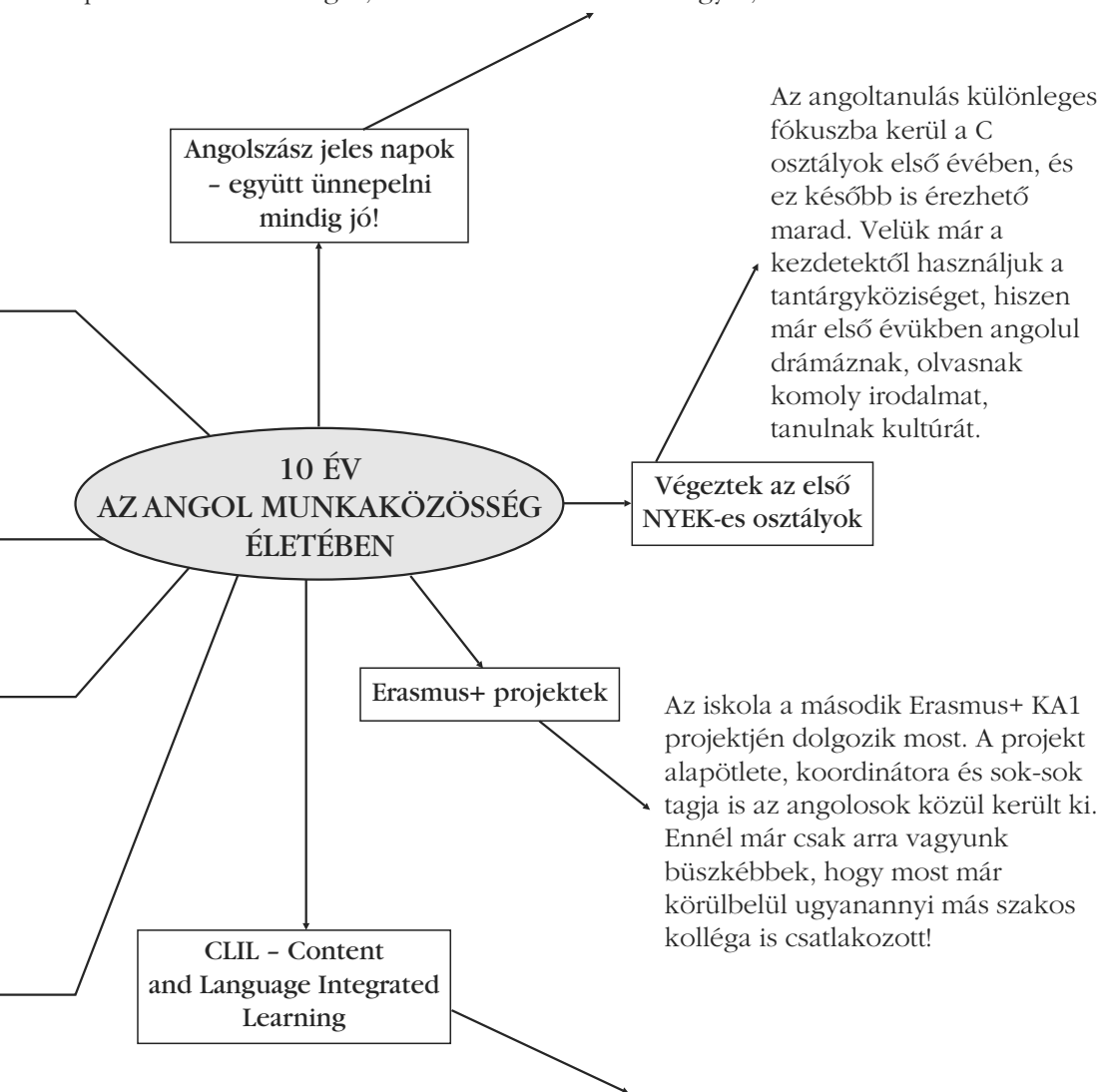
Anyanyelvi önkéntesek

Az elmúlt 10 évben vált általános gyakorlattá, hogy anyanyelvi önkéntesekkel segítjük diákjaink beszédképességének és interkulturális kompetenciáinak fejlődését. Jelenleg a Calvin University (Grand Rapids, MI, USA) és a Corvinus Egyetem (Budapest) diákjaival dolgozunk ebben a win-win-win felállásban.

új 12. évfolyamos rendszer

Ahhoz, hogy az előrehozott érettségit tevő diákjainknak is tudjunk valami izgalmasat nyújtani, és közben a többieket is fel tudjuk készíteni az érettségire, pár éve új rendszert kísérleteztünk ki. A munkaközösségi megbeszélésen bonbonokkal modelleztük a 2+2 órás, CLIL (ld. ott) szemléletű elgondolásunkat. Ennek emlékére még mindig néha összefut a számban a nyál. :)

Az év eleji és év végi összejeveleink mellett megöljük az USA egyik legfontosabb ünnepet, a hálaadást. Erre az igazi töltött pulyka mellé sok más amerikai finomságot készítünk: édesburgonyát, süttőkpitét, stb. Húshagyó kedden mi a szertárban gyűlünk össze, és az ünnep angol nevének (Pancake Day) megfelelően sok-sok palacsintát eszünk! Igaz, az amerikai mellett van magyar, sőt orosz is! :D

Ez a szemlélet abban segít, hogy releváns módokon tudjunk nyelvet tanítani. Hol egész kurzusokat építünk rá (mint a 12. évfolyam pszichológia és üzleti angol kurzusa), hol hosszabb-rövidebb modulokban jelenik meg az általános angolórakon. Lassan kezd bevett gyakorlattá válni, sőt, az utóbbi években más szakos kollégákkal is elkezdtünk együttműködni azért, hogy a modulok tartalma a diákok egyéb tantárgyaival harmóniába kerülhessen.

Tempora mutantur... Latintanulás a Radnótiban

Két éve leérettségizett az utolsó csoport iskolánkban, akik második idegen nyelvként magas óraszámban tanultak latinul. Ők még terjedelmes részleteket olvastak Ciceróból és Vergiliusból, és eljutottak Horatius és Tacitus olvasásáig. Ebből az utolsó csoportból négyen is emelt szintű érettségit tettek, jeles eredménnyel, ketten közülük az OKTV döntőjébe és az arpinói Cicero-versenyre is eljutottak.

Hiába voltak azonban eredményesek, az utóbbi években jelentősen átrendeződött a latintanulás. Míg a 90-es években a latintanítás virágkorát élte, új csoportok indultak, a gyerekek szívesen és nagy számban indultak versenyeken, érettségiztek, nyelvvizsgát tettek latinból, és presztízse volt a latintudásnak, a 2000-es évek második felétől egyre kevesebben választották a latint második idegen nyelvnek. A diákok egyre nagyobb része kényszernek, haszontalannak érezte a latintanulást, a szülők pedig nehezményezték, hogy gyerekeik így csak egy élő idegen nyelvet tanulhatnak meg.

Végül 2013-ban az iskolában megszűnt a latin heti 4-5 órás második idegen nyelvként való tanítása a 9–12. évfolyamon, már csak a kimenő csoportok működtek. Bár latintanárként meggyőződésünk, hogy a latin nem csak egy holt nyelv, hanem lehetőség az európai műveltség alapjainak megértésére és a diákok logikai és nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére, az új helyzetet tudomásul kellett venni.

Ugyanekkor, 2013-ban iskolánk elindította a 1+6 osztályos angol nyelvi előkészítő osztályt, ahol az első évben helyet kapott a latin is mint kötelező nyelvi alapoató tárgy, bár csak 1 évig és heti 2 órában, viszont csoportbontásban, két körülbelül 18 fős csoporttal. Lehetőséget teremtett arra is, hogy a kötelező egy év után folytathatják a latint azok a diákok, akiket érdekel, és vállalják a heti két pluszórát a nap végén.

Már az első évben kiderült, hogy vannak ilyenek, nem is kevesen, így kidolgoztunk egy felmenő rendszert, amelybe a nyolcosztályos gimnázium 6. osztályosai is bekapcsolódtak, ők már az első évben sem kötelező módon. Ötödik év végén tájékoztatjuk a szülőket a lehetőségről, és így, hogy a latin nem a második nyelv tanulásának rovására történik, a szülők és diákok nagy számban élnek a lehetőséggel: a két hatodik osztályból rendszeresen 20-25 tanuló jelentkezik. A diákok részéről a vállalat egy tanévre szól, addig kell az órákra járni, tanulni, majd az év végén újra dönteni a folytatásról. Ezeknek a

diákoknak egy tanuló tantárggyal és heti két órával többje van, mint másnak. De ez a befektetés kifizetődik: azok, akik latint tanulnak, könnyebben boldogulnak más tárgyak kihívásaival is, a második idegen nyelv, a természettudományos tárgyak szakkifejezései érthetőbbek, könnyebben megjegyezhetőek számukra. Természetesen van lemorzsolódás, ezért a felmenő rendszer sikere attól is függ, hogy az adott tanulók mennyire elkötelezettek, a felsőbb évfolyamokon mennyire leterheltek, milyen az órarendjük, így nem biztos, hogy minden csoport, vagy diák eljut egy magasabb szintre. A csoportösszevonások azonban biztosíthatják, hogy évfolyamonként működjön egy-egy latin csoport. Így létrejött a latin, mint 3. idegen nyelv, amit az érdeklődő diákok nem szakkörként, hanem az órarendbe beillesztve tanulhatnak, a bizonyítványban megjelenő jeggyel, érettségi lehetőséggel. A latinos tanárjelöltek pedig továbbra is gyakorolhatnak nálunk.

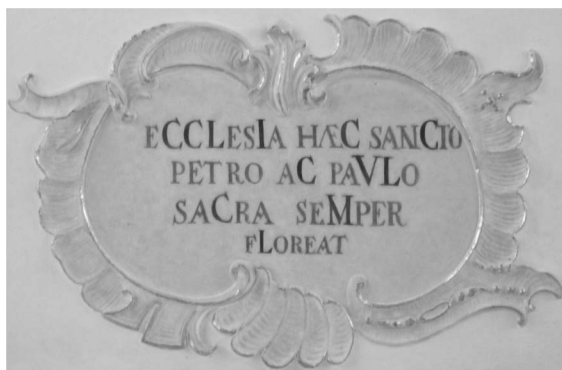
Az új helyzet új eszközöket, módszereket, hozzáállást kívánt. A létező kerettanterv, *Klasszikus örökségünk*, több szempontból sem volt fedésben helyi sajátosságainkkal. Két évre készült az 5–6. évfolyam számára inkább kultúrtörténeti ismereteket átadó tárgyként, és a latin mint nyelv csak marginális szerepet kapott benne. Mi azonban nyelvi alapozásnak is szántuk az első évet, ezért a helyi tantervünket ehhez igazítottuk. Távlati céljaink között szerepelt, hogy az érdeklődő diákok a kötelező egy év után folytathassák a tanulást, és így a latint 3. nyelvként tanulva eljuthassanak egy hasonló szintre, mint régen. Így a latin újjáéledhet egy új formában, ahol ugyan kevesebb az óra, de – optimális esetben – több évig tart. Olyan rendszert akartunk felépíteni, ami figyelembe veszi, hogy bár a gyerekek és szülők nagy része nem nyitott a latintanulásra, mégis lehetőségünk adódjon, hogy megmutassuk a nyelvben rejlő lehetőségeket, felkelthessük az érdeklődést és az erre nyitott diákok alaposabb ismereteket szerezhessenek, eljuthassanak akár az érettségiig, nyelvvizsgáig is.

A *Klasszikus örökségünk*höz soha nem készült tankönyv, továbbá az életkorból és a tantárgy céljából adódóan a régi gimnáziumi latinkönyv sem volt alkalmas, ennek hiánya kezdettől gondot jelentett. Az első év számára szükségessé vált egy, a fenti céloknak megfelelő helyi tankönyv. Rosenzweigné Pejtsik Júlia és Mozer Tamás alkotta meg végül a munkatankönyvet, melynek kettős vezérfonala a római őstörténet és kultúra alapjainak bemutatásába ágyazva a fokozatosan egymásra épülő nyelvtani/nyelvi alapozás.

Miről szól tehát az első év? Az indoeurópai nyelvek családfája, a latin nyelv kiejtése, a névszóragozás (I–III. declinatio és a vocativus), az igeragozás (a négy coniugatio jelen és múlt időben, és az imperativus). Sokat etimologizálunk (például mi az a *turpisság*? vagy melyik szavunk jön a *pondus* latin szóból?), ilyenkor elkalandozunk az általunk ismert nyelvek felé (az angol a francián keresztül érkező mérhetetlen latin szókincse révén tiszteletbeli leánynyelv). A latin mondat felépítésével először szentenciákon ismerkedünk: ilyen bölcs mondásokat tudtak még nagyanyaink, és próbálunk mi is átadni belőle egy útravalót. Később megjelennek egyszerű olvasmányok is:

a trójai háborúról és Aeneasról, Róma alapításáról, a római családról, a görög és római istenekről, végül Róma városáról. Az istenvilágról és Róma látnivalóiból kisebb kutatómunkára is sor kerül, melynek eredményeit kiselőadásokon osztják meg egymással a diákok. Igyekezünk tehát megfelelni annak az elvárásnak, hogy ez a tantárgy egy nyelvi előkészítő osztály nyelvi alapozásának a része, ugyanakkor szeretnénk kultúrtörténeti ismeretekkel is emlékeztetesebbé tenni az évet, melyet májusban egy aquincumi kirándulás szokott befejezni. Más (továbbfolytató) csoportokkal pedig jártunk már Szegeden a Pompei – kiállításon és a Nemzeti Múzeum Seuso kincseket bemutató kiállításán is.

- Ízelítőül egy képes feladat a könyvből:

Régi feliratok gyakori eszköze a *chronostichon*, aminek lényege, hogy a szöveg egyes kiemelt betűit római számként kell értelmezni. Az így kapott számok összege az épület alapításának dátumát adja ki.

A felirat alapján mikor épült a németországi Sonderheim temploma?

- És egy másik, amely a görög–latin prefixumok működésének felfedezésére irányul:

Melyik latin igéből erednek az alábbi angol szavak? (Soronként ugyanaból.)

Például: convert, divert, invert, revert → a latin **verto**, vertēre = *fordít, forgat* igéből.

contradict, dictate, diction, edict, predict → _____

attract, contract, detract, extract, protract, retract, traction → _____

eject, inject, interject, project, reject, subject, object → _____

A fenti szavak alapján hogyan változtatják meg az előtagok az ige értelmét?

contra *vk/vm ellen* re _____ ad _____ e/ex _____

con/com _____ inter _____ prae _____ in/im _____

dis _____ de _____ sub _____ per _____

Milyen latin vagy görög eredetű elő/utótaggal egészíthetők ki az alábbi szavak? (Soronként ugyanazzal.)

_____ -fon, _____ -szkóp, _____ -vízió, _____ -gráf, _____ -pátia

_____ -zófia, hidro-_____, biblio-_____, _____ -antróp, _____ -szemita

_____ -lóg, _____ -gráfia, _____ -kli, _____ -kini, _____ -ton, _____ -gramm

A továbbfolytatóknak is próbálunk helyes arányt tartani nyelv és kultúrtörténet között. Ezekben az években már a meglévő gimnáziumi könyveket használjuk. Az alacsony óraszám (2) miatt körülbelül két év szükséges egy-egy kötetének elvégzéséhez. A kilencedik osztályban számukra is elkezdődik a második idegen nyelv (francia, német vagy orosz), rendszeressé válnak a félévi, év végi vizsgák, és jelentősen megnő az óraszámuk. Kevesekben marad erő a folytatásra. Tizenegyedik osztálytól pedig a fakultációs órák is belépnek, a latin a nap végén a 7-8., *horribile dictu* 9. órába kerül. Az évek során a magas óraszám, túlterhelés, egyéb elfoglaltság egyre komolyabb gátja a latin nyelv folytatásának. Mindezek ellenére próbáljuk fenntartani az elkötelezett kevesek lelkesedését, motiváltságát.

A régi, patinás versenyek mellett (Ábel Jenő, OKTV) felfigyeltünk új latin versenyekre, melyek kompatibilisebbek a mi rendszerünkkel. S kipróbálandó, mennyire eredményes az új forma, beneveztük diákjainkat. Az alábbiakban a már az új rendszerben tanuló diákok eredményei állnak versenyenként.

Horváth István Károly Országos Tanulmányi Verseny

A szegedi verseny háromfordulós és két kategóriás, I. kategóriában 9. osztályig, II. kategóriában 10.-től 12. osztályig versenyezhetnek.

2017.

I. kategória

Kövér Blanka 9.c 1. helyezés

Májér Zsófia 9.c 2. helyezés

Vízkeleti Anna 9.c 4. helyezés (Rosenzweigné Pejtsik Júlia tanítványai)

2019.

I. kategória

Horváth Hanna Szabina 8.a 2. helyezés

Kopper Borsa 8.a 12. helyezés

Takács Ágota 8.a 13. helyezés (Nagy Piroska tanítványai)

Hyperion Országos Tanulmányi Verseny a görög–római kultúráról

A pécsi verseny kétfordulós és több, szinte évente változó kategóriái vannak.

2018.

- *Aenigmata Latina* (fordítás)

Hudák Dorka 7.c 3. helyezés

- *Kultúrtörténeti kvíz* (csapatverseny)

Péterfy Rebeka 7.c 9. helyezés (Mozer Tamás tanítványai)

2019.

- *Aenigmata Latina* (fordítás)

Gadányi Boldizsár 7.a 1. helyezés

Kuba Nikoletta 7.b 10. helyezés

Sárváry Márton 7.a 18. helyezés (Nagy Piroska tanítványai)

- *HyperQuest-kategória* (csapatverseny)

Csapó Adél, Haraszi Róza és Péterfy Rebeka (8.c) 1. helyezés (Mozer Tamás tanítványai)

Ábel Jenő Országos Latin Tanulmányi Verseny

A budapesti verseny kétfordulós és két kategóriája van, minores (nyolcadik osztályig), és maiores (kilencediktől tizenegyedik osztályig).

2018.

- *Maiores*

Kövér Blanka 9.c 1. helyezés (Rosenzweigné Pejtsik Júlia tanítványa)
 Nguyen Zsófia Ly 10.a 2. helyezés (Nagy Piroska tanítványa)

2019.

- *Minores*

Gadányi Boldizsár 7.a 1. helyezés
 Kopper Borsa 8.a 7. helyezés
 Takács Ágota 8.a 8. helyezés
 Sárváry Márton 7.a Kiemelt dicséret (Nagy Piroska tanítványai)

- *Maiores*

Calis Mihály 10.c 4. helyezés
 (Rosenzweigné Pejtsik Júlia és Mozer Tamás tanítványa)
 Vízkeleti Anna 10.c Kiemelt dicséret
 (Rosenzweigné Pejtsik Júlia tanítványa)

Cicero-verseny

A verseny nemzetközi, országos válogató előzi meg a 14 fős magyar csapatban való részvételt.

2019.

- Az országos válogató eredménye

Nguyen Zsófia Ly 11.a 1. helyezett (Nagy Piroska tanítványa)

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny

2019.

Nguyen Zsófia Ly 11.a 1. helyezés (Nagy Piroska tanítványa)

Reméljük, hogy ezzel az új rendszerrel a latintanítás visszakap valamit régi fényéből és értékéből, miközben hasznos alapokat nyújt diákjainknak a legszerteágazóbb területeken.

Nagy Piroska, Rosenzweigné Pejtsik Júlia, Mozer Tamás

Iskolánkban mindig is húzó ágazat volt a nyelvtanítás. A hatvanas években például az iskola úgynevezett elit osztályai orosz tagozatosak voltak. Számítatlan később híressé vált tudós, művész és más szakember koptatta a Radnóti padjait úgy, hogy közben intenzíven tanult oroszul kiváló és népszerű, nagyrészt anyanyelvű tanároktól. Az ország nagy részére jellemző idegenkedés az orosz nyelvtől a Radnótiban nem volt jellemző, ami az akkori oroszos kollégáink nagy többségének törekvéseit, munkáját dicséri.

A hetvenes évektől, az országosan is egyedülálló és nagyon sikeres radnóti fakultációs rendszer bevezetése után kezdődött a különböző idegen nyelvek oktatása az országos óraszámot meghaladó mértékben. Évtizedekig tanítottunk angolt, németet, franciát vagy latint az orosz mellett, választható második idegen nyelvként. És jöttek a sikerek. Hosszú ideig orszóból, franciából és latinból volt a legtöbb érmünk országos versenyeken, miközben abban az időben ezekből a tárgyakból még több ezren versenyeztek az országban.

A nyolc- és hatévfolyamos gimnáziumi képzés bevezetésekor (ez nagyjából a rendszerváltással és a kötelező orosztanítás megszüntetésével esett egybe) a második idegen nyelvek méltó helyet kaptak a radnóti tantervben és óratervben, hiszen már nyolcadik osztálytól tanulhatták őket a diákok. Sikereink, versenyeredményeink, népszerűségünk továbbra is töretlenek maradtak. Az orosz esetében ráadásul megszűnt mindenféle kényszer, mégis mindig akadtak diákok, akik boldogan választottak ezt a nyelvet az angol mellé. Kezdett nyilvánvalóvá válni, hogy a nyelvtudás elsősorban nem továbbtanulási cél, hanem nélkülözhetetlen eszköz bármilyen irányú pályaválasztás esetén. Ez egy ideig emelte is a nyelvórák népszerűségét, tovább növelte a diákok motivációját.

Később azonban a feltételek kedvezőtlenebbé váltak. Az iskola rákényszerült arra, hogy a nyolcadikos második idegen nyelvoktatást megszüntesse, két évtizede kilencedikben kezdődik a második idegen nyelvek tanítása a Radnótiban. Ez érzékeny óraszámvesztést okozott számunkra. Míg addig az évi óraszámokat összeadva öt év alatt összesen 22 óránk volt, ebből egységesen négy év alatt 18 lett. És bár a változás utáni első években ez még nem mutatkozott meg a diákjaink által letett nyelvvizsgák számán és az OKTV eredményeinken, sajnos lassan azért érezhetővé vált a visszaesés.

Aztán bő 10 évvel ezelőtt úgy alakították át a felvételi pontszámítási rendszert, hogy a második nyelvekből szerzett nyelvvizsgák és versenyeredmények már csak azoknál jelentettek előnyt, akik ezekből a nyelvekből kívántak továbbtanulni. Innentől kezdve csappant meg jelentősen diákjaink kedve és hajlandósága a mi nyelveinkből a versenyeken való részvétel, a nyelvvizsgára készülés iránt. Addig több olyan diákunk volt, aki orosz vagy francia OKTV eredményének köszönhetően jutott el akár külföldi egyetemek közgazdasági vagy orvosi szakára, illetve folytathatta tanulmányait valamelyik nagytekintélyű külföldi közoktatási intézményben és szerezhette ott nemzetközi érettségit. Az új rendszer viszont egyre több erőbefektetést kívánt meg tőlük a választott felvételi tárgyaikból és kevesebb idő és energia maradt a második idegen nyelvek tanulására. 2020-tól vezetik be a felvételi eljárásban, hogy kötelező lesz egy nyelvvizsga és egy emelt szintű érettségi letétele. Bízunk abban, hogy ez az új rendszer majd növeli a második idegen nyelvek presztízsét, de sajnos ez nem következett be, továbbra sem kapnak diákjaink plusz pontokat a második nyelvből letett nyelvvizsgára.

A legaktuálisabb fájdalunk a tankönyvekkel kapcsolatos. Minden tárgyunkból léteznek modern, jól használható, a XXI. század kihívásaira válaszolni képes nyelvkönyvek, amelyek azonban nem szerepelnek a hivatalos tankönyvlistán, így elvileg nem használhatók a közoktatásban. A helyzet egyre megoldhatatlanabbnak tűnik, hiszen a hivatalos, megrendelhető könyvek nagy része sokkal gyengébb, mint az előbb említettek, még sincs módunk a jobb tankönyvekből tanítani.

A körülmények tehát egyre mostohábbá válnak a második idegen nyelvek tanárai és diákjai számára. Mindennek ellenére kijelenthetjük, hogy a Radnótiban a második idegen nyelvek tanárai folyamatosan küzdenek a megújulásért, a régi dicsőség visszaszerzéséért és nem is eredménytelenül. Németből például évtizedek óta működik a nagyon sikeres diákcsere program, ami a szervező tanárok áldozatos munkájának, kitartásának eredménye. A franciások a legkülönbözőbb nyelvi és kultúrtörténeti megmérettetésekre készítik fel diákjaikat, ahol komoly sikereket szoktak elérni. Nagy hagyományokra tekint vissza a francia nyelvű színjátszás is iskolánkban. Az emelt szintű érettségi vizsgákon azon kevesek, akik választják a második nyelvet vizsgatárgyként, igen magas százalékokat érnek el.

A leghetetlenebb helyzetbe a latin nyelv került, mivel hat évvel ezelőtt megszűnt választható második idegen nyelvnek lenni. Ezzel egyidőben a 10 és 14 év közötti diákjainknak bevezettünk némi latin alapozó képzést, de a nyelvvel komolyabban megismerkedni csak azok tudnak, akik a későbbiekben késő délután tartott szakkör keretében folytatni kívánják a latintanulást. Ezért tartom hatalmas dolognak, hogy latinosaink továbbra is sorra nyerik az országos versenyeket!

Probléma, elhárítandó akadály tehát akad bőven. Ugyanakkor a Radnótiban a nyelvtanulás mindig is nagyon támogatott és elismert tevékenység volt. Több nyelven beszélni a diákok között nagyon is trendi. És mivel angolul a

legtöbb diákunk igen magas fokon beszél, mire eljut az érettségiig, további nyelvek magas szintű ismerete elismerést vált ki a diáktársak körében. Épp ezért kollégáimmal azon vagyunk, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki a megnehezült körülmények között is a nyelvórákból. Igyekszünk egyre nagyobb figyelmet fordítani a diákok motiválására és az óráink izgalmasabbá, hatékonyabbá tételére. Járunk képzésekre, élünk az iskolán belüli tudásmegosztás lehetőségével, rendszeresen vizsgáztatunk emelt szintű érettségiben, sőt, van, aki a központi érettségi feladatok összeállításában is másfél évtizede vesz részt. Bízom benne, hogy ha 10 év múlva újabb összegzésre kerül sor, már sokkal derűlátóbb módon számolhatunk be a munkánkról, eredményeinkről.

Dancz Péter
a második idegen nyelvi munkaközösség vezetője

2003 januárjában és februárjában négyszer játszottuk a csintalan osztály szerepét a Zeneakadémián Telemann *Az iskolamester* című kantatájának előadásában. A fellépések a Bajza utcai Ének-zenei Általános Iskola tanulói és a Radnóti tanulóinak közös produkciója volt. A Savaria Baroque Zenekart Németh Pál irányította. Szólót énekelt Tóth János, a felkészítő tanárok Énekes Katalin és Szabó Katalin voltak. Ezzel a kantátával a következő év nyarán körutazáson vettünk részt: felléptünk Esztergomban, Budapesten, Párkányban, Paloznagon, a turné felkészítő tanára Szabó Katalin volt. 2013-ban ismét énekeltük a művet, ekkor már iskolánk tanulóinak önálló produkciója volt, a fellépés színhelye a budapesti Ward Mária Gimnázium Tolnay Klári terme volt.

2006-ban részt vettünk a Bartók-év Bartók Béla összes egyeneműkari művét bemutató rendezvényén. A szervező az ELTE Zenei Tanszék volt, a hangversenyre az ELTE díszes Aulájában került sor. A műsorban felléptek az egyetem kórusai Mindszenty Zsuzsánna és Erdős Ákos vezetésével. Mi két Bartók mű éneklésére kaptunk felkérést: Bolyongás és Héjja, héjja, karahéjja. Vezényelt: Szabó Katalin.

A 2016/17-es tanévtől év közben néhány lelkes tanár és diák részvételével kórusmunkát kezdtünk. Heti egy alkalommal délutánonként próbáltunk, majd heti rendszerességgel egy-egy szünetben is összegyűltünk énekelni. Ezeknek a próbáknak az eredményét a nagylépcsőn mutatuk be az érdeklődő kollégáknak minden alkalommal a húszperces szünetekben. 2018. március 7-én nőnap flashmobot szerveztünk

BOLDOG MESZLÉNY ZOLTÁN TEMPLOM

(XI. ETELE ÚT 3.
A FEHÉRVÁRI ÚT ÉS AZ ETELE ÚT KERESZTKEZŐDÉSÉNél)

**2015. ÁPRILIS 2.
ESTE 7:30 ÓRAKOR**

NAGYCSÜTÖRTÖKI VIRRASZTÁS:

J. S. BACH: MÁTÉ PASSIÓ

KÖZREMŰKÖDIK:

SZABÓKI TÜNDE,
MEGYESI SCHWARTZ LÚCIA,
MOLNÁR ANDRÁS,
SZERDAHELYI PÁL,
CSER ÁGOSTON – ÉNEK,
SIRÁK PÉTER – ORGONA,
TELBISZ KATALIN – KONCERTMASTER,
TÓTH ERZSÉBET – CELLÓ CONTINUO,
A BUDAPESTI VICTORIA KAMARAKÓRUS ÉNEKESEI,
AZ ELTE RADNÓTI MIKLÓS GIMNÁZIUMÁNAK
ÉNEKES NÖVENDEKEI (KARNAGY: SZABÓ KATALIN)
A LISZT FERENC KÓRUS ÉS ZENEKAR

**VEZÉNYEL:
FARKAS MÁRIA**

EGYHÁZZENEI ÁHÍTATUNKRA A BELÉPÉS INGYENES,
ADOMÁNYOKAT SZÍVESEN FOGADUNK.

ezen egy kánont énekeltünk, majd F. Giardini *Éljen minden bájos szép nő* című műve következett. Örömkre a nagylépcső 1. és 2. emelet közötti része megtelt éneklő felnőttekkel és gyerekekkel, sőt még a lépcsőfordulóban is álltak énekesek. Ebben az évben léptünk fel először a hagyományos Adventi hangversenyen. Műsorunk Esterházy Pál: Harmonia Caelestis – Sol recedit igneus – kiszzenekari kísérettel (Hernyes Botond, Sólyom Barna, Széwald Márton, Zele nyánszky Lőrinc, Nagy Veronika, Prokics Hanna) és Lloyd Webber: Pie Jesu (szólót énekelt: Andics Áron, zongorán kísért: Luty Johanna) volt.

Iskolánk 60. évfordulós ünnepségeit megnyitó tablóavató ünnepségén Thomas Morley: Ti édes májusfények című madrigálját (villanella) énekeltük 2019 májusában. A tanév végén a Molnár Katalin igazgatónőt nyugdíjba vonulása alkalmából köszöntő filmben énekeltünk, a felvételt Ruszka Nóra készítette: F. Mendelssohn-Bartholdy: Búcsú az erdőtől.

A három év repertoárja:

- A. Lloyd Webber: Pie Jesu
- L. Führe: Dumdedum
- F. Giardini: Éljenek a víg nők
- J. S. Bach: Jesu meine Freude(korál)
- G. Young: Alleluja
- G. de Marzi: Signore delle Cime
- T. Susato: Signum (Cum decore)
- Glorious Kingdom (spirituálé)
- Karai József-Nagy László: Új regösének (nőikar)
- Ride the Chariot (spirituálé)
- O. Vecc(h)i: Néked zeng ez a dal
- Demény Dezső: Puer natus in Betlehem
- F. Mendelssohn-Bartholdy: Búcsú az erdőtől
- Esterházy Pál: Harmonia caelestis-tételek

2018. szeptember végén a Zeneakadémia és a Kodály Intézet nevében Gábor Lilla, a Kodály koncepció neves szakembere felkeresett, hogy vegyünk részt egy – a Kodály zenei nevelési elveinek gyakorlati megvalósításáról szóló – film felvételeiben. Az egyik résztvevő csoport az akkori 6.b osztály volt (osztályfőnökök Kertész Luca és Szarvas Szilvia). A 15. század második feléből származó gregorián dallamot énekelték: Ascendit Christus hodie. A másik csoport a 7. b osztály (osztályfőnök Pusztai Réka) volt, ők Beethoven: 7. szimfóniájának 2. tételének harmóniai kivonatát énekelték. Az órarészletek a tanulási folyamatot mutatták be, a tanító tanár Szabó Katalin volt. Részlet a Kodály Intézet és a Zeneakadémia által lebonyolított felvétel szülőknak szóló leveléből: „A zenei példákat Magyarország olyan oktatási intézményeiben és azok elhivatott ének-zene tanárai segítségével szeretnénk filmre rögzíteni, ahol a Kodály-módszer alkalmazása a leghitelesebb módon, a legmagasabb színvonalon történik, legyen az ének-zene tagozatos, vagy normál osztály.”

Örültünk, hogy ennek a munkának részesei lehettünk.

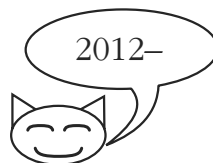

Iskolánk zenei élettörténetének legfontosabb változása, hogy a 2018–19-es tanév végén megszűnt a Zeneterem (Ének-terem). A felújítás elérte a lányok testnevelés termét, ennek következtében a valamikori lelátó részben visszakapja eredeti funkcióját.

In memoriam...

Szerettem az ének termet: jó minőségű zenelejátszó, erősítő berendezés és hangfalak zongora segítették a munkát. A hangfalak megéreztek volna sorsukat? Májusban tönkrementek. Akkor még nem tudtuk, hogy költöznünk kell. Mit adott nekünk az ének terem? A zongora használhatóságát (gyakrabban kellett volna felhangolni), az intimitást a kis tanári szobában, a szertár lehetőségét és a „toronylépcsőt”. Volt hely arra, hogy csoportok külön dolgozzanak (a zene – zajjal jár, nem árt, ha ajtón innen és túl tudunk dolgozni – tehetség-gondozás, gyakorlás). Legnépszerűbb a torony volt. Vajon a kémiatanárok is szerették a furulyázó gyerekeket? Nem panaszkodtak. És a fizika és földrajz-dolgozatokat ezután zenei aláfestés nélkül írhatják diákjaink – a kollégák nagy örömeire. Néhány éve a szülőktől párnákat kaptunk: a kicsikkel játszottunk rajta-vele, a nagyobbaknak kényelmesebbé tette a zenehallgatást. Egyetlen bajunk volt: a téli hideg. A fűtési rendszer nem bírta a mínuszokat: Hűvösvölgyi Csaba rendszeres látogatónk volt a téli hónapokban: hétfőn reggelente gyakran mért 14 fokot – de ez legalább plusz volt 😊. Ekkor kaptuk kölcsön az olajradiátort.

Reménykedünk benne, hogy lesz majd ismét olyan termünk, ahol a jó hagyományokat feleleveníthetjük. Az elsősökkel, Kati nénivel és Panka nénivel 2019 utolsó tanítási napján elbúcsúztunk az addigra már üres teremtől. Kedves Testnevelők! Kívánjuk, hogy nektek is sok örömetek teljen majd az új tanári szobában és kis-teszi teremben!

Az úgy volt, hogy 2011-ben az István Gimnázium meghívta a radnótisokat egy háziversenyre, ahol különleges feltételekkel összeállított csapatok versenyeztek egy időben, egy légtérben, azonnali visszajelzés mellett. A radnótis csapat a versenyt megnyerte, a szervezés ötletét pedig haza hozta. Ebből született meg a mi „macskánk”.

A matek munkaközösség rengeteg ötletelés után felállította a szabályrendszert, és 2012-ben először (és azóta minden évben) meghirdette a versenyt a Radpályázat keretei között:

FIGYELEMFELHÍVÁS

Csapatverseny „élőben”:

Kettő+egy kategóriában hirdetünk versenyt.

„KisMACSEK”:

- 6 fős csapatok indulhatnak;
- az évfolyamok összege legfeljebb 42 legyen.

„NAGYMACSEK”:

- 4 fős csapatok indulhatnak;
- az évfolyamok összege legalább 42 legyen.

„LEGNAGYOBBMACSEK”:

- 4 fős csapatok indulhatnak;
- az életkorok összege legalább 92 év;
- a versenygyőztesek nem kapnak Radnóti plakettet.

A verseny a díszteremben, mindhárom kategória számára egy időpontban zajlik majd.

Kivetítőn minden pillanatban követhető lesz a csapatok addig elért eredménye. Mindenkire szükség lesz. A stratégia percről percre változhat.

Az értékelés kategóriánként és csapatonként történik.

Előkészületek

- Csapatok toborzása a megadott feltételek szerint (ebben az a legnehezebb, hogy a végén semmi nem úgy lesz, ahogy az a szabályban szerepel, és ahogy azt a gyerekek elképzelték)
- Feladatok gyűjtése és elküldése Steller Gábornak
- Válogatás a beérkezett feladatokból, hiánypótlás, ha szükséges (10 kismacsek, 10 kis- és nagymacsek és 10 nagymacsek, azaz összesen 30 feladat alkotja majd a feladatsort)

- „Macskásítás”
- A feladatok megoldása és ellenőrzése párokban
- A feladatlapok megszerkesztése és kellő példányszámban titkos fénymásolása (ez szinte az utolsó pillanatban történik)
- A javítókulcs és pontozólap elkészítése
- A versenyszabályzat frissítése és sokszorosítása
- Válaszkártyák nyomtatása, felvágása, borítékolása, „macskatáblák” pótlása

Eljön a nagy nap,

amikor az egy négyzetméterre jutó radnóti matektanárok száma a legnagyobb ...

- A díszterem előkészítése (nagy vászon a színpadra – hála a stúdiósoknak; asztalok az épület minden zugából; székek tologatása, csapatnevet jelképező „macskatáblák” felragasztása az asztalok szélére, ...)
- A csapatok bebocsátása a díszterembe (ketrecharc a díszterem előtt – hangoskodók csitítása, szomorúak vigasztalása, hiányos csapatok összevonása, minden addigi szabály látványos mellőzése; csapatnevet és válaszkártyákat tartalmazó boríték húzása a dísztermen belül; a borítékon található csapatnév alapján a saját asztal elfoglalása; erősödő alapzaj)
- A ténylegesen megjelent csapatok listája a kivetítőn
- Steller tanár úr ismerteti a versenyszabályokat:

VERSENYSZABÁLYZAT

CSAPATOK

- 1.) A versenyen az előzetes jelentkezések alapján a zsűri által összeállított 6 (kisMacsek), illetve 4 fős (NAGYMacsek) csapatok vehetnek részt. Egy csapat hiányos létszámban is elindulhat, de a teljes létszám legfeljebb felével megjelenő csapatokat a zsűri a verseny kezdete előtt összevonhatja. Korábban nem regisztrált résztvevő is csak a zsűri előzetes engedélyével csatlakozhat egy hiányos csapathoz.
- 2.) A verseny előtt minden csapat sorsolással csapatnevet kap, és leül egy-egy asztalhoz.
- 3.) A versenyző kezdete után senki nem hagyhatja el a csapata kijelölt helyét.
- 4.) A csapatok egymással nem kommunikálhatnak, egymás munkáját semmilyen módon nem zavarhatják. Ennek megszegése (egy figyelmeztetés után) a vétkes csapat(ok) kizárásával jár.
- 5.) Az esetleges problémákat a csapattagok kézfeltartással jelezhetik. Ekkor a hívívó tanárok valamelyike odamegy a csapat asztalához, és egyeztet a csapattal.

SEGÉDESZKÖZÖK

- 6.) A versenyen *semmilyen* elektronikus eszköz (számológép, mobiltelefon stb.), valamint mechanikus számolást segítő eszköz (logarléc, abakusz, szorobán stb.) nem használható! Szintén tilos könyvek, órai jegyzetek stb. felhasználása.

FELADATOK

- 7.) A versenyen *20 feladat* vár a csapatokra, ezek megoldására *90 perc* áll rendelkezésre. A kisMacsek kategória csapatainak 1-től 20-ig, a NAGYMacsek kategóriában indulóknak a 11-től 30-ig sorsozott feladatokat kell megoldani. (A 11–20. feladatok tehát közösek.)
- 8.) A feladatlapon minden feladat után szerepel a feladat pontértéke, amely legalább 10 és legfeljebb 50 pont lehet.
- 9.) A feladatok mindegyikére a megoldás egy *egész szám*.
- 10.) Amikor egy csapat úgy véli, megoldott egy feladatot, az előző pontban említett egész szám tízes számrendszerbeli alakját (és csakis azt) a megoldáskártya megfelelő rubrikájába írja.
- 11.) A verseny időtartama alatt akárhányszor, tetszőleges időpontban a csapat kézfeltartással jelzi, hogy megoldáskártyákat szeretnének átadni a hívívó tanároknak, akik továbbítják azokat értékelésre a zsűri megfelelő tagjainak.
- 12.) Minden feladatra a megadott pontérték egytizedével egyező számú megoldási kísérlet engedélyezett.
- 13.) Jó megoldás esetén a csapat megkapja a feladat pontértékét.
- 14.) Rossz megoldás esetén a csapat 10 pontot veszít.
- 15.) Ha a csapat megoldása jó, vagy elfogytak az adott feladatra engedélyezett megoldási kísérletei, az adott megoldáskártyát a zsűri elveszi. Így a szóban forgó feladatra már nem próbálkozhat a csapat újabb megoldással.

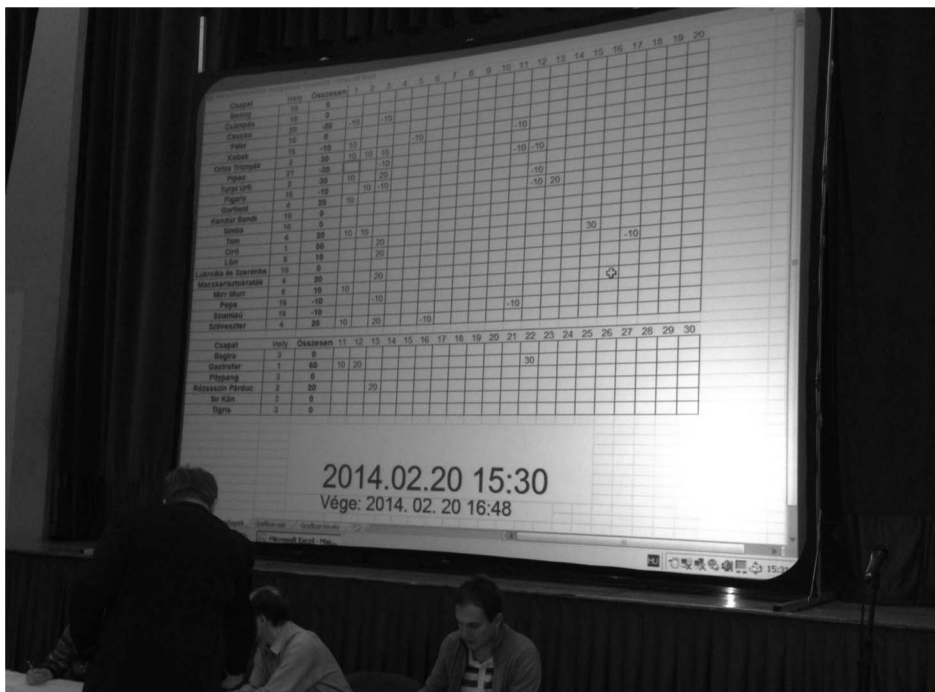
A VERSENY LEZÁRÁSA, EREDMÉNYE

- 16.) A verseny állása az egyes kategóriákban a csapatok aktuális pontszámaival folyamatosan követhető lesz a kivetítőn.
- 17.) A versenyző letelte után a csapatok tagjai a megoldáskártyákra nem írhatnak, de a már kitöltött kártyákat még átadhatják.
- 18.) A pontszámok összesítésével kialakul a kisMacsek, illetve NAGYMacsek kategóriák végeredménye. Pontazonosság esetén a helyesen megoldott 50 pontos feladatok száma, majd a helyesen megoldott 40 pontos feladatok száma, és így tovább, dönt.
- 19.) A verseny eredményét a pontszámok végső összesítése után azonnal kihirdetjük. A legjobban teljesítő csapatok (megehető) jutalomban részesülnek.

- Óra indul ...
- Vad Szilvia tanárnő elkészíti a tényleges csapatnévsorokat
- Matektanárok lótnak-futnak a csapatok válaszkártyáival
- A zsűri dolgozik

- Mit mutat közben a kijelző?

Ízelítő az elmúlt évek feladataiból

„KISMACSEK” KATEGÓRIA

7/2019. Macskáviában a bankkártyák 16 számjegyű azonosítóval rendelkeznek. A Bank-O-Macska alkalmazás a következő algoritmussal ellenőrzi, hogy érvényes-e egy kártyaszám:

A 16 jegyű számsor páratlan helyein álló számjegyeit lecseréljük. Amelyik számjegynek a kétszerese is egyjegyű, azt a kétszeresére, a többit pedig a kétszerese számjegyeinek összegére. A páros helyeken álló számjegyeket nem változtatjuk. Végül az így kapott 16 (egyjegyű) számot összeadjuk. A kártyaszám akkor érvényes, ha ez az összeg a 10-nek többszöröse.

Hajtsd végre az 5497 5884 1500 5522 számsorral a fenti algoritmust. Mi lesz az eljárás végén kapott összeg első számjegye?

[30 pont]

8/2017. A mAcSKADÉMIÁN továbbképzést tart a „Merre hány méter?” szakos tanároknak Professzor Jaguár. Az alábbi feladat kitűzésével szórakoztatja hallgatóságát: „Az ABC háromszögben $AB = 8$ cm, M a BC felezőpontja, E illeszkedik az AC oldalra és BE felezi az ABC szöget, valamint BE merőleges AM -re. Számítsuk ki BC hosszát!” Mennyi a kapott mennyiség mérőszáma?

[30 pont]

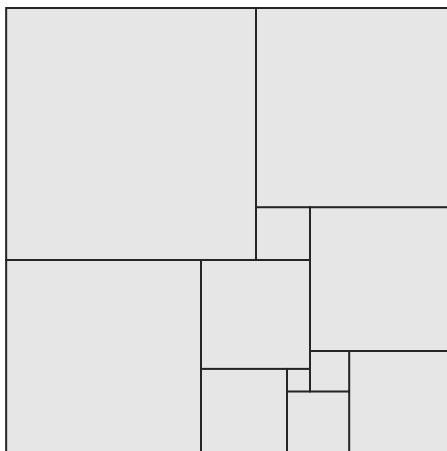
„KISMACSEK” ÉS „NAGYMACSEK” KATEGÓRIA

12/2019. Tigris Tas és Tigris Töhötöm elhatározták, hogy gyorsasági versenyt rendeznek. Tas egy 50 méter hosszú, téglalap alakú medencében úszik fel-alá, míg Töhötöm a medence kerülete mentén fut körbe-körbe. Töhötöm háromszor olyan gyorsan fut, mint ahogy Tas úszik. Tas éppen hat hosszút úszott le annyi idő alatt, amennyi idő Töhötömnek pontosan 5 kör megtételéhez kellett. Hány méter széles a medence?

[20 pont]

16/2019. A Macskalak egy téglalap alakú házikó. A cicák szobái mind négyzet alakúak, és az ábrán látható módon helyezkednek el a házban. A legkisebb cica, Iciripiciri kapta a legkisebb szobát, ennek oldala 1 m hosszú. Hány m^2 a legnagyobb szoba alapterülete?

[30 pont]

„NAGYMACSEK” KATEGÓRIA

27/2019. A Szorgos Cicák Szövetkeze te egerésző tanfolyamot indított kezdő cicák számára. A tanfolyam népszerű volt, $2^{100} + 1$ cicus jelezte részvételét. Az első napon 1 egeret sikerült megfogniuk, a másodikon 2^{101} darabot, a harmadikon 4^{101} -t, a negyediken 8^{101} -t és az ügyes cicák az utolsó napon már 16^{101} egeret fogtak. A tanfolyamon fogott összes egeret egyenlően szétosztották a résztvevők között, a maradékot pedig félretették.

Micóka sajnos lemaradt a tanfolyamról, de addig nyávogott a tanfolyamvezetőnek, amíg vigasztalásként odaígérte neki ezt a bizonyos maradékot. Hány egér jutott így Micókanak?

[40 pont]

28/2019. Macskaladár és Cicanilla házassága megromlott, ezért kénytelenek kettéválasztani a közös otthonot, a négyzet alapú egyenes gúlát formázó csodapalotát. Aladár ragaszkodik az alaphoz, az $ABCD$ négyzethez. Cicanilla nem engedi az E csúcst. Megegyeznek abban, hogy kijelölik az EC él F felezőpontját, és az A , D , F pontokra illeszkedő síkkal osztják ketté addigi otthonukat. Hány köbdeciméter lett Cicanilla része, ha a teljes térfogat 1248 köbdeciméter?

[50 pont]

Zárul a verseny,

csokit kapnak a nyertes csapatok, indul a rendrakás. Hulla fáradt az egész matekos gárda, de utolsó leheletével mindig megállapítja:

ISMÉT JÓ VOLT MATEKOSNAK LENNI A RADNÓTIBAN!

Magyartanítás a Radnótiban a 2000–2010-es évtizedekben

Ahhoz, hogy azokat a változásokat megérthessük, amelyek a Radnótiban a magyartanításban végbementek az előző tíz-tizenöt évben, szemügyre kell venni mindazokat a változásokat, amelyek az ország egészében azt eredményezték, hogy a 2000-es évtized közepére mind a magyartanári szakma hangadó elitje, mind az oktatáspolitikai felelős alkotói úgy érezzék: kénytelenek vagyunk változtatni az irodalomtanítás korábbi, rendjét, tananyagán, módszerein, célkitűzésein, szabályozásán.

Milyen jelenségekről van szó elsősorban – ezeket most csak felsorolás-szerűen vegyük számba. A digitális forradalom első hulláma (a számítógéphasználat elterjedése és az internet térhódítása az 1990-es évtizedben) megváltoztatta az olvasási szokásokat, az olvasás hagyományos technikáját, a szabadidő eltöltésének módjait, az információszerzés, a szórakozás és a közösségi élet módjait. A digitális forradalom második hulláma (az okostelefonok elterjedése a 2010-es évtizedben) még radikálisabban módosította a betűhöz és a képhez való viszonyt, az emberek közötti közvetlen és közvetett kommunikációt, az írásbeliséget, új lehetőségeket, új veszélyeket és új függőségeket alakított ki. Ezek az oktatás egészének szellemi környezetét átalakították, de legerősebben a könyvre, írásra, szövegre épülő magyar nyelv és irodalom tantárgy lehetőségeit és feladatait formálták át. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk (2004-ben) megerősítette Magyarországot demokratikus berendezkedésű, ami a felelős állampolgári kompetenciák iskolai kialakításának szükségletét eredményezte a közoktatásban, továbbá megnyitotta a magyar munkavállalók előtt az egész európai munkaerőpiacot. A közoktatásban – szerte a világon – a hangsúly az információátadásról a kompetenciafejlesztésre került át. A diákok idegrendszere és a felgyorsult élet- és információs ritmus azt eredményezte, hogy a diákok egyre kevésbé képesek passzív befogadók maradni, hanem folyamatos aktivitásra van szükségük. Emellett felerősödött a kollektív problémamegoldás, az együttműködésen alapuló munkavégzés iránti szükséglet a munkaerőpiacokon.

Mindez azt eredményezte, hogy a 2000-es évtized közepén két nagy hullámban hatalmas átalakulás történt a magyar közoktatásban. Az egyik nagy hullámot a kétszintű érettségi bevezetése jelentette ezzel eltörölték az egyetemi felvételit, és minden tantárgyból a tudásról az értésre, a tudomány

rendszerének ismeretéről az általuk fejlesztett és megkívánt kompetenciákra, valamint az alkalmazásra került a hangsúly. Magyarból az érettségi feladatok között megjelent a szövegértési feladatsor, a gyakorlati írásbeliség, az érvelés, a reflektálás – a hagyományos műelemzés és -értelmezés mellett. A második nagy oktatáspolitikai változást a kompetenciaalapú programcsomagok kifejlesztése, kipróbálása, elterjesztése hozta. Ez egy olyan teljesen új pedagógiai és módszertani kultúrát eredményezett, ami az egész ország magyartanítására megújító erővel hatott. Ugyanakkor fontos, hogy nemcsak felülről, az oktatáspolitikai felől érkezett nagy megújítási törekvés, hanem maga a szakma is egészen új és frissítő eredményeket, gondolatokat és intézményeket produkált. Ekkor terjedt el a konstruktivista pedagógia, a Kagan-féle kooperatív technikák pedagógiája, a kritikai gondolkodás tanításának módszertana (Reading, Writing, Critical Thinking – RWCT), radikálisan megváltozott a gyermek- és ifjúsági irodalom egész infrastruktúrája, és népszerűsége.

A Radnóti gimnáziumnak minden adottsága megvolt ahhoz, hogy a változást kikényszerítő erőkről ne vegyen tudomást, minden feltétele megvolt ahhoz, hogy továbbra is azokat a remek hagyományokat kövesse, amelyek alapján az előző évtizedekben is sikeres volt magyarból. Kiváló diákok járnak ide, sokan humán értelmiségi háttérrel, mindenki tovább akar tanulni, tehát megvan a diákok szükséges tanulási motivációja, minden diáknak megvan a megfelelő szellemi háttere ahhoz, hogy a tanulásra, a tudásra, a könyvre, a hagyományos humán kultúrára és az irodalomra mint értékre tekintsen még akkor is, ha maga nem szereti őket, vagy egészen másfelé tájékozódik. A magyartanítás megújításában a Radnótinak mégis vezérszerepe volt. Miért? Egyrészt a tanárok és az iskola egészének szociális elkötelezettsége okán: legtöbbször úgy vélték, muszáj, hogy az ország egyik vezető iskolája ne elefántcsonttoronyként kimagasodjék és bezárkózzék, hanem egy olyan oktatási és szaktárgyi filozófiát kövessen, ami az egész ország számára hasznos, sőt elengedhetetlenül szükséges. Ennek közvetlen, praktikus intézményi megjelenése az, hogy az iskola mint tanárképző intézmény olyan tanárokat kell hogy kibocsásson, akik bármilyen körülmények közé kerülnek is, tudják a diákjaikat fejleszteni.

A kompetencialapú oktatás kidolgozásában és bevezetésében az iskola nagyon sok módon részt vett. Az egész koncepció kidolgozója Arató László volt, és a tantestületből többen részt vettek a kidolgozás munkájában (Arató Lászlón kívül Fábíán Márton, Fenyő D. György, dr. Győri János, Mozer Tamás, Schiller Mariann, Weltner Mariann). Az iskola egy HEFOP-pályázaton elindult, és így azonnal részt vett a kompetencia-alapú magyartanítási füzetek kipróbálásában. Ezt követően egy második pályázattal évekre biztosította az iskola a kompetencia-alapú oktatásra való átállást, valamint sikerült nagyon sok példányt kapnunk a *Szövegértés – szövegalkotás* füzetekből. Az iskola tanárai részt vettek a kompetencia-alapú magyartanítás tanterveinek kidolgozásában, kiképzőként és mentorként támogattak más iskolákat a

kompetencia-alapú oktatásra való átállásban. Nagyon sokan részt vettek a kompetencia-alapú oktatást meg támogató képzéseken, lényegében az egész tantestület, és benne minden magyartanár.

Ez a körülbelül öt éves programfejlesztési, kipróbálási, elterjesztési időszak lényegében átformálta a tanítási órákat. A frontális magyarázat és a nagycsoportos beszélgetés módszerei mellett helyet kaptak a kooperatív munkaformák az oktatásunkban, általánossá lett az R – J – R (ráhangolódás – jelentésteremtés – reflektálás) modell alkalmazása az egyes órák megtervezésében, nagy teret hódítottak a különböző szövegmanipulációs feladatok. A tananyag kiválasztásában a kötelező olvasmányok mellett egyre fontosabbá vált a különböző más könyvkiválasztási formák használata, a közös olvasmányok, a választható olvasmányok, a kölcsönös olvasmányok, emellett nagyon hangsúlyos lett a kortárs ifjúsági és gyerekirodalom beépítése a tananyagba. Hangsúlyossá vált az irodalom tanításban a négy P elve (personal, present, popular, practical, azaz személyes, jelenidejű, populáris, gyakorlati), ami a tananyagkiválasztás és tananyagelrendezés átformálódását eredményezte, és hatással volt az órai feladatokra és az órákon alkalmazott módszerekre. A moduláris tananyagelrendezés rögzült mind a 7–8. évfolyamon, mind a fakultációs magyarázóórákon.

Bekerült a projektmunka az oktatási repertoárunkba, és az iskola munkarendjében ma már természetes, hogy 5. osztályban egy nagyszabású komplex projektmunka és témahét zárja a tanévet. Több izgalmas próbálkozás után állandósult, hogy a *Budapest régen és ma* című projekt munkát vezeti minden magyartanár, együtt a társadalomismeret-tanárral.

Az iskola tanárai egyre erősebben kapcsolódnak be az egyetemi magyartanárképzésbe, sokan vezetnek egyetemi szemináriumokat és tartanak egyetemi előadásokat. Az ország magyartanításának vérkeringésébe még sok más intézményen és eseményen keresztül bekerült a radnóti magyartanárok véleménye és munkája, így – többek között – a *Magyartanárok Egyesülete*, az *Aegon irodalmi díj*, az *Irodalom másképp* verseny, a *Petőfi Sándor Irodalmi Verseny* olyan intézmények és programok, amelyekben meghatározó szerepük van radnóti magyartanároknak és a radnóti magyartanítás szemléletének.

Átalakultak az iskolai szintű magyaros események is: a hagyományos irodalmi versenyek mellett (és részben helyett) megszületett az igazi közösségi verseny, a *Radír* irodalmi csapatverseny (ezzel külön írás is foglalkozik). A szintén együttműködésre, közös feladatmegoldásra épülő *Bolyai Anyanyelvi csapatversenyben* pedig az iskolából annyi diák indult és olyan jó eredményeket ért el minden évben, hogy önálló versenyhelyszínné vált a Radnóti. (Lásd erről a külön beszámolót.)

A magyartanárok együttműködésében új elem az egész tantestület számára szervezett, de mindig irodalmi emlékeket középpontba állító, különböző emlékhelyeket felkereső magyaros kirándulás. (Erről külön beszámoló készült.)

Összefoglalóan: a Radnótinak korábban is, jelenleg is egyik erőssége a magyartanítás. Ha összevetjük azt, hogy hogyan és mit tanítottak jól, igényesen, eredményesen húsz évvel ezelőtt és mit, hogyan tanítanak ma ugyancsak jól, igényesen és eredményesen, ebben azonban már nagy a különbség. De hát ez a természetes: akkor lesz egy tanítási gyakorlat érvényes, ha igyekszik választ adni azokra a jelenségekre, amelyek az adott korban fontosak.

Fenyő D. György

2016-ra a magyartanárok elirigyelték a matekosoktól az addigra igen népszerű MACSEK-ot. Nekiláttak hát a RADnóti IRodalom versenyhez. (Az elnevezést az iskola évtizedekig – hol sűrűbben, hol ritkábban megjelent – iskola újságjától kölcsönözték).

A versenyre olyan csapatok jelentkezhetnek, amelyekben kis- és nagygyimnazista egyaránt szerepel. A megoldásokhoz minden csapat kap egy tabletet, használhatnak könyvet, telefont, bármit. A számos feladatot egyszerre kapják meg, de mindegyiket más időre kell elvégezni. Az eredmény folyamatosan látszik a díszterembe felállított nagy kivetítőn. Az első alkalom után, a dugig telt díszteremen végigtekintve nem volt kétséges: ez folytatást kíván.

2016-ban a névadóról, Radnótiról szólt a délután.

2017-ben az épp 200 éves Arany János műveivel foglalkoztak a jelenlévők.

2018-ban megint Radnóti Miklós került középpontba.

2019-ben a 60 éves iskola és Radnóti együtt adták a játékok keretét.

2020-ban Kányádi Sándor költészetére készülnek kérdések, játékok.

Válogatás feladatokból

Lackfi János a népszerű *mém* műfajjal igyekszik megújítani jól ismert magyar költők sorait. Válasszatok a következő témák közül EGYET, és készítsetek hozzá kapcsolódó humoros *mém*-et. Ügyeljetek arra, hogy mind a kép, mind a szöveg illeszkedjen a választott témátokhoz!

Választható témák:

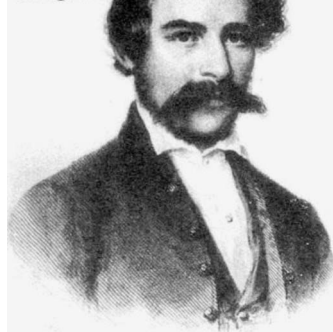
- Arany János: Toldi
- Arany János balladái
- Arany és Petőfi barátsága

Használható *mém*-készítő oldalak:

<https://imgflip.com/memegenerator>

<http://www.imagechef.com/ic/hu/mememaker/index.jsp>

Halat és vadat s mi jó falat
Sürgő szolga terít...

Montgomeryben így esett
a nagy all you can eat.
#lackfimem

RADNÓTI ÉS CHAPLIN

Radnóti 1928-ban látja Chaplin *Cirkusz* című filmjét, majd rövid rajongó írásban élteti mind Chaplint, a rendezőt, a színészt és magát a filmet. Nézzétek meg a Chaplin-film részletét, kutassatok az interneten, válaszoljatok a kérdésekre!

Radnóti így foglalja össze Charlie történetét: <i>„Elkerül a Cirkuszhoz, felragyog előtte a siker csillaga, szeret és elbuktatja önmagát. És otthagya a cirkuszt, vagy talán a cirkusz hagyja ott őt.”</i> – Gyűjtsétek össze, hogy milyen elemek fogalmazzák meg a részletben a <i>siker</i> és a <i>bukás</i> fogalmát!	
Siker	Bukás
Radnóti írásában fájjalja, hogy ebben a filmben nincs „zsemlyetánc”. Melyik Chaplin-film híres jelenete a zsemletánc?	
<i>„És elindulunk. Kifelé az életből. A végén valamennyien szekundára felelünk az élet művészetéből. És még pótvizsgázni sem lehet. Kegyetlen dolog. Cirkusz, ugye? És a mi Cirkuszunk. És az is marad, csak néha megjelenik egy hangtalan ember a vásznon és megmutatja nekünk.”</i> – Mit jelent a hangtalan ember kifejezés?	
Melyik magyar író ...	
híres versét ihlették a némafilm korának száguldásfilmjei?	
a szerzője <i>A cirkusz</i> , valamint a <i>Prológus egy cirkusz-filmhez</i> című műveknek?	
a „mozi” szó megalkotója?	
a szerzője olyan filmnovelláknak, melyben Chaplin visszatérő szereplő?	

»FORDÍTÁS«

Egy Eaton Darr verset kell eszperentére fordítanotok.

Egy szép medvével álmodtam ma éjjel,
 az túrta így az ágyam szerteséjjel.
 S az is lehet – ültem föl megriadtan én
 (milyen világ, ó jaj! milyen milyen világ!),
 az is lehet, hogy elhagyott kis gyöngyvirág
 vagyok most én a medve köldökén.

Fejezd be e verset rendben, de ne legyen benne nem-e!

Este elvben, fejben egy medve hevert kerevetemen,

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny

2005, a verseny indulása óta vesznek részt alsós, kis- és nagygyimnazista diákjaink a Bolyai Anyanyelvi Csapatversenyen. Hat éve iskolánk a körzeti forduló helyszíne. Az elmúlt években a verseny iskolai megszervezésében az alsós tanárok, a magyartanárok mellett feladatot vállaltak tanárjelöltek, nagygyimnazista diákok.

Mind a versenyen szereplő feladattípusokat, mind az osztályszintű felkészülést szeretik diákjaink.

A felkészítésnek van egy tanórákon, elsősorban nyelvtanórákon megvalósuló, illetve egy szakkör-jellegű felkészítési szakasza.

Az indulók létszáma a 2019–2020. tanévben: 3–8. évfolyamon: 54 csapat (207 diák); 9–12. évfolyamon: 13 csapat (52 diák).

Eredményeink

(3–4., 5–8., 9–12. évfolyam)

2018/19

1. hely: Szinai Hanna, Kövér Blanka, Májer Zsófia, Molnár Júlia (felkészítő tanár: Etédi Emőke)
3. hely: Calis Stephano Mihály, Fóti Neszta, Gedeon Anna, Sipos Borbála (felkészítő tanárok: Etédi Emőke, Arató László)
2. hely: Shan Jia Hao, Szkalka Bendegúz, Révész-Heuer Jakab, Andics Áron (felkészítő tanár: Kertész Luca)

2017/18

1. hely: Kövér Blanka, Májer Zsófia, Molnár Júlia, Serf Júlia (felkészítő tanár: Etédi Emőke)
3. hely: Gintli Fuzsina, Ligeti Márton, Nemes Anna, Varga Zsanett (felkészítő tanár: Etédi Emőke)
3. hely: Paulovits Barnabás, Reviczky Tamás, Zelenyánszky Lőrinc, Weisz Péter (felkészítő tanár: Horváth Beáta)

2016/17

1. hely: Májer Zsófia, Molnár Júlia, Kövér Blanka, Ujházy Noémi (felkészítő tanár: Etédi Emőke)

2015/16

2. hely: Mernyei Péter, Parragi Bálint Márk, Stadler Benedek, Tardos Tamás Gergő (felkészítő tanár: Törzsök Édua)

2014/15

2. hely: Benyovszki Lili, Nagy Veronika, Reviczky Marcell, Weisz Csaba (felkészítő tanár: Győri János)

2013/14

3. hely: Benyovszki Lili, Nagy Veronika, Reviczky Marcell, Weisz Csaba (felkészítő tanár: Győri János)

2012/13

2. hely: Bozsik Laura, Eszterhás Tamara, Kovács Tímea, Nguyen Thuy An (felkészítő tanár: Törzsök Édua)
3. hely: Mernyei Péter, Parragi Bálint, Stadler Benedek, Tardos Tamás (felkészítő tanár: Törzsök Édua)

2011/12

1. hely: Kocsis Bálint, Lipcsei Bence, Nguyen Duc Dániel, Széles Márk (felkészítő tanár: Fenyő D. György)

Etédi Emőke

Magyaros kirándulások

Mit csináljak májusban?

Talán szerzek egy mandolint és elkezdek mandolinozni. Vagy újra kezdek poszttert és sörös dobozokat gyűjteni. Vagy inkább csinálunk még egy gyereket? Esetleg veszek egy jó hátaslovat és elindulok napkelet felé. És persze májusban lesz a magyaros kirándulás is.

A magyar munkaközösség által szervezett kulturális road movie.

Ültél már Tomcsányi Péter autójában? Fagyiztál már Harró Ágotával? Néztél már Kertész Luca szemébe fehér asztalterítő fölött? Jártál már szeles hegytetőn, tévedtél el éjszakai nagyvárosban, beszélgettél versekről azzal, akivel csak a görgős székeken udvariaskodtál addig?

Nagykároly – Érmindszent, 2019.

Pozsony, 2018.

Debrecen, 2017.

Kassa, 2016.

Balassagyarmat – Szécsény, 2015.

Szabadka, 2014.

Esztergom, 2013.

Csöngé – Celldömölk, 2012.

Balatonfüred, 2011.

Sátoraljaújhely – Széphalom, 2010.

Más-e a táj, ha ott Berzsenyi Dániel élete zajlott? Más-e egy utca, ahol Márai Sándor indult iskolába vagy a szerkesztőségbe reggelenként? Más-e egy zöld virágmintás fajansz csészécske, ha Jókai szeretett belőle teát inni? És mennyi mindent nem tudunk a tájakról, az utcákról, a tárgyakról, amelyek között élünk... Ha csak az számít, amiről esetlegesen értesül az ember, akkor van-e ott valami egyáltalán, és nem csak bennünk? Mit őriznek a tájak és a tárgyak belőlünk? A felvilágosodás emberének válasza: semmit. Mit őriznénk? És mégis...

Segít-e Babits Mihály értésében, ha körbenéztél az esztergomi ház teraszáról? Madáchéban, ha végigsimítottál a csesztvei ház elé ültetett, százszor meghalt és újra kihajtott hársfája kérgén? Szigorú irodalomkritikai iskolák szerint: nem. Miért segítene? És mégis...

Őrzi az embert a táj, és segít az olvasásban a kép, a lombok suhanása, lélegző földek illata.

Ha elzarándokolsz, belehajtod az arcod a szélbe, a fénybe, végigtapintod a fogását, hallgatod a csendjét, megszólal az, amit a lelkedben odavittél, és – megsimogatja a buksidat. Jól van, eljöttél hát te is, majmocsám.

A Ság-hegyre kapaszkodtunk, már rézsút estek a fények a bólogató füveken. Előttünk a dunántúli táj – az ott a Kemenes-hát – mondja vezetőnk, egy kedves kolléganőnk öccse. Tényleg van Ság és Kemenes! Akkor Boreas is van, meg Horatius! Azok a szavak nem szálltak el nyomtalanul, az a hó, az a vadság *volt*, és a vadságot zabolázó szelídség, hogy aszongya: „*ami jelen vagy, forró szívvel öleld!*” Van szelíd pannon táj, van Pannónia, művelt és szép Magyarország!

(És közben kérdezzetem egy kollégámat, nehéz járni? Olyan bizonytalan a lépted, nem láttam eddig... Igen, elfáradtam.)

Másnap Csöngére, Weöres Sándor szülőhelyére egy kedves kolléganőm vitt minket, ahol egy kis házban látott vendégül minket az, aki neki a legkedvesebb volt. Sárga repceföldek mezsgyéjén értünk az evangélikus templomba, és azt a csöndet hoztam el Csöngéről, hogy tudtunk hallgatni, és nem zavarni egymást. Este aztán előkerültek a játékok, és játszottunk hajnalig.

Egy másik este Nógrádban, úttalan utakon Szklabonya, a Mikszáth-ház felé. Az első esték, amikor még nadrágunkon a krétapor, de a nők már persze üdék, kalandra fel! ha vár még... – nyilván kulturális, ilyen kulturális kalandorok volnánk –, ám az eltévedés valóságos, ezeken a szűk felvidéki országutakon, melyek sötétben kanyarognak az esti fényben ragyogó lombok alatt. Megvan Szklabonya, ahol Mikszáth *bon mot*-it kapjuk kézbe, és legendás kolléganőnk tart ízelítőt történelem óráiból. Mindenki olvas, értelmez, milyen mókás, milyen elmés, mekkora fenomén volt ez a Mikszáth! Balassagyarmaton még mindig fenn van a nap, a zsidó temető előtt állunk, majd benn járunk az embernői füvek közt. Századok és szimbólumok, kövek és füvek között a búcsúzó nap fényében állunk, csönd van a szívünkben.

Balatonfüreden a Jókai-villában a szelíd, kék szemű mester rajzai, faragványai, ügyes kis tárgyai, s az üveges veranda, ahol növényeit gondozta... szóval ilyen a regény is: sok a szerte és a szét, a kalandozó és nyugodt figyelem. Dörgicsén egy kolléganőnk (kedves? igen!) házában vendégeskedtünk, itt is elég volt körülnézni és látni, hogy igen, ez tényleg ő.

Esztergomból a Babits Ildikó szomorú története maradt. Hogy ilyen van, hogy az alkotók után legalább marad valami, de mi lett azokból, akiket szettek, de saját sorsuk törvényét követve tűntek el a szemünk elől. Meg a Duna vízének csillogása a magasból.

Szabadkából a főtér, az út a Kosztolányi-háztól a gimnáziumig, melynek inkognitó diákja volt Esti Kornél, és valóságos tanulója Kosztolányi Dezső, majdnem az érettségiig. És a Palicsi-tó, melynek partján Győri János kollégánk felolvasta Kosztolányi feledhetetlen versét *Csáth Gézának*.

Kassáról a főutca, a macskakövek között futó erecske és a villamossínek, a nagyszerű Szent Erzsébet-dóm, és mindentudó (kedves? igen!) kísérőnk, Ötvös Anna, aki felidézte mindazt, ami Márai Sándor Kassájából még látszik, és ami már nem.

A pozsonyi éjszakában eltévedve leltünk rá a Kék templomra, amely másnap, a nappali fényben Lechner Ödön, kék és csodálatos, éjszaka viszont mesés, mint az ezeregy éj, amiből több kéne, több volna jó az életben. Szivarfüstös, langyos, kora nyári éj.

A kirándulások szervezői – mások segítségével – Győri János és Horváth Beáta.

Mózer Tamás

Békés Pálról és a Békés Pál-díjról

2010 májusában 54 éves korában elhunyt Békés Pál, iskolánk volt diákja, a 20. század végi, 21. század eleji magyar irodalom egyik legszínesebb és legeredetibb alkotója. Közte és egyik legfontosabb művének főhőse között az a különbség, hogy Békés Pál soha nem volt Félőlény, mindig igaz módon és őszinte összetettségben ábrázolta az embert és fejtette ki a véleményét, akármilyen műfajban, akármilyen életkorú olvasónak vagy bármilyen irányultságú politikacsinálónak szánta éppen az adott művét, szövegét.

Korai halálát követően hozzátartozói, családtagjai díjat alapítottak, iskolánk pedig már 2011-ben irodalmi csapatversenyt hirdetett műveiből. 3 évvel később egy magát megnevezni nem kívánó volt diák felajánlást tett az iskola alapítványának: évenkénti támogatással alapít egy díjat, mely egyaránt méltó Békés Pál emlékéhez és egyben az iskolánk, saját volt alma matere szelleméhez. A Békés Pál-díjat évente az iskola legmagasabb szintű önálló szépirodalmi művével vagy esszéjével, tanulmányával jelentkező diák (diákok) nyeri el. A díjra pályázni kell, tanári vagy diák ajánlással. 2015 óta évente 2–5 tanuló nyújt be pályaműveket. Ez nem magas szám, és önképzőkör vagy más típusú szakköri formával a jövőben talán lehetne is majd javítani ezen, de ami fontos, az az, hogy ezek között a pályaművek között mindig vannak olyanok, amelyek egyértelműen kimagasló minőségűek, és szerzőik joggal nyerhetik el a Békés Pál-díjat. A pályázat magas minőségét az is bizonyítja, hogy a díjazottak között vannak olyanok, akik a díj elnyerését követően vagy azt megelőzően, középiskolás tanulmányaik befejezését követően országosan, vagy legalábbis egy-egy olvasói vagy irodalmári körben jól ismert szerzők, irodalmárok lettek.

Szépirodalmi témáikat, illetve műfaji jellemzőiket tekintve az alkotások színes sokféleséget mutatnak: lírai művek kerülnek nagyobb számban a pályázatokat bíráló bizottság elé, de novella, regényrészlet, dráma, filmforgatókönyv jellegű művek is előfordultak már. A pályázók írásaiban megjelenik

a szerelem témája, az emberi kapcsolatok élményekkel és konfliktusokkal teli világa, az élet céljának, értelmének olykor melankolikusabb, olykor ünnepélyesebb formákban megfogalmazódó kérdése is.

A díjat megítélő bizottságban – az első évet természetesen kivéve – helyet kap az előző év nyertese, nyertesei.

A díjazott írásokból egy válogatás az adott év végén megjelenő iskolai évkönyvben olvasható.

Érdekességképp még érdemes megemlíteni, hogy több olyan év is volt, amikor egyazon pályázó pályázott szépirodalmi és irodalomtudományi vagy esszé műfajú írással, s ezekben az esetekben a pályázó művészi és irodalomtudományi szövegei egyaránt magas színvonalat képviseltek, magasabbat, mint más pályázók egy-egy műfajban benyújtott írásai. Tehát mintha valami általános irodalmi érzék, magas nivójú általános irodalmi képesség megnyilvánulása jellemezte volna ezeket a pályázókat, illetve az írásaikat.

Akik ismerték Békés Pált, tudják, hogy íróként és magánszemélyként is milyen friss, kreatív és rugalmas szellemű volt egész életében. Külön öröm, hogy a róla elnevezett pályadíjjal mindig a jelen fiataljait, a jövő irodalom alkotóit díjazhatjuk, akik remélhetőleg mindig is ugyanolyan friss, kreatív és rugalmas szelleműek lesznek, mint ő volt, ugyanazzal a szép, humánus emberértéssel.

dr. Győri János
az iskola korábbi vezetőtanára,
a magyar munkaközösség vezetője a díj alapításának idején

A díjazottak írásaiból

Kappanyos Mária

Ahova jársz

A nagyanyám és a pszichológusom ugyanabban az utcában laknak. Igen, az *én* pszichológusom, ugyanúgy, ahogy a nagymamámnak csirkés Erzsije van a piacon, ahova szombatonként jár.

A nagyanyám nem tudja, hogy én *bova* járok. Nem mondtam el neki, nehogy megijedjen. Nehogy baj legyen belőle. Pedig azért nem kell fizetni a beszélgetésekért, mert ő a rokonom és mert ott lakik. Mindig félttem, hogy összetalálkozunk, nehézkes járás, kihúzott szemöldök, és hazudnom kell valamit, hogy kutyát sétáltatok, pedig nincs is nálam kutya és egyébként is a város másik felén lakom, hogy barátokkal találkozom, pedig nincsenek is barátaim. Hogy a Nemzetibe jöttem, gratulálni Alföldinek és biztosítani vonzalmamról, de ő már rég nincs ott, Szegeden próbálja az István a királyt.

Szóval nem mondhatom el neki. Nem derülhet ki. Titok, az én titkom. Erre a célra kifejlesztettem egy surranást, lapos, alattomos és nemes célzatú surranást. Besurrantam a kapun, fel a lépcsőn, kézfogás és besurranás a szobába, és aztán ötven perc múlva újra ki. A kapuig nem kísért el.

Óvakodva sétáltam a villamostól, sokszor és ugyanúgy, minden pillanatban várva, hogy meglátom, hogy utánam szól. Ritkán jár le a lakásából, csak szombat reggelente a csirkés Erzsijéhez. Nem találkoztunk. A napi beszámolóból, telefonon, mindig kihagytam pszichológust, pedig voltak olyan napok, amikor más nem is történt. Szabad volt hazudni, hiszen csak meg akartam védeni. Nehogy baj legyen. Hazudni lelkiismeretesen, félelemből. Nem olyan nagy hazugság ez, vagy hatalmas hömpölygő hazugságfolyam. Mindenesetre nem nagyobb, mint amit a betegség előtt mondott nekünk, nem nagy hazugság, de hosszú, negyven éven át tart.

Hogy Weiß Sámuel, a dédapám, sváb volt.

Megbetegedett. Erre az időszakra alig emlékszem. Félttem, nagyon, és úgy tűnik, hogy nem főképpen a nagyanyám elvesztésétől. Hanem magától a betegségtől, a hatalmas testétől, amiben romlás indult meg. A sejtek szempontjából persze nem romlás: inkább mámoros burjánzás, halhatatlanságuk részeg ünneplése. Az egyetlen megoldás az volt, hogy mindent kizártam a tudatomból, ami vele történik. Ettem, aludtam, szartam. Néhány mondat, néhány szó szűrődött csak át ahhoz, ami voltam, azok alatt a hónapok alatt, de ezek is szinte értelmetlenre torzítva, aránytalanul felnagyított részletekkel. Figyeltem például az érdekesítő hangtani hasonulást abban a jelentésnélküli szóban, hogy kékgolyó. Nem kával, gével. Kéggolyó. Oda kellett vinni. Ontológia, az valami filozófiai irányzat. Új pizsamát kapott. Nem tudott egyedül mosakodni. A haja nem hullott ki, csak nem festhette. Nem mehetett vízbe. Nem akkor mondta el, amikor beteg volt, nem a műtete előtt, hanem amikor már meggyógyult, túlélte, nem tudom, kinek a kegyelméből. Talán a szégyen vette rá, vagy annak a negyven évnek a súlya, amióta egyedül él, és ami már majdnem felengedett, hogy aztán újult erővel nehezeden a testére. A lélek nem számít.

Szekrényei voltak. Mindenfélét tartott bennük, régi ágyneműket, nagyapám német nyelvű fényképészeti szakkönyveit, nem nyúlt hozzájuk. Rengeteg fotót, azokat is, ahol gyönyörű fiatal menyasszonyként fekete vállalati Chevrolet-be száll, hogy nászútra induljon (és sevroletnek ejti, anyám kijavítja a kifogástalan francia kiejtésével). Pöttyös könyveket, ahol fiatal lányok sajátítják el az élet előre lejegyzett igazságait. Járóbabát. (Kettőt is, mert az első túl nagy volt anyámnak, félt tőle, és kapott egy másikat.) És egy piros bőrtáskát, benne a negyvenéves titokkal. A dédszüleim anyakönyvi kivonataival és kikeresztelkedési papírjaival, ezerkilencszázharminchatból. Megegyeztek a nagyapámmal, hogy a lányuknak nem mondják el. Hogy nehogy baj legyen.

Weiß Sámuel, a dédapám, nem sváb volt.

Ez is egy ilyen mondat volt: elvitték volna az unokáidat. Simán elvitték volna őket.

Elmondta, hogy a másik dédapám, aki postás volt, és nem nemsváb, kenyeret csempészett a gettőba a feleségének és a gyerekeinek.

Hogy a család sok-sok férfitagja, apák, fivérek, nem katonaként haltak meg.

De a nevetés mindig segít, hát nem értitek? Nevettünk is, rengeteget! És megtanultunk flódnit sütni, ami közismerten bevált módszer a transzgenerációs trauma leküzdésére.

(És mégis volt titkos csirkés Erzsí!)

És mondtuk neki, hogy sokkal fennköltebb lett volna meghalnia a titkával, majd búcsúlevelében közölni mindazt, amit a félelme-szégyene túl korán kimondatott vele. Csatolni a családi flódnireceptet.

Nem halt meg, csak hazudott. meg akart minket védeni.

A cél.

És rá vigyázni kellett, mindig, de innentől fogva méginkább. A hasonulás óta. Ezért surrantam. Jogom volt hozzá nekem is.

De elég! A csirkés Erzsí megszűnt titok lenni, megtörtént a coming-out. Tudomásul vette. Nem kell azt szégyellni.

Mondta, hogy találkozhatnánk, tudod, *utána*, odajön értem a kapu elé, de végül mégsem tudott, mert elfelejtette, hogy aznap mentek volna tisztítani a kályháját.

Nem találkoztunk.

Már mindketten tudtuk, tudomásul vettük az igazságot, vagy valamit, ami igazságabbnak tűnt, mint az előző. Bátor döntés volt tőle, akkor is, ha félelmében hozta. Megszegte a szerelmének tett ígéretet.

De még sok szekrénye maradt. Nem tudom, milyen ereklyék, milyen titkok rejtőznek ott, port töröl, de nem mozdítja el őket. Még egyáltalán nincs vége. Sikeresen túltettük magunkat újonnan talált nemsvábságunkon. De még bármennyi piros bőrtáska rejtőzhet az ágyneműtartóban vagy az íróasztalfiókban.

Mindezt szem előtt tartva nem mondtam meg neki, hogy többet nem járok majd az utcájába a pszichológusomhoz és nem surranok majd be a kapun, mint már sokszor tettem, mert a Rorschach-teszt kiértékelése után helyénvaló lépésnek tartotta, hogy pszichiáterhez küldjön és hogy ellenőrzése alatt megkezdődjön a gyógyszeres kezelés.

Nehogy baj legyen.

De a szavaink súlyosak, csak utalgatunk. Tartották-e a nagyszülei a szombatot? Nem emlékszik.

És hazaértél már onnan, ahova jársz?

Fekete Marcell

Az írás dicsérete

I.

Mainapság emlékmű már minden felhúzott fal,
emlékül állítatott a jövőnek minden meghúzott határ.
Nincs akinek ne lenne fejében egy szemernyi park,
és nincs terület, ahol ne taposnának ember csillag-paták.
Óriások kúsznak-másznak földre hajolva csendesen,
vigyázva, nehogy felriasszák mindeneket az álmaikból,
ügyelnek, hogy könnyed legyen léptük, és rendszeren
körbemenjen a könnyekkel teli feltámadási óbor.

Óbor! Tengerében szőlő-gyöngyök után kutatva
a fenékről sok veszélyes kincset hozhat fel az itálnak
vakmerő-bizonytalan, bűvös barbár bűvárja...
Akárhogy is úszik el szemeink előtt a posztó árja,
az esték folyása voltaképpen semmiség, a vers kevélység,
s a lefüggönyözött emberi elmékben minden egyes sor csekélység.
Hálát adhatunk a világ teremtetőjének, akármelyik kósza istennek,
vitorlánk még úszik a tengeren. Véraldozattal köszönjük Istennek!

II.

Véglegesnek tűnik csupán, de hát az idő képlékeny.
Ezer és milliárd évek teltek el a könyvek által megszabott irányban,
de a világ végre sarkára állt, besokallt, és felgyújtotta a könyveket.
Sajnálatos események, de logikusak, látogattam meg Lübecket,
az egyik várost, ahol az emberek szembeszálltak az Írással.
Majd álomban Budapesten jártam, hol a délutánok még békések.

Nem űztem el fejem felől a tűzbe fordult, szörnyű démonszeret.
Leültem. Tollat, papírt vettem elő, és megírtam első regényemet.

Koós István

próba 1.

kálvintér
'öt perc és...'
megjöttél
már nem csók.
hogyanmost?
'hogyvagyymost?'
száz lépés
nincs kontakt
ettünk ott,
'bagyd csak, majd...'
indultunk
száz lépés
kékmétró
futnod kell
már nem csók
'így korrekt'

gyerek 2.

Hogy azt álmodtam,
sírt, felriadtam rá.
Talán éhes vagy melege van,
nincs betakarva vagy épp
idegenek vesznek körbe
égigérő fekete kabátjaikban.
Vagy csak rosszul érintette,
hogy helyette álmodom meg,
ahogy sír és én felriadok rá.

Móray Gergely

Horgászat

Fénykép készült, a horgot felemelték
„Három kiló, egészen szép darab”
Te némán rángatóztál tekeregtél
Nedves pikkelyeden táncolt a nap

Engem nem zavart „Nem akkora dráma
egy öntudatlan lénnel kevesebb”
de este lett és elhalkult a lárma
és sötét van és most már rettegek

Mi lesz ha egyszer én is rossz falatra
harapok rá e sötét vizeken,
és ahogy nem dobtak téged se vissza
rajtam sem könyörül meg senki sem?

Megváltás

Utolsó reggelijét sebesen
befalta, szarni nem jutott idő már.
Arcot, fogat mosott, a szemetet
levitte aztán már csak kint az utcán,

a metsző fényben vette észre, hogy
a vére, vére ez a láthatatlan
és tiszta szent vér egyre csak csorog.
A villamos elment. „Én itt maradtam”

De nem volt szomorú, csak remegett
egy kicsit. „Hol van harminchárom évem?”
Üres tenyere kinyílt, levelek
kavarogtak a fáradt őszi szélben

Gintli Fruzsina

Tánc

Dobbanó fekete sarkak
csapnak le váratlan
daccal libbenő skarlát csipkéje
rebben s a testre ívesen tapad
egyenesre keményedő, kihívó hát
olíva húsát a Nap edzette meg
koponyán simuló szigorú konty
és a rózsahímes legyező
fűszeres sorsízű szavakkal
csábítva csattan és vágyat kiált
földet taposó koppanó
ütemű szoros lépés
magányos máglyatánc
szilaj lelkek tűzbe menekülése
feszes tartás s kontrollált erő
kihívják egymást kreol gyermekek
markáns maszkú keretes arcok
sötét szemöldök és harsanó ajkak
csókjuk nem könnyen adják
szenvetélyel rekedő hang
latin lejtése
adja a küzdelem ritmusát
minden vagy semmi
merev hattyúk oroszlán csatája
porzik a föld s hullik verejték
a forrongó spanyol éjszakába

Szabó Sára

Minden szép. Minden jó.

Tizennyolc éves voltam, mikor megismerkedtem Vele. Első látásra szerelem volt. Még az érettségi előtt összeházasodtunk és közösen mentünk egyetemre. Én egy év után már ott is hagytam, mert terhes lettem. Megszületett a kisfiunk, aki nagyon sok örömet szerzett nekünk. Ezalatt Neki nagyon jól ment az egyetem. Diploma után rögtön kapott egy jól kereső állást egy nagy cégnél. Vettünk egy házat. Kerttel. Közben megszületett a kislányunk is. Most a férjem dolgozik, mialatt én otthon vagyok a gyerekekkel. Nem kell még főznöm vagy takarítanom se, arra felfogadtunk valakit. Hétvégenként elutazunk, kirándulunk. Minden szép. Minden jó. Mégis bizonyos dolgok egyre jobban zavarnak... Zavar, hogy ha kocsival megyünk valahova, mindig Ő vezet, sose én. Pedig nekem is van jogsim. Zavar, hogy ha étterembe megyünk, mindig ő fizet. Zavar, hogy ő dönti el hova menjünk nyaralni, melyik iskolába írassuk be a gyerekeket, milyen szakkörre járjanak... Én egy senki vagyok mellette. Nincs is olyan, hogy én. Csak Ő meg Mi. Azt se tudom, milyen vagyok, vagy voltam, vagy milyen lehetnék. Az vagyok, amit Ő elvár tőlem, és nélküle nem vagyok semmilyen se. Gyűlölöm Őt. Őt, aki olyanná tett, amilyen most vagyok. Gyűlölöm, gyűlölöm... (hosszú csend) Emlékszem, hat évesen arról álmodoztam, hogy ha felnövök, hercegnő leszek. Eljön értem fehér lovon egy herceg és elvisz a palotájába, ahol boldogan élünk, amíg meg nem halunk. Milyen szép, nem? Ezt akartam. Így akartam. Én akartam.

2017. február

Nemes Zsófia

Harcias nénik

Félig kábultan botorkáltak le az emberek a mélygarázsba. Operaház, Hattyúk tava, ezt az érzést képtelenség ennyi idő alatt hátrahagyni, a nézők fürdőztek még benne. Egymás arcát vizsgálták, vajon a másikat is legalább annyira megérintette? Persze, hisz már a járásukon látszott. A föld fölött fél méterrel lebegtek a gyönyörűségtől, miközben tömegesen megindultak a mélygarázs parkolóautomatájához.

Mi történik, ha az ezerkétszáz fős befogadóképességű Operaház minden nézője egyszerre árasztja el a nagyságos intézmény mélységes garázsát? Várni kell, és sorban állni. A kultúra magasiskolájában ez nem jelenthetett gondot.

– Elnézést, itt én álltam.

Az idős nénikéknek az a nagy előnyük, hogy apró termetüknél fogva tulajdonképpen észrevétlenül tudnak átpréselődni az embertömegben. Métereket haladtak előre a sorban, mielőtt még egy testes fiatalember szóvá tette a tolakvást.

A nénik meg se fordultak, a férfi alig lehetett harminc éves, minek foglalkozzanak egy ilyen emberrel. A tömeg közben előttük áthatolhatatlan maszszává vált, nem segített itt már a nénifortély, megállapodtak hát a fiatalember előtt.

– Elnézést, itt én álltam – hangzott újra a férfi aggálya.

Az egyik néni lassan hátrafordult, vetett egy szigorú nagymamapillantást a kötözködőre, a körülöttük állók is oda-odapillologattak, minek bántja ez az ember a szegény öreg hölgyeket. Hát nem mindegy neki?

A sor lassan araszolt előre, az automata felé, természetesen pont akkor kellett az egyik gépnek meghibásodnia, a nénik már el is rendezték a nagy toladásban félrecsúszott ruhájukat, a megcsavarodott, hamis gyöngysort a nyakukban, meg a frissen festett, vörös hajkoronájukat, mikor a mögöttük álló fiatalember újra meg merészelt szólalni:

– Én már korábban itt álltam! – Ez a hangnem már egyenesen sértően hatott, a nagydarab ember szinte kiabált a vékony kis hölgyekkel, de azok igazán bátor, szívós nénik lehettek, mert erre a szemük se rebbent.

– Várja ki a sort! – fordult hátra az egyik, és még magázta is azt a taknyos gyereket, senki sem mondhatta, hogy nem adta meg a kellő tiszteletet.

– De én már hamarabb itt voltam. Álljanak már be a sor végére! – Érett felnőtt ember így magából nem kelhet ki. Hát hol van itt a tisztelet, a jó-módor?

– Kérem, uram! – szólt rá rosszállóan az egyik sortársuk.

– Megelőztek!

– Hogy merészel így beszélni?

– De ha egyszer beálltak elé a sorba! Itt voltak, látták maguk is!

Mindenki megütöközve nézett rá. Meg merészeli megvádolni ezeket a szegény néniket, akik ráadásul alig állnak a lábukon?

– Hagyja abba a kiabálást!

– De engem...

– Most minek kell balhézni?

– Mekkora paraszt!

Egy pillanatra csend állt be. A férfi feje már vöröslött, látszott, másodpercek kérdése, hogy olyat tegyen, amit maga is megbán, de mielőtt még erre a sajnálatos eseményre sor kerülhetett volna, az egyik néni (a vörösebbik hajú, ha egészen pontosak akarunk lenni) higgadtan hátrafordult.

– Nem kér egy kis cukrot, kedvesem?

Ilyen bután talán még senki sem nézett az Operaházban, még ha csak a parkolóban álltak is. Az olcsó tescós tej-karamella szemmel láthatóan olvadozott a néni kezében. A férfi rühellte a tej-karamellát. Ha esetleg málnás cukorka lett volna...

– Bűdös vén kurvák.

A férfi elviharzott, a felháborodott operakedvelők pedig még percekig bámultak utána döbbenten. Hihetetlen, hogy egyesek még a becsületüket is feláldozzák, csak hogy kicsivel korábban érjenek haza.

Papp Balázs

Tudományos kíváncsiság

Ítéleznek rajtam a kavicsok,
ahogy botladozom rajtuk.
A tenger nem adhat magabiztosságot.
Az intermezzóban részt vesz a táj:
szalutál a sziklafal.
Minden pillanatban új barlangot fedez föl a szem.
Nem tudni, a hegy pszichéjén ütött lyukak közül
melyiken halad át egy kóbor délkör.
Kezemben kő vagyok;
nem tudok eldobni,
ez a mozdulat idegen számomra.
Megállt az idő,
nyitott szemmel süt a nap.
Hunyorítva délután öt.
Teaidő.

A Bársony Szalon

Bársony Vera az egyetem elvégzésétől nyugdíjba vonulásáig tanított magyart a Radnótiban. Halála után tanítványaiban felmerült a kérdés: hogyan lehetne megőrizni az emléket? Vera kedves könyveiből fennmaradt listája mentén így jött létre egy olvasókör, amit Bársony Szalonnak nevezünk el.

Az olvasókör egy ideig működött, pár évig szünetelt, majd virtuális szalonként a Facebookon üzemelt, mígnem egy éve újjászületett. Azóta kéthavonta találkozunk, hogy az éppen olvasott könyvet értelmezzük, vagy a könyv kapcsán egyszerűen csak beszélgessünk. Változatos a tematika, vegyesen választunk olvasnivalót a magyar, illetve a világirodalomból. Néhány olvasmány:

Bársony Vera halálhírére sok generáció gyűlt össze, hogy emlékezzen feledhetetlen tanárára, kedves kollégájára.

Ljudmila Ulickaja: Imágó
Békés Pál: Csikágó
Hajnóczy Péter: A hangya és a tücsök, Parti Nagy Lajos: Az uraság ebédje
José Saramago: A kolostor (Vera nagy kedvence)
John William: Stoner
Márton László: Árnyas főutca
Salman Rushdie: A Golden ház
Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem

Szerencsés esetben a műfordítót is vendégül láthatjuk, ami tovább gazdagítja, árnyalja az olvasás élményét. Lukács Laura, *A kolostor regénye* műfordítója Saramago személyes ismerőseként számos érdekes adalékkal egészítette ki a regényről, az íróról és Portugáliáról alkotott képünket. Greskovits Endre, *A Golden ház* műfordítójaként segített elmélyülni Rushdie világában. Schiller Mariann *Arany és Fehér ház* címmel az ÉS-ben megjelent Rushdie-könyvkritikája már hab a tortán.

Valószínűleg mindannyiunknak mást jelent a Bársony Szalon. Valakinek a felfedezés örömét, másoknak intellektuális kihívást, a könyvről kibontakozó vitában való részvétel izgalmát, újabb szerző felfedezését, a Veráról őrzött, különböző korokból előkerülő emlékek időről időre történő felidézését, esetleg társasági eseményt, a legnagyobb élmény azonban vitathatatlanul a mindenkori olvasott könyv többféle nézőpontból történő, egyre gazdagodó értelmezése, és persze az a tudat, hogy Bársony Vera tanítványaiként, kollégáiként, barátaiként az olvasás öröme tart össze bennünket.

Örülne neki.

Gonda Zita

Legféltettebb kincseink egyike

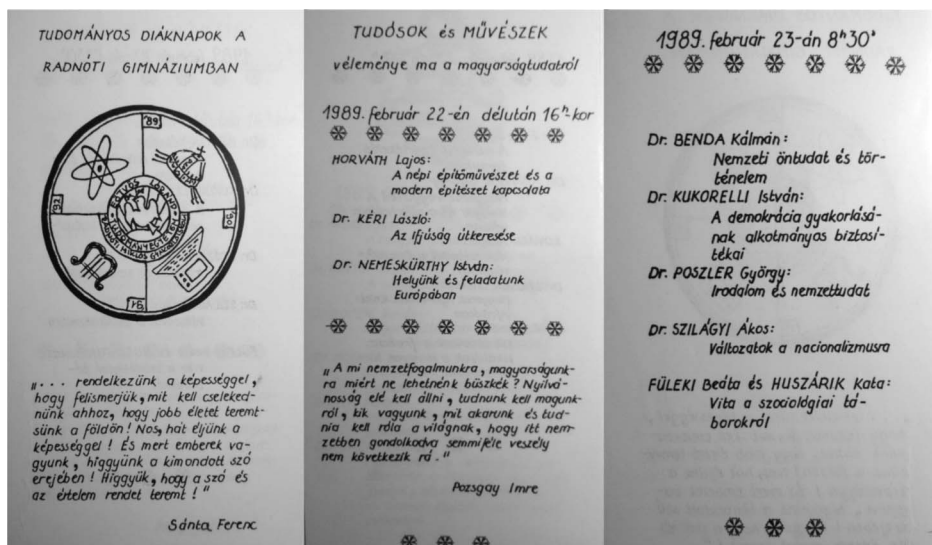
Minden iskolának vannak saját ünnepei. Ezek közül való az iskolanap, ami az idő múlásával folyton változik, fejlődik, formálódik. Ilyen a mi Radnóti napunk is. Míg 1963 táján Radnóti emlékünnepség köré szerveződött, addig a 70-es években fordított nap formájában élt tovább, a 80-as években pedig a legkiválóbb diákoknak járó Radnóti plakett átadásával egészült ki.

1988 egy új korszak kezdetét jelentette, ezzel az évvel indult ugyanis a Radnóti Tudományos Diáknapi Ház. Megálmodója és az első harminc év lelke-motorja Kiss Zsuzsanna kémia szakos vezetőtanár, mindannyiunk Zsuzsa nénije.

Ő az, aki fáradhatatlanul gondolkodott, tervezett, levelezett (saját kézírással), programfüzetet szerkesztett (kezdetben szintén saját kezével), munkatársakat kért fel apró feladatok ellátására, pontról pontra átlátta, mozgatta, igényesen megvalósította az egész rendezvényt.

Kifogyhatatlan ötleteinek és elévülhetetlen érdemeinek bizonyítéka az első harminc év témalistája.

1988: A környezetvédelem	1989: Magyarságtudat	1990: A matematika, mint alkalmazott tudomány	1991: A Biblia	1992: A francia kultúra
1993: Az angol nyelvterületek kultúrája	1994: Az orosz kultúra	1995: A német nyelvterületek kultúrája	1996: A honfoglalás millicentenáriuma	1997: Az antik latin és görög kultúra
1998: A gyermek civilizációnk történetében	1999: A harmadik évezred küszöbén	2000: Emlékezetek utatok kezdetére!	2001: A Nobel-díj alapításának 100. évfordulója	2002: Radnóti Miklós és kora
2003: Élet a megsebzett bolygón	2004: Az előre vetített vágykép – Európa mint a világ szintézise	2005: Újjászületés – reneszánsz napok a Radnóti-ban	2006: Családi körben	2007: Az ember a XX–XXI. században
2008: Angyalok és ördögök – a barokk kora	2009: Az Alma Mater – az értékek forrása	2010: Gondolatok a szabadságról	2011: Bolygónk, a Föld – felelősségünk, félelmeink és reményeink	2012: Az évszázadok
2013: Kultúrák	2014: Találkozások – művészet és tudomány	2015: „... hogy hosszú életű légy...” – szülők és gyerekek	2016: „Azért a víz az úr!” – a víz	2017: Prométheusz nyomában – a tűz

Három ezek közül is különleges és kiemelkedő volt.

2009-ben, az iskola 50 éves jubileumán a Radnóti nap minden előadója radnóti öregdiák volt. A jubileumi évben Zsuzsa néni – mondjuk ki bátran – világszínvonalú ünnepi kiállítást szervezett a díszteremben művész diákok és kollégák alkotásaiból.

2012 is jeles alkalom volt, hiszen ekkor töltötte be Zsuzsa néni a nyolcvanadik életévét. Meglepetés köszöntővel nyitottuk meg abban az évben a Radnóti napot. Ajándékuul készítettünk egy emlékkönyvet, amibe a korábbi vendéglőadók, köztük Göncz Árpád köztársasági elnök úr, régi és jelenlegi radnóti tanárok írtak köszöntő sorokat. Viszonzásul a sok szép kötött mellényért és sálért, ügyes kezű kolléganők mellényt kötöttek Zsuzsa néninek. Köszöntőt mondott Dr. Mezey Barna, az ELTE rektora, énekelt a tanárokból alakult kórus. Diákjaink meghatódva nézték a tanárcsapat rendhagyó megnyilvánulását. Mindannyian gazdagodtunk ezen a napon.

2017-ben volt a harmincadik tudományos diáknapi, az utolsó, aminek szervezésében Zsuzsa néni aktívan részt vett, és a rendezvényen is megjelent. Hittük is, nem is, hogy ez tényleg így lesz, de valóban bekövetkezett. Tanácsokat továbbra is adott, ugyanúgy érdekelte minden, mint addig, remek ötletei megjelentek a témákban, de az eseményre nem jött el többet. Pedig nagyon hiányzik nekünk.

Kiknek is adott tanácsot, kik azok, akik az örökséget átvették és tovább gondozzák?

2010 táján Zsuzsa néni a jövőt tudatosan tervezve egyre többször fordult a korábban csak apró feladatokban segédkező négy kollégához, Köllő Julához, Schiller Mariannhoz, Törzsök Éduához és Hegyi Erzsikehez. Az évek során összeszokott csapattá váltak, Zsuzsa néni közreműködése mellett egyre jobban beleláttak a részletekbe, érdemi részt tudtak vállalni a rendezvény egész évet felölelő szervezéséből. 2018-ban a munka minden részletét önállóan végezték, Semmi nélkül semmi sincs – a harmadik őselem: a levegő címmel sikeres Radnóti napot szerveztek. 2018 őszén újabb tagok csatlakoztak a csapathoz. Erdős Kati, Nádudvary Ildikó és Patrik Zsolt a jö-

Időpont	Mi történik éppen?
8-tól 8:15-ig	A Radnóti Pályázat eredményhirdetése a nagygimnazistáknak
8:15-től 8:20-ig	Tomcsányi Péter a kapuban virágcsokorral fogadja Zsuzsa nénit.
	A tanári kórus elfoglalja a helyét a színpad előtt.
	Az ünnepség rövid ismertetése a diákokkal.
8:20-tól 8:40-ig	Miközben Zsuzsa néni és Tomcsányi Péter belépnek a díszterembe és megérkeznek a színpad elé, Petróczki Edit és Szabó Kati vezetésével elénekeliük (mindenki, aki a teremben van) a Nagyszalontai köszöntőt (Serkenj fel ...).
	Rektori köszöntő
	Mellény átadása
	Emlékkönyv átadása
	A tanárok kórusának köszöntője (Néked zeng ez a dal ...)

30. TUDOMÁNYOS DIÁKNAP
AZ ELTE RADNÓTI MIKLÓS GYAKORLOISKOLÁBAN
2017. MÁRCIUS 10.

PROMÉTHEUSZ NYOMÁBAN

Varga Imre: Prometheus

„Valami nagy-nagy tüzet kéne rákui,
Hogy melegedniék az emberek.”

József Attila: Tűl

TUDOMÁNYOS DIÁKNAP
AZ ELTE RADNÓTI MIKLÓS GYAKORLOISKOLÁBAN
2018. MÁRCIUS 9. PÉNTEK

SEMMI NÉLKÜL SEMMI SINC

– a harmadik őselem: a levegő

Szinyei Mária Pál: Léghajó

„... A levegő, tudjuk, ha nem tanították is, tanultuk:
színtelen, szagtalan, szűrés szagú gáz.
Mindazonáltal, légturnusz: testvérem, te híú, nevétséges
nínmand, ne feledd: ura te vagy.”

ESTERHAZY PÉTER

TUDOMÁNYOS DIÁKNAP
AZ ELTE RADNÓTI MIKLÓS GYAKORLOISKOLÁBAN
2019. MÁRCIUS 22. PÉNTEK

„ÉS MÉGIS MOZOG...”

– a negyedik őselem: a FÖLD

LORENZO QUINN: GAEA

„Mért kívánsd,
hogy két tenyérrel átfogható gyerekjádék-koponyánkba
egy univerzumot gyömöszöljünk?”

NEMES NAGY ÁGNES

vőbeni események szervezői lesznek, de már a 2019. évi alkalom, „És mégis mozog ...” – a negyedik őselem: a FÖLD című tudományos diáknap szervezéséből is kivették a részüket.

Újítások, új hagyományok az utóbbi években

2015-től minden évben a Radnóti nap témájához kapcsolódó fotópályázatot hirdetünk, és a legsikeresebb alkotásokból kiállítást rendezünk a díszteremben.

2016-tól kezdődően a 11. évfolyam legsikeresebb projektmunkáinak szerzői lehetőséget kapnak arra, hogy az úgynevezett diáksávban bemutassák témájukat, kutatási eredményüket.

2016-ban vezettük be az online jelentkezést a nap eseményeire. Ehhez Steller Gábor nyújt segítséget a szervezőknek.

2017-től Katona Dóra iskolatitkár készíti el az ünnepi programfüzetet és a folyosóra kihelyezett plakátot.

Hegyi Györgyné

Paralelepipedon kupa és Dodekaéder díj

A Paralelepipedon kupát és a Dodekaéder díjat Gács András volt radnóti diák és matematikus családja alapította 2018-ban azzal a céllal, hogy minden évben díjazzák az iskola legsokoldalúbb kisgimnáziumi osztályát, illetve nagygimnazista tanulóját. A díjazottakat évről évre a díj kuratóriuma választja ki az éves radnóti versenyindulások és -eredmények alapján. Az átadására az iskolai évzárón kerül sor.

A díj a tárgyi emlék mellett a díjazott diák, illetve osztály által választott programot jelenti.

Elsősegély-tanfolyam a Radnótiban

Ki ne akarna életet menteni? Balesetnél, rosszullétnél segíteni? Tudni, hogy mit kell tenni allergiás roham, szívinfarktus, szénmonoxid-mérgezés esetén? Kezelní a vérző sebeket az osztálykiránduláson, ellátní az évníytón elájuló osztálytársát? Esetleg még jogosítványt is szerezni?

Mí évek óta álmodtunk arról, hogy elsősegély-tanfolyam legyen az iskolában. Alíg hittük, hogy a lehetőség az ölünkbe hullík, amikor 2014-ben a Máltai Szeretetszolgálat felajánlotta, hogy háromnapos elsősegélynyújtó tanfolyamot tart a Radnótiban. Ki akarták próbálni, hogy az állami iskolákban is beválık-e az egyházi gimnáziumokban sikeresen zajló képzés. Mindezt ingyen az évi egymillió forint helyett. „Amióta Torontóban kötelezőképpen megtanulja az újálesztést minden városlakó, gyakorlatilag megszűnt az otthoni vagy utcai hirtelen szívhalál” – győzködtek minket, mintha szükség lett volna győzködésre.

Azóta az írásbeli érettségi idején minden évben 20-25 diáknak tart háromnapos képzést (a persze volt radnótis) dr. Vörös Péter mentőorvos néhány mentőtiszt és ápoló társával. Az alagsorban bujkálunk, lábujjhegyen lépkedünk, és eltorlaszoljuk a folyosókat, hogy ne zavarjuk a vizsgázókat. A végén mégis kéri, hogy csukjuk be az ajtókat is, mert olyan gyakran harsan fel hangos nevetés. Pedig vérzésről, fulladásról, görcsrohamról, mérgezésről, stroke-ról és infarktusról van szó. Tanulunk, gyakorlunk, és válogatott halálnemeket játszunk el, hogy valaki időben közbeavatkozhaszon. A negyedik nap írásbeli és gyakorlati vizsgát teszünk. Eddig mindenki sikerrel zárta a képzést. Tudta, hogy a *Staying Alive* jó ritmust ad az újálesztéshez, hogy csak akkor tudjuk megmenteni a szénmonoxid-mérgezettet, ha mi sem fulladunk meg, hogy az ájult beteget nem hagyhatjuk felpattanni, mihelyt magához tért, mert azonnal visszaroskad, és kezdetjük előlről, és hogy a vérzés próbája az OMG+ teszt (akkor nagy a baj, ha a seb láttán az Úristent hívjuk).

Már folyt a Radnótiban az oktatás, mikor a gimnazista fiam egy este azzal a hírral tért haza, hogy az egyik edzéstársát rohammentővel vitték kórházba az iskolából. Másnap a lázas messengerezésből kirajzolódott, hogy pontosan mi történt. Hanna rosszul lett egy szünetben, összeesett, leállt a keringése. A tanárok és a diáktársak tudták, hogy mit kell tenniük, mert az iskolában tartottak már újálesztő tanfolyamot a máltaiak. Hívták a mentőket,

hozzáfogtak a mellkaskompresszióhoz, és abba sem hagyták, amíg a mentősök át nem vették tőlük. Olyan profin látták el Hannát, hogy rövid idő alatt teljesen felépült, és folytatta megszokott életét. Amikor mesélni kezdtem az esetet a tanfolyamon, Robi, az egyik mentőtiszt folytatta a beszámolómat, mert – mint kiderült – az ő állomását riasztották, ő vette át az újraélesztést a tanároktól, diákoktól, és ők szállították Hannát kórházba, aki meghalt volna, ha nem kap gyors és szakszerű ellátást az első pillanattól kezdve. Így fél év múlva boldogan szilveszterezett barátai és vadonatúj pacemakere társaságában.

Ennyire szívhez szóló történetünk nincs a Radnótiból. De arra büszkék lehetünk, hogy már tíz olyan diák, aki az előző évben elvégezte a tanfolyamot, oktatósegédként vett részt a következő év kurzusán. Reméljük, néhányan ügyeletet is vállalnak az iskolai rendezvényeken, és rosszullét esetén segítenek a bajban levőknek.

Lengyel Zsuzsa

Chúc mừng năm mới – Boldog újévet!

Vietnámi napok 2011–2015–2019

Az 50 éves jubileumi évkönyvben semmi sincs a vietnámi napokról? Egy szó sem? Hát persze, még csak nyolc és fél éve volt az első. Hihetetlen... Azóta bekerült két igazgatói programba, sőt, tavaly már a végzősök búcsúbeszédébe is. Most már biztos: igazi radnótis intézménnyé nőtte ki magát.

Pedig az ötlet egyszerűnek indult: a Holdújév apropóján gyűljünk össze egy kicsit, és érezzük jól magunkat egy-két óráig egy ország kultúrájával ismerkedve – mint a 2010-ben néhány angoltanár által megszervezett ír napon. És az eredmény? Már elsőre is és azóta újabb két alkalommal: telt ház a díszteremben, nyüzsgő kavalkád az aulában és a folyosókon, elmélyült munka a termekben. Egy egész nap zajló rendezvény, ahol végre együtt az iskola, az alsósoktól (és az ő ovis kistestvéreiktől) a gimiseken és az öregdiákokon át a tanárokig és szülőikig.

Pedagógusként lenyűgöz, hogy mint iskola érezhetően tudatosabban látjuk a vietnámi diákjaink hátterét, kulturális örökségét, ők pedig cserébe nyitottabban, könnyebben vállalják azt fel. A legtöbb radnótis evett már tavaszi tekercest, látott már gyönyörű vietnámi viseletet, táncoló sárkányt,

hallott vietnámi zenét, verset, próbálkozott a vietnámi nyelvvel. Sőt, egyre több magyar diák vesz részt tevőlegesen a műsorban, amitől még inkább közös élménnyé válik ez a gazdag, izgalmas kultúra.

Fantasztikus ennek a csodának a gyújtópontjában lenni, de nem lehet elégszer elmondani: elképesztő az az

energia, amit ebbe a programba a vietnámi közösség beletesz. Családok tucatjai dolgoznak ezért a napért heteken át. Külön, név szerint is hála és köszönet illeti dr. Phung Kim Sant, a radnóti vietnámi szülői munkaközösség vezetőjét, Nguyen Luu Lan Anh-t, ELTE PPK Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Intézet igazgatóját, és a színpadi műsorok varázslóját, Do Nhu Phuong Hong zongoratanárnőt. Ha a színpadnál tartunk, Szabó Katalin, Petróczki Edit és Boruzs Barbara énektanárok hozták létre a közel százötven fős kórust. Katona Dóra tervezi a meghívóinkat, és persze ott áll mögöttünk a két Csaba-csapat: Hűvösvölgyi Csaba és a karbantartóink, valamint Fedák Csaba és a RadTech önkéntesei.

Szavakkal nehéz volna visszaadni ezen napok hangulatát, beszéljenek inkább Trần Minh Tâm képei.

J. Tóth Judit
ötletgazda, szervező

Nagyon megtisztelő, hogy én írhatok néhány mondatot a vietnámi napról. Édesanyám J. Tóth tanárnővel kezdte el a hagyományt 2011-ben. Négy évvel később pedig én vehettem át a stafétabotot, amit 2019-ben a húgomnak adhattam tovább. Ez egy hozzám nagyon közel álló esemény, ami nem meglepő, elvégre egybefoglalja a személyiségem három nagyon fontos elemét: a rendezvényszervezést, a Radnótit és hogy milyen vietnáminak lenni.

A felkészülés

Ki gondolta volna, hogy a vietnámi napra való felkészülés ennyire sok embert mozgat meg? Ki gondolta volna, hogy vietnámi diákok maguktól fognak felkészülni, hogy bemutassák kultúrájuk egyik fontos sarokpontját (a zenét, az ételeket vagy épp a nyelvet)? Ki gondolta volna, hogy magyar diákok is fognak csatlakozni vietnámi társaikhoz, hogy segítsenek a színpadi műsor

előkészítésében? Ki gondolta volna, hogy több mint száz diák fog együtt gyakorolni, hogy egy kórusként előadják a legismertebb vietnámi népdalokat? Hát én biztos nem.

A show

Elképesztő volt. Do Tu Vyvel együtt műsorvezetőként, a színpadról nézhettem végig a 2015-ös előadást. Már a műsor előtt le voltam döbbenve, soha nem láttam még akkor a dísztermet ennyire tele. Amikor kikukkantottam a függönyök között, piros ruhában több száz szempár csillogott izgatottan.

Aztán kezdtünk. Felkonferáltuk az alsós kislányokat, akik hagyományos vietnámi ruhában az énekükkel és táncukkal varázsoltak el minket, megalapozva a hangulatot. Mind a nagykövet és az igazgató büszkén tartott beszédet az eseményről. Őket további fantasztikus show elemek követték: pávátánc, zongoraműsor, sárkánytánc, meg az a tradicionális néptánc, ahol bambuszrudakat ütnek össze és mindenki attól fél, hogy becsípi a lábát. Legvégén a „divatbemutatón” a sok szép *ao dai* (vietnámi népi viseletek) egy gyönyörű lezárást adtak az egész napnak.

Végül is miért olyan fontos ez? Mert vietnáminak lenni kivételes, és a Radnóti diákjai, tanárai, a teljes közössége megmutatta, hogy ezt nem csak elnézi vagy megvonja a vállát. A Radnóti megmutatta, hogy elfogadja, ünnepli a diverzitást, a kultúránkat és a vietnámi identitásunkat. És ezt nem csak négy évente egy délután erejére, hanem az ott töltött 8 évem minden napján.

Emiatt pedig végtelenül hálás vagyok. Köszönöm.

Hong Phuc Nguyen (Toto)

A jótékonykodás, a másoknak segítség emberi, állampolgári jog és kötelesség – és szükséges ahhoz, hogy az ember nyugodtabban hajtsa álomra a fejét. Talán valami efféle is járhatott azok fejében, akik kötelezővé tették 50 órányi önkénteskedést az érettségi előtti évekre. Hogy ez hogyan működik a Radnótiban, külön írás tárgya.

De a kötelezőn túl is folyik munka: olvasható RÖF-ről és az Igazgyöngy Alapítvánnyal folytatott kapcsolatáról is: az immár rendszeres Karácsony előtti gyűjtés mellett már 3. éve egyes osztályok ballagó tarisznyái is innen származnak. (Ezen osztályok közül kerülnek ki azok is, akik a ballagási csokraik egyrészét nem virágban, hanem rászorulóknak támogatásában kérik – sok iskola

A végzősök tarisznyája az Igazgyöngy Alapítvány munkája; a kötet volt-diáké, Petőcz Andrásé

végzőseihez hasonlóan). A Budapest Bike Maffia ma már sok tucat iskolával áll kapcsolatban; a Radnóti az elsők között jelentkezett programjukra (a *plusz 1 szendvics* akcióról egy akkori hallgató számol be).

És aztán itt van a másik oldal: amikor rajtunk segítenek mások. Ez a *Messzeríngó* sorozat, amiről a megálmodó, kivitelező, szervező Egressy Kata ír. Ahol az első fellépők egyike, a Parafónia, sérült gyerekek és felnőttek zenekara volt. Akik maguk is természetesen segítségre szorulnak. De eljöttek, hogy segítsenek az ország egyik legjobb iskolájának – sokatmondóan szép és fájdalmas pillanat volt.

És segítenek a szülők, például teremfestéssel. És segítenek volt diákok – például az aula korabeli lámpáinak legyártatásával, visszahelyezésével.

A társadalmi felelősségvállalásra nevelés az elmúlt 10 évben megerősödött az iskolában.

Messzeringó – a fogadott gyerek ☺

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagybácsi, aki csuda jólelkű ember hírében állt.

Amikor például megneszelte, hogy az unokaöcs iskolájában bajok vannak (az a fránya pénzhíány), úgy érezte, azonnal cselekednie kell. És mert a nagybácsi nagyhírű művész is volt* egyben, hát felajánlott egy ingyenes koncertet ennek a nagy múltú, nagy reményű iskolának.

Gyűlt a nép, tapsolt és éljenzett – tetszett a program, Halleluja ☺ –, hát újrázni kívánt.

Tán megérezte, milyen jó együtt lenni, segíteni, közös értékek mentén lépegetni; ismerkedni, nosztalgizálni, és még egy remek színvonalú est élményével is gazdagabbá válni. Vásárolgatott is feszt szülő, tanár, diák, öregdiák a nagy választékú büfében. Nézegette a mives jegyet, a szép plakátot, csetintett a hangtechnika hallatán, megérezte, milyen fenejó dolog is ez az önkéntes segítség. Vitte hát a cd-t, a pólót, a bögrét, ette a céklakrémes szendvicset meg a Kolosy téri pogácsát, itta az adomány-üdítőket lelkendezve.

Mit volt mit tenni, a szervezőknek tűnődniük kellett a folytatáson. Szerencsére nagyhírű, nagyszívű nagybácsiból nem volt hiány, és felsorakoztak az apukák, anyukák, néhai nebulók, egyéb segíteni kész művészelkek is. (Eleinte az iskolához valamilyen módon kötődő fellépőkkel szerveződtek az estek, később már olyan vendégek is örömmel jöttek, akiknek nem volt a Radnótihoz fűződő emlékü.) A rengeteg csodálatos est közül e sorok írójának örökre megható emlék marad az értelmi sérült fiatalokból álló Parafónia zenekar koncertje, az Örömóda közös éneklésével.

Így aztán nevet kellett adni a gyerekeknek – és mert minden, de minden szeretetből, igényesen és az iskoláért szerveződött, természetes volt, hogy Radnóti-idézet kerüljön a plakátokra. Egy lelkes szervező ötlete, egyetlen szó, amelyben minden benne van: Messzeringó.

Több mint 7 év telt el a nevezetes első, áprilisi koncert óta. Több mint 20 est, több mint 100 fellépő, több mint 20 millió Ft segítség az iskolának, és – az utóbbi években – a rászoruló diákoknak.

Találkozások, mosolyok, velünk maradó versek, dalok, táncok. Mély csöndek és óriási kacajok. Könnyek és katarzisosok.

* Kulka Jánosról van szó.

És mert az igazi, jó mesét szívesen hallgatnánk bármедdig, jelentem, a Messzeringó köszöni, remekül van.

Idei első estje fergeteges volt, a vendégsereg ismét boldogan, elégedetten távozott. A gyerekek felnőnek, elballagnak, de a Segítő Kezek Klubja mindig frissül, és hála az új örökbefogadó szülőknek, Détári Anettnek, ez a mese még sokáig tarthat. Mert a Messzeringó igazán gondos, jó kezekben van.

Szeretettel, a sok-sok közös év emlékére:

Egressy Kata

Akik a Messzeringó színpadán szerepeltek

Kulka János	Tóth Krisztina
Tutta Forza zenekar – Bakó Rolland és Dávid Krisztina növendékei	Tóth Sándor
Parafónia zenekar	Szilágyi Ákos
– zenekarvezető: Fabényi Réka	Mácsai Pál
Attraction Látványszínház	Huzella Péter
Trencsényi Zoltán	Bródy János
Kemény István	Sebestyén Márta és Andrejszki Judit
Závada Péter	Bihari János Táncegyüttes
Kemény Zsófi és Kemény Lili	Huszárik Kata és Nagy Anna
Egressy Zoltán	Hábetler András
Mészöly Ágnes	Köteles Géza
Szijj Ferenc	Röhrig Géza (beszélgetőtársa: Gács Anna)
Varga Judit	Hobo
Pilz János	Klezmerész együttes
Mesterházi Mónika	Erdős Virág
Kurdi Imre	Darvas Kristóf
Fazekas Beatrix	Parti Nagy Lajos
Schein Gábor	Dés László
Szalóki Ági	Závada Pál
Fiala János	Laár András
Ferenczi György és a Rackajam	Epres Attila
Lang Györgyi és Falusi Mariann	Debreczeny Csaba
Zorán	Darvas Ferenc
Járdányi zongoraötös	Csuja Imre
GreCsó Krisztián	Müller Péter Sziámi
Menyhért Anna	Kirschner Péter
Kaszás Géza	Vecsei H. Miklós
	Talamba Ütőegyüttes

Segítség – még

Hagyomány már – a körülmények sajnos azzá tették –, hogy az új osztályokat a szülői munkaközösség rendbe teszi: festenek, függönyt varrnak, olykor a padlózatot is megújítják.

Szintén a szükség szülte öregdiákok egy csoportjának azt a tervét, hogy az alagsori csempét kicseréltessék, mert öreg, csúnya és hiányos is volt.

A fenti eredménnyel felbuzdulva e csoport az aula eredeti lámpatestjeinek visszaállítását is megálmodta és megvalósította.

Plusz egy szendvics-napok az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolában

Az összefüggő egyéni szakmai gyakorlatom keretében ismerkedtem meg az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnáziumban tavaly indult kezdeményezéssel. A gyakorlatom helyszínéül szolgáló iskola az elsők között, 2016 tavaszán csatlakozott a programhoz Schiller Mariann magyart tanító pedagógus vezetésével. Azóta egyre több oktatási intézmény vesz részt az akcióban.

A kezdeményezés lényege, hogy az iskolába járó diákok és pedagógusok – akik gyakran amúgy is hoznak magukkal uzsonnára szendvicset, vagy különféle gyümölcsöket – a kijelölt napon betesznek plusz egy szendvicset a táskájukba otthon. Ez a szülőknél – akik egyébként is készítenek egyet a gyermeküknek – nem okoz sem nagy anyagi megterhelést, sem nagyobb időráfordítást reggelenként. A plusz egy szendvicset (de ez lehet gyümölcs, édesség, vagy akár tartós élelem is) az iskolába beérve a gyerekek az aulá-

ban egy erre a célra kialakított részen dobozokba tehetik. Az összegyűlt élelmiszert a Budapest Bike Maffia önkéntes futárai viszik el az intézményből a délelőtti órák folyamán, és még aznap ebéddőben el is juttatják a város különféle helyein megtalálható hajléktalanszállókra vagy ételosztóhelyekre Budapest területén.

A csatlakozás elején tavasszal még hetente volt ilyen lehetőség az iskolában, ám idén ősztől havonta egy ilyen alkalom van. Ezt Schiller Mariann tanárnő a vele készített interjúm kapcsán két dologgal indokolta: egyrészt, hogy ne múljon el olyan gyorsan az újdonság varázsa, azaz hogy ne veszítsen az értékéből az egész kezdeményezés, ne váljon egy hetente ismétlődő, unalmas megszokott dologgá. Másrészről a tanárnő minél több iskola bevonását szeretné elérni, így a szerdákat 4 iskola között osztotta el: 3 középiskola és egy általános iskola együtt szervezi ezeket a napokat előre meghatározott rend szerint. Havonta egy alkalomra jobban rá lehet készülni, nagyobb figyelmet kap. Az interjú kapcsán kiderült, hogy a Tanárnő szerint a program azért lehet ilyen sikeres, mert sokakat érzékenyít, valamint a gyerekeket már első osztályos koruktól kezdve az önkéntességre és a másokon segítség lehetőségének megtalálására neveli.

A Budapest Bike Maffia honlapján a következő leírás található a kezdeményezésről

„2016 áprilisától elindítottuk a +1 szendvics programunkat. A program célja, hogy középiskolákban tanuló diákokkal közösen segítsük az utcán élő hajléktalan emberek életét, illetve azon átmeneti, nappali vagy éjjeli szállók munkáját, melyek alapvetően étkezést nem tudnak biztosítani a vendégeiknek. Középtávú célunk továbbá a fiatalok érzékenyítése, az iskolákkal való folyamatos kapcsolattartás és az önkéntesség népszerűsítése. Hosszútávon terveink között szerepel, hogy résztvevő iskolákat is összehozzuk, és a +1 szendvics akcióban aktívan részt vállaló intézményekkel közös élménynapokat szervezzünk.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy szemléltessük: Kicsi is – egy szendvics is – elég ahhoz, hogy akár nagyobb csoportokat, – az összefogásnak köszönhetően – jelentősen támogathassunk. Tervünk, hogy a +1 szendvics programban résztvevő diákokból egy erős, segítő közösséget építhessünk.”¹

Az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnáziumban a gyakorlatom félélében október 12-én és november 23-án volt ilyen Plusz egy szendvics-nap, melyet magam is figyelemmel kísértem az intézménybe való beérkezésemkor. Az intézmény honlapján – az akciót hirdető és megbecsülendő céllal – egy rövid írás is megjelent, amely a http://www.radnoti.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=665:1-szendvics-partnerek-es-datumok&catid=133:aktualis-hirek&Itemid=334 linken tekinthető meg.

¹ <http://bbm.hu/projektek/1-szendvics-diakok-a-raszorulokert/>

Egy, a csatlakozáskor megjelent internetes cikk szerint

„A Radnótiba alapvetően okos gyerekek járnak, ezt lehet látni a felvételi statisztikákon. De hogy szolidárisak-e, eddig nem derült ki, most viszont igen. Május 11-én ugyanis a „Hozz még egy uzsonnát!” felhívás keretében a porta előtti asztalhoz lehetett vinni egy plusz adag uzsonnát azoknak a gyerekeknek, akiknek, mint írják „ez lesz az egész napi étkezésük”. Ezt az akciót szerdánként ismételték, így ebben az évben még kétszer, 25-én és június elsején küldhetnek a radnóti gyerekek ételt a rászorulóknak, akiknek a Budapest Bike Maffia juttatja el a csomagokat, akik szintén aktívan kiveszik a részüket a rászorulók támogatásából.”²

Reflexió

Az összefüggő egyéni gyakorlatom kapcsán (vagy, ahogy az intézményben mondják: rezidensként) örömmel találkoztam ezzel a kezdeményezéssel. A tavalyi tanítási gyakorlatom során sajnos éppen elkerültem azt az időszakot, amikor találkozhattam volna az eseménnyel. Idén azonban, a gyakorlatom kapcsán minden napot az intézményben töltök, így alkalmam nyílt megfigyelni ezt az akciót. Meglepődve láttam, hogy mennyi tanuló hozott valamit ezeken a reggeleken, s a futár később valóban el is szállította a hatalmas mennyiségű ételmet.

A kezdeményezést én személy szerint is nagyszerűnek tartom, hiszen az egyetemi tanulmányaim alatt évekig jómagam is önkéntes munkát végeztem az ELTE TTK HÖK mentoraként, melynek keretén belül sokszor rászoruló, hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő hallgatótársaimat segítettem a beilleszkedésben és a tanulásban. Mindezen tapasztalataimból adódóan tudom, hogy felemelő érzés, és mindkét fél szempontjából hasznos az önkéntes munka, vagy az önkéntesség valamilyen formájának gyakorlása. Ezért tartom rendkívülinek ezt az akciót: az intézménybe járó tanulók már első osztályos koruktól kezdve nevelődhetnek (ha úgy gondolják) ennek az életszemléletnek köszönhetően, s megízlelhetik a másokon való segítség érzését, valamint saját magukon megtapasztalhatják az ebből fakadó személyiségfejlődés lehetőségeit. Tapasztalataim is ezt mutatták: láttam, hogy örülnek, s tiszta szívvel szeretnék segíteni rászoruló társaikon, és tudják azt, hogy ez nekik – szüleikkel együtt – minimális befektetést igényel minden téren.

Remélem, minél több intézmény fog majd csatlakozni ehhez a kezdeményezéshez, s mindenhol pozitív élményekkel és nagyon sok élelem összegyűlésével zajlanak majd ezek a napok úgy, mint jelenleg a Radnótiban.

Kovács Olivér

² http://divany.hu/kolyok/2016/05/24/le_a_kalappal_a_radnotis_gyerekek_elott/

2015 decemberében egy hírportál így számolt be a diákönkormányzat vezette akcióról³

Több száz gyereknek és családnak szerez majd boldog perceket karácsonykor az a 811 cipősdoboznyi ajándék, amit a budapesti Radnóti diákjai gyűjtöttek és csomagoltak. A gyerekek más olyan jótékonsági akcióban is részt vettek, ahol érezhették, hogy adni jó. Az iskolában hagyomány a társadalmi felelősségvállalás.

A tervbe vett 500-nál jóval több, összesen 811 cipősdobozt töltöttek meg az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium diákjai a múlt hétvégén. Az akció az iskola jótékonsági napjának része volt, az ötlet pedig a diákönkormányzattól eredt.

Enélkül nem lenne ajándék a fa alatt

Kitalálták, hogy csatlakoznak a Baptista Szeretetszolgálat által évről-évre szervezett karácsonyi cipősdoboz akcióhoz, melynek lényege, hogy cipősdobozokba csomagolnak apróbb játékokat, ajándékokat, melyeket aztán rászoruló családoknak, gyerekeknek juttatnak el – olyanokhoz, akiknél e nélkül talán nem is lenne ajándék a fa alatt.

Az iskolában hetek óta gyűjtötték a dobozokat és az apróbb ajándékokat FORRÁS: FACEBOOK/RADNÓTI DÖK

A diákok már hetek óta gyűjtötték a cipősdobozokat és az ajándékokat. Sokan otthonról hoztak játékokat, de szórólapokon

adakozásra kérték a környékbeli utcák lakóit is,
akik jó szívvvel segítettek

³ <https://www.origo.hu/karacsony/20151219-ciposdobozok-szazait-toltottek-meg-ajandekkel-a-radnotis-diakok.html>

A csomagok összeállításában, csomagolásában 600-700 diák vett részt FORRÁS: FACEBOOK/RADNÓTI DÖK

és vitték be adományaikat az iskolába. Az összegyűlt ajándékokat végül december 12-én, az iskola jótékonyági napján, a Radnóti Összefogás Fesztiválon csomagolták be a cipősdobozokba.

811 cipősdobozt töltöttek meg

A munkában 600-700 gyerek vett részt, másik 150 diák pedig ezen a napon külső helyszíneken segített: a Vöröskeresztnél, a Máltai szeretetszolgálatnál, idősök otthonában, de volt olyan gyerek is, aki ételt osztott vagy parkot takarított.

Teljesen megtöltötték a furgont a radnóti diákok ajándékai FORRÁS: FACEBOOK/RADNÓTI DÖK

Amikor minden ajándékot becsomagoltak, a diákok az iskolából gyalog indultak a pár saroknyira lévő parkolóhoz, hogy az ott várakozó furgonba pakolják a több száz cipősdobozt: hosszú sorban vonultak a gyerekek, kezükben a színes dobozokkal.

A furgon csaknem teljesen megtelt a 811 cipősdobozzal.

Maradt még sok olyan ajándék is, ami már nem fért a dobozokba, ezeket erdélyi árvaházakba, gyermekotthonokba juttatták el.

A nagy munka után közös ebédet tartottak az iskolában, ami pedig itt nem fogyott el, az sem veszett kárba: a Budapest Bike Maffia a maradék ételt fővárosi hajléktalanoknak juttatta el. Ezen kívül még

egy kisbusznyi ajándékot már az előző héten elküldött az iskola az Igazgyöngy Alapítványnak

– a Radnótiban hagyomány a társadalmi felelősségre nevelés.

Most IKSZ vagy KÖSZ?

Itt olvashatsz az iskolai közösségi szolgátról

Kezdjük az elején! Jó! De mi volt az eleje? Hogyan kezdődött? És mikor?

Jóval azelőtt, hogy kötelezővé vált minden középiskolás számára az 50 órányi, fizetés nélkül végzett segítőmunka. Mert hosszú évek óta dolgozott 20-25 önkéntes diákunk idős emberek és hátrányos helyzetű vagy beteg gyerekek mellett. Így volt mire építenünk, amikor szervezni kezdtük az IKSZ-et. Persze éppen emiatt kellett nagy békát nyelnünk.

Háborogtak a diákok, hogy *kötelezővé vált az önkénteskedés!* Pedig tudták, hogy sok országban hasonló a rendszer, és ennek köszönhetik például az angolrai anyanyelvi önkénteseket, akik azért jönnek a Radnótiba, hogy velük beszélgessenek.

Elsősorban el kell fogadnotok azt a tényt, hogy az ország egyik legjobb gimnáziumába jártok, és egyben az ország legjobb diákjai is vagytok. Ha ez megvan, tudatosítanotok kell magatokban, hogy a tudást, amit itt megszereztek, kötelességeitek továbbadnotok. Azoknak, akiknek nem adatott meg, hogy ilyen intézményben tanulhassanak. Azoknak, akiknek a tehetőségük nem tudott felszínre kerülni, mert nem kaptak eddig lehetőséget rá. Azoknak, akiknek a családjuk nem tud teljes mellszélességgel mögöttük állni, és támogatni őket akár anyagilag, akár eszmeileg is. (Lazáry Fanni öregdiák, aki Tardos Zsófi-val szervezte a még valóban önkéntes munkát az iskolában.)

Innen nőtt ki a radnóti IKSZ. Ma 25-30 munkahellyel van szerződésünk, ahol rendszeres vagy alkalmi munkát végeznek diákjaink.

Kapcsolatban állunk szeretetotthonokkal, családsegítő intézménnyel, gyermekkorházal.

Gyerekekkel játszottam, egészen piciktől kezdve, a velem egykorúakig, hogy kicsit kiszakadhassanak a kórházi életből. Társasoztunk, színeztünk, beszélgettünk. Amikor egy velem egyidős vagy fiatalabb kölyök mosolygott a szemembe, aki olyan betegséggel került kórházba, amit reméltem, hogy sosem kell megtapasztalnom, a legtöbb olyan gond, amelyet megterhelőnek éreztem azelőtt, megoldhatónak, elenyészőnek tűnt. (Johácz Krisztina a Tűzoltó Utcai Gyermekklinikán dolgozott.)

Sokan menekültekkel, sérült, hátrányos helyzetű vagy állami gondozott gyerekekkel, külföldi diákokkal foglalkoznak.

Azt hittem, hogy ifiként már nem lesz újdonság kisebb gyerekekkel foglalkozni, de ez teljesen más volt. Egészen picik voltak a gyerekek, majdnem babakorútól a kisiskolásig. Tök jók voltak az adottságok, volt egy játszószoba mindenféle játékkal. Türelmesebb, megértőbb és érzékenyebb lettem, de a legjobb dolog egyértelműen az volt, amikor mosoly tudtam csaltatni az arcukra.

(Jurenka Csenge, aki a Terézvárosi Családsegítőnél korrepetált gyerekeket.)

Dolgoznak diákjaink roma fiatalok mellett. Sokukat magával ragadja ez a nehéz munka.

A Bagázs nem oszt pénzt, krumplit, vagy alamizsnát. A Bagázs nem segélyszervezet. Helyette lehetőséget nyújt a közös tanulásra, egy másik réteg életformájának, világlátásának megismerésére. Bizony, ez kétoldalú folyamat. Én a két bagázsos évem alatt legalább annyit tanultam a hátrányosnál hátrányosabb helyzetű bagi kissrácoktól, mint amennyit én tanítani tudtam nekik, és ezt valójában felbecsülhetetlen tapasztalatnak tartom. Remek hangulatú játékos foglalkozások, iszonyat kedves és jószándékú gyerkőcök, és időnként tagadhatatlanul felmerülő nehézségek jellemzik a Bagázst. Ha az ember itt önkénteskedik (ami nem kis vállalat, de mindenféleképpen megéri), a Bagon töltött idő óhatatlanul is kiszélesíti a látókörét, és intenzív élményekkel gazdagítja. (Szojka Tamás, aki ugye a Bagáznál dolgozott.)

Diákcsoportok segítenek határon túli magyar falvakban, ifik vesznek részt a kisgimnazistáknak szervezett táborokban. A nagygimnázium diákjai korrepetálják a segítséget igénylő kisgimnazistákat, mások pedig egyéni foglalkozást tartanak a tehetséges kisebbeknek.

Imádtam a tehetséggondozást. Olyan volt, mintha csak a hobbimat űztem volna pár lelkes és tudni vágyó kisebb diákkal együtt. (Vizkeleti Péter, aki a Radnóti Tanulópárok szervezésében két fiatalabb radnóti diákkal fizikát tanult.)

Mások a Radnótit fogadták örökbe technikusként, könyvtári segítőként, a termék vagy a növények gondozójaként.

A technikusok szinte sosem (csak) az önkéntes órákért dolgoznak, legtöbbször valódi érdeklődés áll a háttérben. Többször elég nagy szükségünk van a kreativitásunkra és a problémamegoldó-képességünkre, de a folyamatos figyelem és monotonitástűrés is része a technikusságnak. Sokoldalú feladat, és pont emiatt szeretem. (Elek Péter, egy az iskolai technikusok közül.)

Sokan dolgoznak idős emberekkel, tanítják, látogatják őket, beszélgetnek, sétálnak velük, társaságot, fiatalságot, életet jelentenek számukra.

Minden tudásomat és türelmemet bevetve végül az esetek többségében sikeresen átadtam ismereteimet a „kis tanítványaimnak”. Nagyon jó volt látni, hogy az idősek, akik eljöt-

tek a kurzusra ilyen mértékű lelkesedéssel és kitartással fordultak az informatika irányába. Viccelődtek, érdeklődtek, meséltek magukról, én pedig nevettem, segítettem és csodálkoztam. (Csefkó-Kis Veronika a Délután Alapítvány szervezésében idős embereket oktató számítógép-használatra.)

Alkalmanként adománygyűjtő akciókban segítenek diákjaink. Egy-egy csoport ünnepi műsort szervez sérült gyerekeknek, idős embereknek. Mások erdőtisztítást és egyéb környezetvédelmi munkát vállálnak, gazdátlan állatokkal, madárvédelemmel foglalkoznak.

Nem csak madarakkal, de számos más állattal, növényvel érintkezhettek: gyíkok, teknősök, békák és gőtéik tömegével találkozhattam a különben botanikailag is rendkívül változatos területen. Amellett, hogy jó szórakozás, a természetvédelemben úgy érzem, hogy sokat teszek így le az asztalra, ráadásul sok újat tanulok fajismeretből és ökológiából. Nem utolsó sorban megemlíteném, hogy bármikor hozhatom – akár ottalvásra is – bármelyik barátomat, barátnőmet és másnap közösen még vidámabban telik a munka. (Lovász Vince az Ócsai Madárvártan dolgozott. Ezt a madaras képet is ő készítette.)

Néhányan, akik az előző évben megtanulták az elsősegélynyújtás alapjait az iskolában zajló tanfolyamon, oktatósegédként vesznek részt a következő év képzésén.

Rengeteget tanultam, viccesek voltak az oktatók, érdekesek a videók, jó volt a hangulat. A vizsgán is átmentünk mindannyian. Újraélesztetek, ha kell; segítetek asztmásnak, epi-

IKSZ-es emléklapok minden év végén az a három-négy végzős diák kap, aki nagy odaadással dolgozott gimnáziumi éve során bőven a kötelező óraszám felett, sokszor nehéz körülmények között. Benyovszki Lili 214, Demők Dóra 204, Hevesi Márton 202, Nguyen Hoang Thu Van 127, Ormay Mihály 120, Do Tú Vy 113, Van der Lek Lilla 110, Strábel Tamara 104 és Tarnai Zsófia 103 órát dolgozott hátrányos helyzetű, fogyatékos vagy beteg gyerekekkel, idős emberekkel, menekültekkel, vagy nyújtott segítséget az iskola életében, és kapott érte radnóti plakettet. De ahogy az olimpián is csak az első három helyezett áll dobogóra, és ahogy a versenyzők sorra döntik meg a régi rekordokat, mi is csak az évfolyamában legkiemelkedőbb diákokat tudjuk jutalmazni, és azt tapasztaljuk, hogy már a másodvonalbeliek is megdöntik a régi csúcsoakat. Nagy dicsőség éppen lemaradni a dobogóról. És mindenképp megéri nevezni.

Miért is?

- *Azt láttam, hogy nem kell azért sokat tenni, hogy valakit boldoggá tegyek.*
- *Türelmesebb és rendszerezettebb lettem.*
- *Nincs már olyan lelkiismeret-furdalásom, hogy ekkora jólétben élek.*
- *Állandó személy lettem a gyerekek életében.*
- *Jó, hogy autista gyerekekkel dolgozom. Rájöttem, hogy pszichológiát szeretnék tanulni.*

- *Mióta látogatom Eszter nénit, olyan mint-ba nekem is lenne nagymamám.*
 - *Jó látni, hogy tudok segíteni.*
 - *Jól éreztem magam.*
- (Mondták-írták radnóti diákok az IKSZ-ről.)

Eleinte törtük a fejünket, hogy milyen rövidítést használjunk a közösségi szolgálat jelölésére. Frappánsnak tűnt

az iksz – iskolai közösségi szolgálat –, ami azt sugallja, hogy ez valami más, valami többlet a hagyományos iskolai feladatokhoz képes; de vonzóan hangzik a kösz – közösségi szolgálat – is, mert egyértelműen fejezi ki minden érintett háláját. Végül a más iskolákban is használt IKSZ mellett döntöttünk, és azóta is így használjuk csupa nagybetűvel, megadva neki a kellő tiszteletet. De nem feledkeztünk meg a KÖSZ-ről sem. Mert köszönettel tartozunk azért, hogy ennyire sok területen dolgoznak a diákok, ilyen szívesen és sokszor erőn felül végzik a feladatokat, és visszajelzéseikkel tájékoztatnak, irányítanak, biztatnak minket is.

Lengyel Zsuzsa és Pejtsik Júlia

Radtech

A technikusok

Már az alcím olvasása előtt gyanakodhatunk, hiszen a „Radtech” név árulkodó: a 'technikus, technika' szavak előtagját fedezhetjük fel benne Radnóti nevével összeolvastva.

Na de kik is azok a technikusok?

A maihoz hasonló rendszer az 1990-es években alakult ki. Ekkor a technikusok feladata főként az iskolarádió működtetése volt, élükön a rádió főszerkesztőjével. Már akkor is volt kezdetleges fény- és hangtechnika az iskolában, az Osztályszínpadokon például ezekkel is a technikusok dolgoztak.

A Radtech tagjainak feladatai az évek során módosultak: az „eredeti” iskolarádiózás helyett ma már például „csak” különféle zeneszámokat játszunk le a folyosókon a 30 perces szünetben. Ez többnyire az éppen a rádiót kezelő technikus ízlése szerint történik, de akár számot is kérhet, akinek kedve tartja.

A 2000-es évek elején az iskolai díszterem technikai felszerelése is megújult; mára már a technikusok feladatai közé tartozik a teljes, komoly – gyakran nem csak az iskola tagjainak szóló – rendezvények lebonyolítása is. Mindez a technikusok vezetője (aki a diákok közül kerül ki két évente), és Fedák Csaba oktatástechnikus vezényletével.

Az iskolai rendezvények közé tartoznak például: a már említett Osztályszínpadok Fesztiválja; a két évente megrendezett Ki mit tud?; a tavalyi évben felelevenített, a Diákönkormányzat szervezte Nagyszínpad, ahol a nagygim-

nazisták is előadásokkal állhatnak elő, akár az osztályok kereteit túllépve; a Vietnámi nap minden negyedik évben; a Radnóti tudományos diáknap(ok) és a Radnóti jótékonyági kulturális eseménysorozata: a Messzeríngó-estek. A felsorolást még folytathatnánk. Ilyen események persze régóta léteznek, de számuk egyre növekszik, és a technikai igény is egyre nagyobb az évek során. Ezeken kívül volt már példa az iskolán kívülről érkező vendégeknek szóló rendezvényekre is.

Láthatjuk, hogy a technikusok feladata igen összetett. Egy-egy esemény technikai igénye a fénytechnikára, a hangtechnikára és a – többek között prezentációkhoz vagy színdarabokhoz használt – vásznas vetítésekre is kiterjed. A szakmai részletek ismeretén kívül szintén szükség van a pontos és megoldásra törekvő kommunikációra a rendezvény szervezőjével. A nem kizárólag az iskola lakói közül kikerülő közönség, nézők megemlézése azért fontos, mert így érthetjük meg, miért kulcsjelentőségű a felelősségteljes magatartás a technikusok részéről. Ezt szintén megtanulhatja és gyakorolhatja az, aki a Radtech tagja.

Az utóbbi években a technikusságot képzés előzi meg. Ezt felsőbb évfolyamos vagy már végzett (öreg)diákok tartják, résztvevői pedig a nyolcadikos vagy annál idősebb tanulók. A képzés általában szeptembertől akár márciusig is tartó oktatási alkalmak sorozatát jelenti, ahol a tanuló technikusok elméleti és – az előbbinél fontosabb – gyakorlati tudást sajátíthatnak el.

Fontos megemlítenem, hogy a közösség is szerepet játszik a Radtech életében. A technikusok közös érdeklődési köre miatt – és persze, ettől függetlenül is – gyakran jó barátságok alakulnak ki a technikusok között, ami egy diáknak szintén elengedhetetlen.

A mellékelt névsorban végzési név szerint szerepelnek a technikusok az 1990-es évek legvégétől 2019-ig.

Calis Mihály

Technikusok névsora

Ma is aktív tagok: Szeszler Benjámin (9.A), Szombat Nándor (9.A), Verő Mirkő (9.A), Érseki Áron (10.A), Hernyes Botond (10.B), Matei Simon Marcell (10.B), Sólyom Barna (10.B), Varga Norbert (10.B), Elek Péter (11.A), Gedeon Áron (11.A), Killin Beáta (11.A), Zsíros Tibor (11.A), Calis Mihály (11.C)

Még ide járnak: Silling Dániel (11.C), Kapsa Marcell (12.A), Noszkó Tamás (12.A), Győri Jonatán Kevin (12.C), Misley Zoltán (12.C)

2019-ben végzetek: Benyovszki Lili Anna, Demők Dóra, Hevesi Márton, Kollár Kristóf, Markovits Tamás, Mozer József

2018-ban végzetek: Gaál Adrián, László Júlia, Ormay Mihály, Kürti Balázs

2017-ben végzetek: Kullai Ádám, Végh Alfonz

2016-ban végzetek: Bene Márton, Dénes Bence, Gulyás Barnabás, Gyenge Ákos, Kiss Balázs Márton

2015-ben végzetek: Almási Bence, Csörögi András, Galambos Levente
2014-ben végzetek: Majoros Gábor, Stark Attila
2013-ban végzetek: Balázs Mihály, Bánáti Kende, Markovits Gergő, Simonyi Norbert
2012-ben végzetek: Ember Illés, Kővári Erik
2011-bn végzetek: Eich Richárd, Galambos Máté, Lovas Lars, Matzner Dániel, Petró Bálint, Sz. Kis László
2010-ben végzett: Kratochwill György
2009-ben végzetek: Juhász Dániel, Rajnai Viktor, Váradi József
2008-ban végzetek: Dienes Csaba, Landstoff Zoltán
2007-ben végzetek: Ács Dávid, Csek László, Jandó Tamás, Kerényi Áron, Kóbor Bence, Siegler Bálint, Varga Tamás
2005-ben végzetek: Bakk Péter, Barta Márton, Kontra Márk
2004-ben végzetek: Gyenge Ádám, Nagy Ádám
2002-ben végzett: Csanádi Balázs
2001-ben végzetek: Csanádi Csaba, Lehel Tamás
1999-ben végzett: Lerner András
1997-ben végzett: Fedák Csaba

- ... És amúgy ifiskedem a sulimban.
- Hm. Jól hangzik... És ez mit is takar pontosan?
- Hát, kisgimnazistáknak szervezek programokat a többi ifivel együtt. Szabadulószoza, focikupa, meg hasonlók.
- Wow! És mennyit fizetnek érte?
- Haha, semennyit.
- Mi?! Ingyen dolgozol?! Ráadásul gyerekekkel?! Te teljesen megvesztél...

Sok ehhez hasonló párbeszédbe keveredtem az évek során; a legutóbbi alkalom talán két hete volt. Sokszor megkaptam már, hogy ez az úgynevezett ifiség persze szép és jó dolog lehet, de természetesen dolgozni csak pénzért lehet; miért csinálom, ha nincs az egészből semmi hasznom, meg amúgyis: ez az egész hacacaré teljesen felesleges, el lesznek a gyerekek egymással maguktól is. Ha meg nem, akkor még mindig ott van vésztartaléknak a zsebükből a facebook, az angry birds és a netflix.

Természetesen, amikor ezeket hallja az ember, sokszor elbizonytalanodik: tényleg csak én tartom ezt fontosnak? Lehet, igaza van ezeknek a hangoknak, és a gyerekeknek egyáltalán nincs szükségük rám? Ott kéne hagynom ezt az egészet és inkább valami kevésbé „haszontalan” dologgal tölteni az időt? Ahogy eltöprengtem ezen, mindig rájöttem, hogy teljesen megértem azokat az embereket, akik ezt nem tartják fontosnak. Viszont azt is éreztem, hogy ők nem értenek engem. Mert aki az ifiséget testközelből látja, aki akár kicsit is átérezte azt, hogy milyen a Radnótiban ifinek lenni, vagy gyerekként az ő kezük alatt felnőni, az részese volt egy olyan élménynek, amihez hasonlót egy kívülálló valószínűleg sohasem tapasztalt az életében. Aki viszont igen, az egész biztosan tudni fogja, hogy ez bizony egyáltalán nem felesleges.

Hogy miről szól ez az egész? Nehéz megfogalmazni, de ha nagyon szigorúak és szűkszavúak akarunk lenni, akkor egy szó is elegendő lehet: programszervezésről. Ez természetesen rengeteg különböző programot jelent az egész tanévre elosztva osztályszinten és a teljes kisgimnázium szintjén is. Pár hónap gyakorlat után már igazi mesterei leszünk ezen programok szervezésének, és ezt a készségünket sokszor tudjuk hasznosítani iskolán kívül is. De az ifiség lényege igazából nem a szervezésben rejlik. A programszervezés valójában csak egy „ürügy”, egy platform, mely teret ad arra, hogy a kisebb és a nagyobb diákok között létrejöhessen egy olyan kapocs, ami egészen egyedülálló. Természetesen ehhez a gyerekek és az ifik oldaláról is nyitott-

ság szükségeltetik, és ez a játékos programok közben sokszor nagyon hamar ki is alakul, és gyakran szoros barátságokká növi ki magát. Ezek a barátságok iskola szinten is nagyon fontosok, hiszen feloldják a határokat a korosztályok között. A szünetekben a folyosón végignézve természetes dolog, hogy a legkisebbek a legnagyobbakkal beszélgetnek és nevetgélnek, teljesen felszabadultan, mintha évek óta ismernék egymást.

Szerintem az ifiség lényege ezekben a kapcsolatokban rejlik. Mi, ifik azért vagyunk, hogy ezeken keresztül segítsünk és - ha tudunk - hassunk. Hogy mi motivál minket ebben? Ezen sokat lehet természetesen töprengeni, de talán az egyik legfontosabb a kötelességtudat, egy kimondatlan fogadalom, amit azért teszünk, hogy visszaadhassuk azt a következő generációknak, amit mi kaptunk még gyerekként a saját ifijeinktől. És van mit visszaadni, mert rengeteg mindent köszönhetünk nekik. Többek között jókedvet: azt, hogy az iskolát „kiszínezték”, és rámutattak arra, hogy nem csak a tankönyvek bújásáról szól az ittlét. Bármilyen furcsán is hangzik, de megtanítottak minket játszani és élvezni a játékot. Szintén szeretnénk visszaadni azt az elfogadást és szeretetet, amit kaptunk tőlük; azt, hogy segítettek nekünk beilleszkedni kicsiként a nagy és nyüzsgő Radnóti világába, és hogy tudtuk, rájuk bármikor számíthatunk, bármivel fordulhatunk hozzájuk, hiszen értünk vannak.

Őszintén remélem, hogy ez a különleges kapcsolat kisebb és nagyobb diákok között továbbra is fennmarad, és az ifiség értékei még nagyon sokáig meghatározzák majd a diákok életét, ahogyan az hosszú-hosszú évtizedek óta történik.

Kollár Kristóf

Ez a nagygimnazistáknak szóló, kislétszámú, de nagyigényű tábor is már jócskán nagykorú. Állandósága talán annak is köszönhető, hogy egyszerre nyújtja a komoly szellemi élvezetet és a komolytalan együttlétet; lehet elmélyedni és pihenni; van idő okosodni és társasjátékozni, vérfarkasozni, mosogatni, énekelni; s míg a résztvevők változnak, az „alkotók” nagyjából állandóak.

Az alábbiakban néhány részlet olvasható elmúlt évkönyvekbe írt beszámolókból:

Sükösdre járni jó. Sok minden miatt – jó társasozni, csillagokat nézni, csoszni és pingpongozni és tollasozni, jó énekelni, beszélgetni, csak ülni a szanatóriumban, még a soha nem múltó hadjárat a sok repülő rovar ellen is jó. De nekem leginkább gondolkodni jó Sükösden. Olyan kérdésekről, amik gyakran foglalkoztatnak, és olyanokról, amik magamtól nem jutnának eszembe. Ismerős eszközökkel és újakkal. Matek, filozófia, kvantumfizika, biológia, irodalom, oktatás-gazdaságtan, pszichológia, politológia. Egy kicsi mindből belefér egy hétbe. Jó, hogy együtt vagyunk: a küzdelem és a megismerés közös. Itt nincs rossz válasz, az is csak a folyamat része.

2015, *Kerékgyártó Anna*

Vajon értelmes az a mondat, hogy „James a kiss Greg gave”? Felejthetetlen újságcikkeket írtunk olyan valódi címek alá, mint: „Világvégét jósolt a héberül kiabáló ponty; Kígyó szarta le a modellt; Nindzsának öltözött tiszteletest tettek ártalmatlanná a kommandósok; Repülőből kidobott széket zúzta szét a hajót; Lángoló mókuszok miatt égett le az erdő.”

Megvitatuk a természet kegyetlenségét, harmóniáját, változatosságát és tökéletességét.¹ Lehet, hogy furcsa, de ha a répa mennyiségét megnöveljük, akkor két nyúlfa közül kihal a könnyebben le vadászható. Mára azt is tudom,² hogy a hangyák megtalálják két pont közül a legrövidebb utat, és egymásnak jelző feromonokat hagyva segítik, hogy más is odataláljon.

2011, *Tóbiás Ilona*

¹ Barabás György (2003)

² Alföldi István (1983), azonos Istivel.

Még ötletünk sincs, mi lesz az idei téma, hiszen óvodások vagyunk három csoportban. Össze kell párosítani magunkat plüssállatokkal a délutáni alvás idejére: mindenki három plüssel hajlandó aludni, és senki se lehet elégedetlen.

Hamar visszaalakultunk középiskolásokká és gráfokról kezdtünk beszélni. Mi a feltétele, hogy egy páros gráfban legyen teljes párosítás? Az egyik kupac pont az óvodások, egy másik a plüssállatok, és ha két pont össze van kötve, akkor a megfelelő óvoda szívesen alszik a megfelelő plüssállattal. Együtt gondolkoztunk a megfelelő terelgetés mellett: Legyenek inkább fiúk és lányok. Alkossunk valahány párt, és próbáljuk mindig eggyel növelni a párok számát. Ha ez csak régi párok átszervezésével sikerül: ez a javítóút.

2010, *Czeller Ildi*

Sikereink

- Sikeresen embereket juttattunk a Marsra (elméletben)
- Sikeres nyelvészeti terepmunkát végeztünk (elméletben)
- Sikeresen kitenyészítettük a háziállatként tartható, szelíd rókát (elméletben)
- Sikeresen préseltünk egyidejűleg akár 7 embert is a Tanárnő autójába (nagyonis a gyakorlatban!)
- Sikeresen meggyőztük Marcellt, hogy nincs olyan szó, hogy „mélyplatósítsd” (na jó, csak majdnem)
- és sikeresen túléltek agykárosodás nélkül Bálint szóvicceit.

Új célkitűzésünk, hogy sikeresen átvészeljük a következő Sükösdig hátralévő időt. Ezzel a fentieknél jóval nagyobb fába vágtuk a fejszénket.

2014, *Endrey Máttyás*

Kellemes csalódás volt a tábor, nem gondoltam, hogy ennyi mindent, és ennyi különböző mindent adhat egy hét. Legfontosabb dolog, amit tanultam, hogy nem mindig az a leves, ami annak látszik, és hallgassunk az intuíciónkra. Ez a tábor lényege, élményeket és tudást szerezni. És lehet Ósükösd a semmi (ha nem vetésforgó van, kukoricamező) közepén, de igazán csak itt nyílik ki a világ. A nyugalom és tudás „szigetén”.

2017, *Valent Veronika*

Az elmúlt 10 év sok újítást hozott a Termkut táborba, így például gazdagabbak lettünk egy évről évre változó tábori újsággal is. Ennek az újságnak a stílusában emlékeznénk meg erről a 10 évről.

Városlőd, 2010

A világsztárok is Termkutba járnak! Úgy bizony, idén nem más látogatott el a Városlődön állomásozó táborba, mint Brasch Bence nővére. Információink szerint Bencét, a Csillag születik ifjú sztárját családi szálak fűzik a táborhoz ezért is volt számára olyan fontos, hogy nővére ide látogasson. Itt tartózkodása alatt nővére ének párbajt tartott a konkurens néptánc táborosokkal, míg egy nem túl lelkes rajongója finoman felkérte, hogy „A zenés tevékenységet tessék befejezni!” Ettől az apró incidenstől eltekintve Bence nővére remekül érezte magát rövid itt tartózkodása alatt.

Sajnos javítást kell írásba adnunk, mint kiderült, információink tévesek, csupán egy opportunista Igazságot Torzító Idióta (IFI) próbálta felhívni magára a figyelmet. Jellemző...

Bogács, 2011

„Febris aurum, köznapi nevén aranyláz miatt vesztette életét Yenom többszáz lakosa” – állapította meg Bon C. Olivér, A Lady telepeseinek lélekgyógyásza. A patológus szerint a ritka lelki betegség fokozottan életveszélyes, ugyanis körülbelül egyhetes lefolyási ideje alatt a kórság 3 lényegesen különböző stádiumon fut át: bár Zsolt végig szemmel tartja a lakosokat, az első két napon így is megugrik a gát- és bányabalesetek esélye. A túlélők az ezt köve-

tő suskatúladagolás következtében jó eséllyel esnek a Fergeteges Hévízi Révparti Által Okozott Megsemmisülés (FeHÉR ÁIOM) áldozatául. A betegség különösen fertőző végső stádiuma a Hátizsák Aranyért Rettentő Civakodás (HARC), melynek megfékezéséért Yenom lakosai külön köszönetet mondtak Pocakhontas hercegnőnek.

Szilvásvárad, 2012

Túszdráma a vidéki faluban! 2012 július 7-én (láb)nyoma veszett néhány cipőnek! A tulajdonosok mind az „ifik” rangjába sorolják magukat, így feltevések szerint a tettes közös és egy nagyobb, átfogó bűntényről lehet szó. Vezető detektívünket, Herlock Sholmest kérdeztük, aki tömören annyit felelt: „Eltűntek. Nem tudom. Nyomoznék. De az aszfalt így égeti a talpam.”

Míg pontosabbat nem tudunk, arra kérünk mindenkit, kösse szorosabbra a cipőfűzőt!

Parádfürdő, 2013

2013 nyarán valami különös oknál fogva egy rejtélyes már-már mitológiai alak után kutatott. A tábor szervezői leszögeznék, hogy a Laurencia névre hallgató illető nem taborlakó, nem vállalnak felelősséget eltűnéséért. Ettől függetlenül mindenki lelkiismeretesen kutatott utána, többször a földig guggoltak hogy megnézzék, nincs-e ágyak alatt vagy a bokrok sűrűjében. Hogy Laurencia elérkezett-e bárkihez is erről nincsenek információink, ám emléke hosszan élt mindenkiben, ahogy Izom Lázár (13) visszaemlékszik az esetre: „én csak azt akartam tudni, hogy mikor találkozunk mi már?! Hétfőn vagy kedden netalán szerdán?” Hát mi is csak ezt szeretnénk tudni. Mikor, Laurencia? Mikor?

Káptalanfüred, 2014

„Káptalanfüred hagymái egyesüljetek! Mosdatlan tizenévesek elragadták testvéreinket, hogy Igazán Fertelmesen Illatozó egyéneknek (IFIk) adják őket. Testvéreink, miután múltó örömet szereztek az IFIknek, kínok kínjai között haltak meg. A vadállatok némelyike ott helyben, egészben fogyasztotta el hagymatestvéreinket, amihez képest a többiekre váró lassú rohadás kegyes végnek bizonyult. Haláluk ne legyen hiába! Ne felejtsetek 2014-et! Le az elnyomókkal!”

Városlőd, 2015

10 Tuti Tipp, hogy hogyan ne trancsírozza a talajba a töfögő traktor a totyogva túrázó tömegeket. (avagy: Hogyan közlekedjünk helyesen közúton, arackarúgjameg? Avagy: Miért kaptak az ifik agyvérzést a 2015-ös Termkut túrán?)

1. Ne az út közepén andalogjál arackarúgjameg!
2. ...és ne a susnyásban/árokban andalogjál arackarúgjameg!
3. Ha azt mondják, húzódj le, húzódj le arackarúgjameg!
4. ...és egy irányba húzódj le arackarúgjameg!
5. Zárkózz fel! (arackarúgjameg!)
6. Kettes sorban haladjatok arackarúgjameg!
7. Nem edd meg az útszéli rohadt / nyers / mérges / permetezett / fertőzött / éretlen / fosatós gyümölcsöt arackarúgjameg!
8. 8-AS ÚT ARACKARÚGJAMEG!!!!
9. Cipőkötés ürügyén ne ütösd el magad az autóval arackarúgjameg!
10. ZÁRKÓZZ FEL!!! (arackarúgjameg)

Szanda, 2016

A Jóistenke nem ver bottal, avagy Böske mama tanulságos meséje a sorsról és a karmáról.

Hol volt hol nem volt Szandaszity bájos vidékein tengette napjait a kis Máriacska fa szobrocska. Gondos kezek faragták ki hajdan karcsú nyakát, gömbölyű vállait és hosszú, vékony ujjacskáit. Ám hogy hogynem, valami véletlen becsusszant hiba folytán, az egyik kezére öt helyett hat ujjat farag-

tak. Mit volt mit tenni, Máriácsla elfogadta a sorstól kapott „ajándékot” és így éldegélt vidáman a faluban, ahol mindenki nagyon szerette őt. Ám egy napon ahogy a falu fiai elhaladtak mellette hajnalban, útban az aratásra, az egyik haszontalan ficsúr gúnyosan odakiáltott: „Nézd már! hat ujja van a Máriácskának, biztos jól tud furulyázni!” És csak nevetett, Máriácska fa szíve pedig hirtelen olyan nehéz lett mint a kő. Csakhogy gyerekek, a Jóistenke nem ver bottal! Ezt tessék megjegyezni! Mert hogy a gúnyos fickó még aznap levágta az egyik ujját a sarlóval aratás közben. Tanulság: van, akivel nem érdemes ujjat húzni ÉS! A Jóistenke nem ver bottal.

Velence, 2017

20 éves a Termkut! A jubileumi ünnepség 7 napon át tartott bár az éjjel 11-kor (pluszminusz egy óra, miért nem lehet időben odaérni a gyűlésre?!) rendezett VIP eseményre csak az Igazán Fontos Ifjak (IFI) kaptak meghívást. Természetesen a táborlakók sem maradhattak ki az ünnepségből, nekik Kicsiny Istenien Nugátos Csoki (KINCs) keresést szerveztünk. Senki sem távozhatott keserű szájjal, akik nem találtak semmit, azokat csapatvezetőik palacsintával vendégelték meg, ahogy a névtelen résztvevő (I. Fiona, 16) visszaemlékszik: „nagyon ideges voltam, mert baromi lassan szolgáltak ki minket és így el is késtünk, nagyon jó élmény volt, akkor éreztem igazán, hogy milyen szoros kapcsolat tud kialakulni ifi és táborlakó között.” Lehetett is ideges minden késő ugyanis a VIP esemény első pontjában az IFI-k kiadós leszúrásban részesülhettek egy bizonyos Kalász Batalintól, aki állítólag rémhíreket terjesztett: „Negyed órán keresztül faggatott minket, hogy mit felejtettünk el. Már szinte elhittük, hogy elhagytunk egy gyereket, amikor berobbant egy szívkirálynő” (Népte Lenke, 17). Nevezett Szívkirálynő, Happ Pyroska, lapunknak elárulta, hogy K. Batalin kirohanása szervezett akció volt, melynek lényege a figyelemelterelés és az IFI-kre váró meglepetés sorozat felvezetése. Arra a kérdésünkre, hogyan látja a jövőjét, az immár húszéves Termkut csak annyit felelt: „Táborlakók, ifik és vének mennek és (vissza) jönnek, de én azt hiszem még maradok.”

Boldog születésnapot, boldog jubileumot Termkut!

Parádfürdő, 2018

Helyszíni tudósítónk élőben jelentkezik a Kékes tetejéről: „Történelmi pillanathoz érkeztünk, a TermKut csapatai eljutottak a világ (az ország...) tetejére. Elhódítottuk eme szent földdarabot a Kicsit sem Engedelmes, Cukin Settenkedő, Kétfülű Életformák Közösségétől (KECSKÉK). Kedvünk semmiféle esőfelhő nem szegi, bár tarsaink nem mind lehetnek velünk. Útközben akadtak balesetek, de megnyugtathatjuk kedves olvasóinkat, pontosan ugyanannyian értünk majd vissza a táborba, mint amennyien elindultunk. Azért kérjük, legközelebb ne kíváncsanak kéz- és lábtörést.”

Bodajk, 2019

„Homlokon csókolta a múzsa”, avagy rendezői percek Dr. Á. Marival.

- SZÁZHARMINCNÉGY táborlakó sose fog rád figyelni, történeted természetellenesen tömörre tervezd!
- A színészeidnek semmiképp ne adj időt próbálni, az csak ront az előadás színvonalán!
- Szövegírás? Az valami betegség? Köztudott, az improvizáció az életre nevel.
- Jobb helyeken vállalhatatlan szöviccekért pluszpont jár!
- A jelmezek vagy végtelenül egyszerűek legyenek, vagy teljesen vállalhatatlanok. (Ld.: hálózsák = hernyójelmez és műanyag lapát = sellőuszony. Bónusz: Csingiling fehér, flitteres miniszoknyája.)

Köszönetnyilvánítás

Ezek a cikkek nem jöhettek volna létre a Kincsekkel Adózó Tudományosan Is Naprakész Életvidám Napsugarak Intézete (KATI NÉNI) nélkül. Köszönjük!

A táborlakók, ifik, és vének emlékei alapján írta:

*Reseterics Luca
és Révész Zsuzsanna*

1959 májusában vette fel az Abonyi utcai (Cházár András utca sarkí) épületben működő 12 évfolyam Radnóti Miklós nevét. A 2019–20-as tanévben tehát a 60. évfordulót ünnepli az iskola (mely 2 évvel később lett az ELTE gyakorlóiskolája).

2019 májusában, az évforduló nyitányaként felavattatott az 50. születésnapra készült tanári tablő frissített, aktualizált változata; ezúttal is Hegyi Györgyné és Iványiné Harró Ágota munkája. A tantestületi avatóünnepségen énekelt a tanári kórus; tanárok mondatonként fölolvastak egy egyszerűsített épület- és iskolatörténetet – ennek szövege a következőkben olvasható. A jóhangulatú, bensőséges összejövétel gyerekpezsgőzéssel ért véget. Az alkalomra az aulában egy kiállítás is elkészült.

ISPÁNOVITY MÁRTA: A Pesti Izraelita Hitközség Alapítványi Főgimnáziumának története jóval a századforduló előtt kezdődött.

FENYŐ D. GYÖRGY: Ahhoz, hogy az álmokból valóság lehessen, nem kevés pénzre volt szükség. Az első lépés egy bizonyos Freystädtler Antal lovag 1892-es végrendelete volt, aki 1 millió koronának tízévi kamatos kamatját ajánlotta egy zsidó középiskola alapítására és fönntartására.

MOLNÁR KATALIN: Ugyan nem pénzzel, de komolyan támogatta az ügyet a kor legfontosabb oktatásügyi szakembere, Kármán Mór. Neki komoly szerepe volt az iskola oktatási tervének – és így közvetve az alaprajzának is – a meghatározásában.

GANTNER DÁNIEL: A pénzeket kezelő alapítvány 1910-ben került kapcsolatba Lajta Bélával, aki 1912-ben kapott megbízása alapján már a mai, Cházár András és Abonyi utca sarkán álló telekre készítette el terveit.

NÁVAI PÉTER: Az elkészült tervváltozatok között megtaláljuk azt is, amelynek alapján az épületet 1913 nyarán elkezdték építeni. Az építés hosszas kalandjai már itt elkezdődtek, mert az építkezés csak utólag engedélyezett tervek alapján indult meg, 1915-öt jelölve meg mint átadási időpontot, de a szomorú valóság az, hogy bár a tanítás korábban megindult az iskolában, véglegesen csak 1931-ben fejezték be a gimnázium épületét.

TOMCSÁNYI SZABÓ KATALIN: egy korabeli sajtóhír: „Az intézet hazai iskoláink között a legmodernebbek közé fog tartozni, nemcsak alaprajzi elrendezésénél fogva, hanem felszerelésénél és a tanítás szelleménél fogva is. (...) Az intézet 3 alsó, 3 középső és 3 felső osztályra fog oszlan, úgy elrendezve,

hogy a 3-3 osztály külön-külön emelet sorban talál elrendezést, és így a némileg érettebb gyermekek a kisebbektől megfelelő módon el lesznek választva. A 9 tanteremhez 9 kis tanári szoba csatlakozik, amelyek az osztályt felügyelő tanárok szobái és részben kisebb szertárak lesznek.”

DANCZ PÉTER: A folyosót a korban előírt kötelező szélességnél jóval nagyobbra, 5 méteresre tervezték. Az aula reprezentatív terét úgy helyezték el, hogy onnan a tanári szobák közvetlenül elérhetőek legyenek, és egyenes út vezessen a templomba is.

KOC SIS HEDVIG: Az U alakú épület másik felére, a délnyugati oldalra tervezték a könyvtárat és a természettudományi termeket, laborokat. Az épület végéhez csatolták a tornatermet, ami a tervek szerint „egszersmind tudományos mozgófénykép előadásokra” is szolgált volna. Az alagsori részt műhelyekkel töltötték meg. A második emeletre rajztermetek terveztek olyan elosztásban, hogy minden asztalra jutott volna egy ablak.

KROPOG ERZSÉBET: Szintén nagyvonalúságra vall az a soha meg nem valósult terv, miszerint minden emeleten lett volna társalgó és büfé. Az egész terv nagyvűségének csúcspdíze pedig Michelangelo Dávid szobrának bronz másolata lett volna, ezt az udvaron akarták elhelyezni.

BUKOVINSZKY ORSOLYA: Az építkezés azonban nagyon nehezen indult. Bár a szerkezetet hamar felhúzták, az első világháború kitörése közbeszólt. 1914-től hosszú éveken át egy teljesen üres épületváz várta sorsának jobbra fordulását.

NAGY PIROSKA: Az épület befejezése viszont a húszas évek elején égetően sürgőssé vált. Ekkor már egyre kevesebb helyre vettek fel zsidó diákokat, nemcsak egyetemi, hanem gimnáziumi szinten is.

MOZER TAMÁS: A néhány újabb szükségállással tarkított munkálatok után 1923-ban kezdődött meg a tanítás, igaz, hogy még csak az Abonyi utcai fronton. Ekkor még nem volt kész az imaterem sem, az első istentiszteletet még kölcsönként padokon tartották a félkész teremben. Ezután a munkálatok megint leálltak, mert az alapítvány pénze elfogyott, elértéktelenedett.

ZÖLD PÉTER: Az utolsó nekifutás részeként 1929-re elkészültek a homlokzatok. E mellett még egy komoly feladat várt az új tervezőkre: el kellett helyezni a leánygimnáziumot. Az ehhez szükséges munkálatokkal a korábbi tempóhoz képest szédítő sebességgel végeztek 1929 és 1931 között. Kisebb-nagyobb átalakításokba fogtak, és az iskola hátsó traktusára ráépítettek még egy emeletet.

SZABÓ KATALIN: Az új iskola ezzel együtt is sokat elvett a nagyvonalú térkezelésből. Még át se adták a széles és fényes folyosót, máris ketté kellett vágni egy fallal. Még be se költöztek az osztályfőnökök a megálmodott külön tanári szobákba, egy részüket el kellett venni. A bővülés két nyertese a hátsó bejárat volt – ami jelentéktelen ajtóból díszes kijárattá nőtt – és a kényszerűen megmagasított, messziről látható kémény.

ZIMMERMANN HENRIETT: Miután 1931 őszén a harmadik emelet is megkapta az utolsó engedélyt, az épület elkészült. Az osztályok, irodák és szertárak közötti átrendezés után a hivatalos avató ünnepséget az 1931/32-es tanév végén tartották. Az iskolában az eredeti grandiózus tervekhez képest már ekkor sokkal több gyereket vettek fel.

PATAKI HENRIETTE: Később, a zsidótörvények életbe lépésével a helyzet rosszabbodott, a tervezéskor 35 hallgatóra megálmodott termekben sokszor ötven fő feletti osztályok tanultak. A lányoknak testnevelés óra előtt sokszor öltözni is az osztályteremben kellett, sőt a lányrészre ebédlő sem jutott.

MARKOVITS TIBOR: Az egyenruha ebben az időben: az alsó 4 osztályban sötétkék rakott szoknya, fölgombolós, hétköznap csíkos matrózbólúzzal, ünnepnapon fehér matrózbólúzzal. A felső négyben már sima szoknya, ugyanúgy két blúz, fekete flór harisnya. Nem volt szabad selyemharisnyát és magassarkú cipőt hordani. Volt egyensapka, csónaksapka és jelvény is. Kötelező volt hordani ünnepnapokon is, hétvégén is.

DIÓSZEGI-SZŐCS MÁTÉ: Az épület 1944 novemberében jelent meg a 101/359 számú Kisegítő Munkásszárad életében, amikor Ocskay saját katonáival kísérte át embereit az Abonyi utcába. Az épület ekkor már túl volt sok dolgon. A gimnázium 1942-ben kiköltözött, helyét a Központi Tábori Hivatal vette át, majd rövid ideig egy hadikórház is működött benne. Ocskay számára az épület több szempontból is ideális volt. Messze feküdt a gettótól, óriási volt és eredeti funkciója miatt alkalmas akár több ezer ember egyidejű ellátására.

FÁBIÁN MÁRTON: A háború befejezése után az épületet kitakarított-

ták. Az épület viszonylagos épségben vészelte át a bombázásokat és az ostromot, a harmadik emelet és a tornaterem födémjének átszakadásán kívül csak kisebb külső sérülések voltak rajta. De a tanári kar és a diákság létszáma egyaránt jelentősen mecsappant.

LENGYEL ZSUZSA: Zsoldos Jenő igazgató '45 augusztusában tartott konferenciáján eléggé keserű hangot ütött meg. Az iskola szinte minden könyvtári és iratanyaga eltűnt, megsemmisült. A szertárak üresek voltak, a bútorok nagy része használhatatlan, a mások részére kölcsönzött felszerelések eltűntek, a maradékot pedig szétrabolták.

FARKASHÁZI CSILLA: 1952-ben politikai utasításra, ide költözött az István gimnázium. A zsidó gimnázium 1952-ben kiköltözött, és a Röck Szilárd utcába vándorolt a Rabbiképző Intézetbe. Az Abonyi utcai épületbe az István gimnázium mellé pedig beköltözött az eredetileg az Irányi utcában működő Tanítóképző (a korábbi Angolkisasszonyok), és rövid ideig működött itt egy körzetesített általános leánygimnázium is.

PÁLINKÓ DÁNIEL: Ebből a káoszból 1957-re született egy önálló általános iskola és gimnázium, mely két évvel később, a költő 50. születésnapján felvette Radnóti Miklós nevét. Érdekes módon a fent felsorolt intézmények a maguk módján mind hozzájárultak a Radnóti hírének és szellemiségének kialakulásához.

TÖRZSÖK ÉDUA: Lukács Sándor igazgató fakultációs rendszerével – 4 éven keresztül 2 választott tárgy magas óraszámában – 1974-ben érettségizett az első osztály e rendszerben.

CSATÁR KATALIN: 1975-ben tűz ütött ki a tanáriban. A naplók megmaradtak, de például a matematikusok fölbecsülhetetlen értékű gyűjteménye megsemmisült.

ALBERT VIKTOR: Lami Rudolf igazgatósága alatt, 1983-ban kapott végzős diák először Radnóti plakettet. A díjazottak között volt Nyakas Tünde és Steller Gábor is.

MUNKÁCSI TAMÁS: 1985-ben elindult az első vízitúra.

HEGYI ERZSÉBET: 1988-ban, az első, a maihoz hasonlatos Radnóti napon tűz ütött ki a fiú testnevelés teremben. A tudományos diáknapi némi késéssel, de elkezdődött és lezajlott.

KORNAI JULCSI: Réz Erzsébet igazgatósága alatt az első 8 osztályos gimnázium 1998-ban, az első 6 évfolyamra felvett osztály 1999-ben érettségizett.

TASNÁDI ILDIKÓ: 1998 februárjában – külső forrásokból – elkészült a nyelvi labor helyén az első számítógépterem.

HARRÓ ÁGOTA: Tomcsányi Péter igazgatósága alatt elindult a nyelvi előkészítő osztály. Az első 1+6 osztályos déljelű osztály 2015-ben érettségizett.

HORVÁTH BEÁTA: Az iskola 50. születésnapját nagyszabású programok, vaskos kötet és az országos Radnóti-év megnyitója keretezte.

DROZD ZSUZSA: Molnár Katalin igazgatása alatt elkészültek az épület teljes felújítására vonatkozó tervek.

LÁNG GYÖRGY: 2019. május 15-én megkezdődik a névadás 60. évfordulója.

A megújuló, korszerű tanítási módszertan egyik eleme a 11. évfolyamra járók egyéni projektmunkájának beemelése az iskolai rendbe. Mivel a Radnótisok szinte mindegyike felsőoktatásban folytatja életét az iskola után, a tantestület néhány éve úgy érezte, a főiskolai-egyetemi stúdiumokra készülés fontos eleme egy összefüggő, nagyobb írásmű elkészülte némi kutatómunka, gondolkodás és konzultáció után. Értékelést is kapnak a diákok, és egy bizottság az arra érdemeseket, alkalmasokat kiválasztja a tudományos diáknapra.

A munkák nyelve az esetek döntő többségében magyar; a kevés kivételek egyike következik itt.

ELTE Radnóti Miklós
Gyakorlóiskola

Tales From the Past

The History of Radnóti From 1892 to 1959

Tutor:
Zsuzsanna Drozd

Author:
Zsombor Maróti

2017

Introduction

The building under Cházár András utca 10, which today gives home to ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium, has witnessed many intriguing things throughout history. As the renovation of our school is due to begin soon I have felt the need to reminisce over its most important milestones. In my opinion, the school played an important role in Hungarian history from the start of the school in 1913 to 1959, when the present Radnóti Miklós primary and secondary school was established. It served as a refuge to the Budapest Jewry during these years: a place to get their education at and later, in World War II, as a hideout.

How the school came to be

The idea of a separate Jewish secondary school came up several times after the Austro-Hungarian Compromise in 1867, but in order to fulfil this dream, a large sum of money was needed, which the Jewish Community did not have at its disposal. Opposing views emerged within the community, for example that of Mór Wahrmann's, the president of the Pest Israelite Community, who pointed out that the establishment of a separate Jewish secondary school would hinder the assimilation of the Jews. Knight Antal Freystadtler de Kövesgyűr played a huge part in creating the financial foundation for the school. In 1892, in his will, he made an enormous donation of 10 years' interest on 1,000,000 forints to the Israelite Foundation. In the next few years two more donors stepped up with a sum totalling 720,000 coronas and by that time they had collected enough money for a school. Mór Kármán, the respected education expert also backed the cause and later on, he played a vital role in planning the school. Even though the donation of Antal Freystadtler was not accessible for ten years, the planning started immediately. Mór Kármán supported the idea of establishing a classical and a science secondary school, however in 1909 they decided in favour of one independent school sanctioned by Albert Apponyi. After signing the contract the same year, the endowment hired Béla Lajta, who started to work on designing a building for the plot on the corner of Bálint utca and Abonyi utca (*the former is now known as Cházár András utca*). The construction began in 1913 and in an issue of *Egyenlőség* (*Equality*), a Jewish weekly magazine, it was

announced that the inauguration of the school would be held in July 1915. Sadly, as we very well know, World War I stood in the way of construction works, which would only be finished in 1931. At the time, only the foundations and main walls of the building were built, so a temporary roof had to be installed.

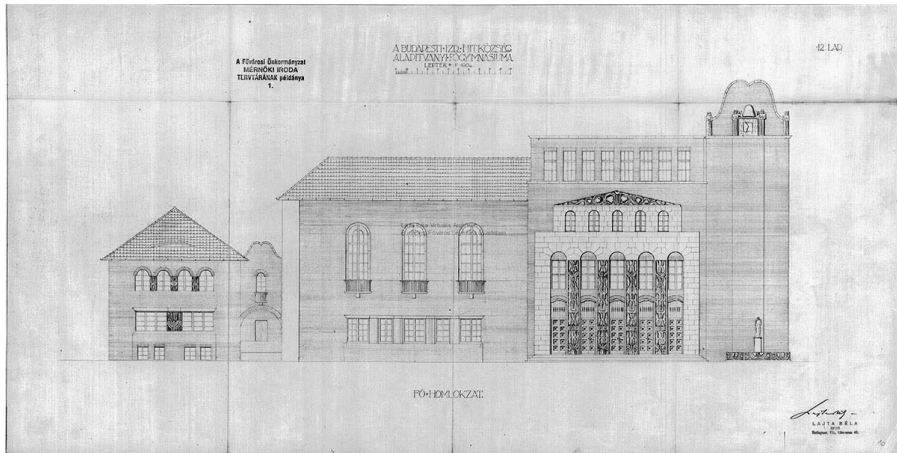

Figure 1.
Main Elevation drawn by Béla Lajta

Béla Lajta

Béla Leitersdorfer (later Béla Lajta) was born in 1873 into a wealthy Jewish family. After getting his degree at the Budapest Technical University he worked under the renowned architect Alajos Hauszmann for a short period. While working in London, he came in third in a competition with his design for a synagogue in Lipótváros, which unfortunately never got past the planning phase. After the turn of the century, he returned home and worked with Ödön Lechner. For a while he could not break away from Lechner's style, but by 1905 he had developed his individual artistic characteristics, which he is now well-known for. Some of his best works include the Institution for the Blind and the Parisiana Hall, today the New Theatre. Lajta was in his prime when he was designing the school for the Pest Israelite Community, therefore, it could have been his signature landmark if it was not for World War I. After merely twenty years of pursuing his passion he passed away in Vienna in 1920.

Figure 2.
Béla Lajta

High-flying ideas

The Pest Israelite Community wanted to create a modern school, way ahead of its time, both in its architectural design and the tuition provided, which is probably the reason it can still function as a school today. They followed Mór Kármán's education program, which divided the nine years of studying into three stages, each of which would have been given its own level in the building. The ambitious design also included workshops in the basement, classrooms designed especially for drawing with windows for each table and even a buffet on every floor. To top it all, they wanted to place a replica of Michelangelo's statue of David in the yard. Due to the outbreak of World War I, constructions were suspended and after the war they were in a hurry, so most of these innovative ideas were not implemented.

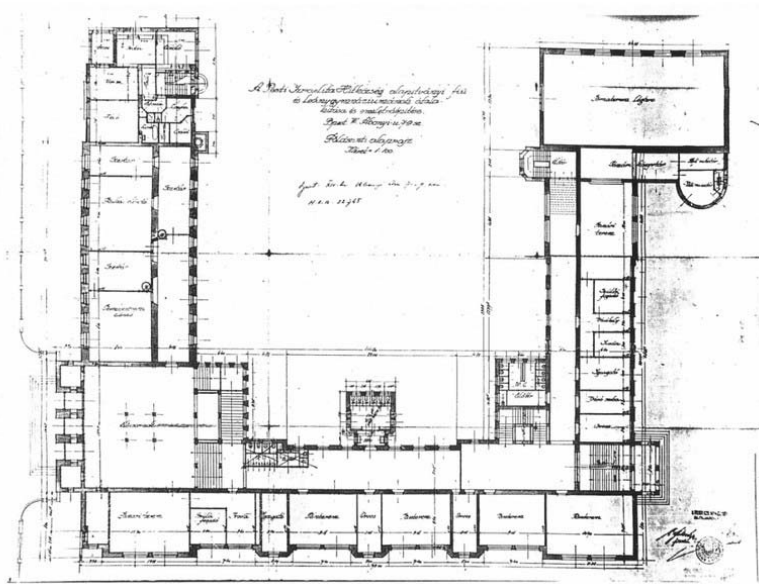

Figure 3.
Layout of the school

After World War I.

Ármin Hegedűs, who took over Lajta's job, followed his original plans, so his distinct style survived him. Leading up to the early '20s, fewer and fewer schools accepted Jewish pupils, so in 1919, the Jewish Community had to open the school long before it was finished. The boys' and the girls' schools were separated, the former was located in Wesselényi utca, the latter in Síp utca. The Boys' *Gimnázium* moved into the building in 1923 and even then, the school was not yet finished. However, after all these complications, it turned out that the world war did not only have an impact on the construction of the building but also on the Endowment's funds. The intended 1,000,000 forints' value decreased so much during the war that by the end of it, the money had almost become worthless. The Jewish community decided to finish the building from its own resources, and that the Girls' *Gimnázium* would be sited adjacent to the Boys'. After long intervals, in 1931, after two years of intense work, the *Pest Israelite Community's Endowment Secondary School* was finished. In this time period the elevation was finished, and an additional floor was built onto the backside part. The ceremonial opening of the school was held at the end of the 1931 / 1932 school year.

Figure 4.
The school in the 1930's

However, the circumstances were not ideal for the school. With the increasing number of laws against the Jewry, the classrooms which were originally intended to hold thirty-five pupils were fully packed with sometimes even fifty students. Furthermore, the two schools, the Boys' and the Girls' secondary schools, functioned as four schools insomuch as the community and the school's board felt the need to create opportunities for the pupils (for boys and girls separately, of course) to learn different manual skills as well, due to the fact that universities introduced the "numerus clausus", and accepted fewer young Jewish men every year.

The school During World War II.

LÁSZLÓ OCSKAY AND THE REFUGE TO THOUSANDS

László Ocskay is one of the most forgotten, and underappreciated heroes of World War II in Hungary, but those who have heard only the slightest bit about the school will know about his heroism. His humanitarian acts saved the lives of about 2500 people.

He was born in 1893, as a descendent of the renowned historic Ocskay family. His ancestor László Ocskay fought alongside Ferenc Rákóczi II, in Rákóczi's War of Independence. During World War I, while serving as an artilleryman in the Hungarian army, he got seriously injured. In spite of this, in 1919, he joined the National Cohort led by Miklós Horthy, and later on he worked for an American oil company which transported the fuel from Hungary to Germany. At the time he had established great relations in Germany and Austria, which would come in handy in his salvaging acts.

Figure 5.
László Ocskay

Because of his injury, Ocskay could have chosen to turn a blind eye on the things happening to the Jews. In 1943, however, he volunteered to join the army, and took on the leadership of an auxiliary labour battalion by the number 101/359. At first, the corps was stationed in Síp utca, collecting and repairing warm clothes and sending them to those fighting on the fronts. However, this was only the facade, in reality, they were hiding Jewish men who escaped deportation, and were providing them with official documents. Shortly after the start of these operations, the battalion grew into such a big organisation that the site in Síp utca could not house its residents any more, consequently they moved into the former Jewish secondary school. Due to its large holding capacity and that it was far away from the Ghetto, the building was a perfect fit. Soon the school not only accommodated men but also their families and the headcount almost immediately grew to 2500.

The Arrow Cross Party caused the most trouble to Ocskay and his corps. They were a national socialist party led by Ferenc Szálasi, who became prime minister during the German occupation in 1944. The anti-Semitic feelings started to grow from the fin- de - siècle with the Tiszaeszlár blood libel¹ followed by the *numerus clausus*² and it reached its maximum during the Arrow Cross Party's reign. The party resumed the deportations of the Jewry in Budapest, which were halted by Miklós

¹ In 1882 when a girl went missing in Tiszaeszlár and then was found in the river, Jews were accused of ritually murdering and beheading her. This went down as the most eminent blood libel in Hungarian history. This case is even brought up sometimes in today's politics.

² *Numerus clausus* is a law that was accepted in 1920 to limit the number of Jews who enrolled to institutes of higher education.

Horthy. The labour battalion had piqued the Fascists' interest on multiple occasions due to their suspicion that Ocskay was accommodating more Jews than he had disclosed.

Figure 6-7.
Ocskay's plaques next to the main gate on the school

On one occasion, in January 14th 1944, the Arrow Cross men broke in the school and lined the people up. At that time Ocskay was sick with scarlet fever, so he could not intervene. However, two men from the labour battalion sneaked out and informed him. Half an hour later he showed up accompanied by a Waffen SS unit who told the Arrow Cross men that the school belonged to the ninth division of the SS, so they managed to get rid of them. This was most likely possible because by that time the Germans had realized that the war could not be won, and they tried to avoid going to the front by lying low. Not drawing attention was of just as great importance to them as to the Jews. From that point on German soldiers guarded the asylum.

Despite all his noble acts, his heroism was never really recognized in his time. In 1948, he emigrated from Hungary to elude a show trial. He passed away in 1966 working as an impoverished night watchman in the United States of America.

After World War II.

Even though the war was over, its effects lingered on around the school. The substantially diminished school staff and the state of the building served as constant reminders of what had happened during the war. In August 1945, the school's principal, Jenő Zsoldos held a conference where he tried to strike a positive note. Although most of the school's supplies had been taken, the building itself was not damaged significantly. He wanted to reopen the school, however, in 1952 a political command compelled the Jewish school to leave. Different institutes of education were given a temporary home in the building until 1957, when the predecessor of the present school, a primary and a secondary school together started to operate here. Two years later the school took Miklós Radnóti's name and committed itself to the teacher training-school system, which still functions today.

Design symbols found today

If you pay attention and look closely at the school building you can still find plenty of religious symbols from the *Pest Israelite Community's Endowment Secondary School*. The most salient ones have to be the two menorahs between the main gates' arches.

Figure 8.
The menorahs

The previous Girls' school's entrance is another great example for the creative ornamentation of the Jewish school.

Figure 9-10.
Previous Girls' school's entrance then and now

Conclusion

Even though the school's agenda today does not specifically aim to maintain a Jewish identity, it tries to preserve and cherish its Jewish heritage. The initiators of the original Jewish School would be pleased to see that their plans for a prestigious school giving outstanding education are still a priority for the successor: "Radnóti" has become one of Hungary's top schools, which ranks high on the list of the best secondary schools each year.

*Figure 11.
The school today*

Sources

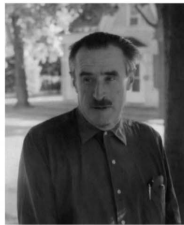
- Ablonczy Bálint „Ocskay listája” Válasz.hu, 2007.04.05., <http://valasz.hu/itthon/ocskay-listaja-15837/>
- Bognár Zsófia. 2009. „Ki volt Ocskay László?” In: *A Radnóti... Jubileumi emlékkönyv 1959–2009, ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium*, Budapest p. 42-45
- Fonyó Gergely. rend. 2007. Ocskay László százados, az elfelejtett hős
- Lajta Béla Virtuális Archívum
- Komoróczy, Géza, Viktória Pusztai, Andrea Strbik and Kinga Frojimovics. 1999. *Jewish Budapest: Monuments, Rites, History*. Central European University Press Budapest
- Kovács Tamás „A Radnóti Gimnázium épülete” fovaros.blog.hu, 2015.03.09. http://fovarosi.blog.hu/2015/03/09/a_radnoti_gimnazium_epulete
- Maucha Imre. 2009. A Pesti Izraelita Hitközség Alapítványi Főgimnáziuma alapításának és fölépítésének története. In: *A Radnóti... Jubileumi emlékkönyv 1959–2009, ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium*, Budapest p. 35–41
- Pelle János „Hogyan sikerült Ocskay Lászlónak a zsidómentés?” hvg.hu, 2008.10.09., from http://hvg.hu/velemenynv/20081009_ocskay_zsidomentes_nvilas
- Szabolcsi Miksa. szerk. 1913. Egyenlőség. Milyen lesz a zsidó gimnázium? : p.5-6
- Varsányi Gyula “Ocskay százados különös csapata” nol.hu, 2008.01.24., from <http://nol.hu/archivum/archiv-478816-280272>

Figures:

- 1.: <http://www.kitervezte.hu/images/epuletek/radnoti-miklos-altalanos-iskola-gimnazium/galeria1/radnoti-miklos-altalanos-iskola-gimnazium-regen05.jpg>
- 2.: <http://lajtaarchiv.hu/wp-content/gallery/fenykepek/f-66-2255.jpg>
- 3.: http://img2.indafoto.hu/10/7/92727_b9d2778edea727f6719583033e1c5687/22409137_a2ba5c472a4783e234145c5a72e56e4f_xl.jpg
- 4.: http://img2.indafoto.hu/10/7/92727_b9d2778edea727f6719583033e1c5687/22409143_3854663fe0165a2c516a1808a1431e76_l.jpg
- 5.: http://akibic.hu/images/2016/05/22/Ocskai_L%C3%A1szl%C3%B3.jpg
- 6.: http://photos.wikimapia.org/p/00/05/57/94/56_big.jpg
- 7.: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a6/OcskayL%C3%A1szl%C3%B3_Ch%C3%A1z%C3%A1rA10.jpg/1200px-OcskayL%C3%A1szl%C3%B3_Ch%C3%A1z%C3%A1rA10.jpg
- 8.: http://img2.indafoto.hu/10/7/92727_b9d2778edea727f6719583033e1c5687/22409145_c38b970a08bbe5a12aaf65967f96c33f_l.jpg
- 9.: http://img1.indafoto.hu/10/7/92727_b9d2778edea727f6719583033e1c5687/22409153_5cda0c1dc02d69d7dec1b6f8984fe27f_m.jpg
- 10.: Photo: Dr. Judit Baróthy
- 11.: “A Radnóti... 1959-2009, Jubileumi emlékkönyv”, Számítógépes DVD melléklet, légifotó-10, 2009.

Embernek lenni

Ocskay László, Világ Igaza

Ocskay László

Sétaszínház Ocskay emlékére

Az ELTE Radnóti Gyakorlóiskolában (az egykori Abonyi utcai Zsidó Gimnáziumban) egy interaktív színházi előadást és kiállítást hoztunk létre 2019 október 25–26–27-én Ocskay László és az iskolánkban működő **101/359-es ruhagyűjtő munkaszolgálatos század**hoz kapcsolódó embermentés emlékére.

Darabunk alapját a fennmaradt dokumentumok, levelek, a túlélők beszámói alkották.

Az eredeti helyszín megtartásával, az épület tereit kihasználva egy sétaszínházra vártuk a nézőket.

Az előadás alkotói, résztvevői

A közösségi színház koordinátorai és az alapötlet megalkotói Bernáth Sámuel, J. Tóth Judit, Nildosz Kriszta, Szabó Emese és Szojka Tamás, iskolánk dráma és pszichológia szakos tanárai, egy szülő és egy diák voltak. A forgatókönyv megírásában további tanárok és diákok is résztvettek: Bartal Dávid, Demetrovics Marcell, Kovács Eszter és Návai Péter. Az előadás színészei, résztvevői, alkotói iskolánk (öreg)diákjai és tanárai, nem-pedagógus dolgozói, valamint néhány meghívott vendég. Mindannyian önkéntes alapon dolgoztunk a projekten.

Így indult a nagyszabású, 6 előadást megért vállalkozás.* Október utolsó hétvégéjére az iskola épülete átalakult; minden eleme: termei, folyosói, az aula, az ablakok, a világítás az előadást szolgálta. A felkavaró interaktív másfél óra nem felejthető élménnyel szolgált iskolai és iskolán kívüli nézőknek egyaránt. A rengeteg szereplő hihetetlen fegyelemmel, összehangoltan játszott. Kisdiákok, nagydiákok, volt diákok, radnótis és nem radnótis tanárok, nem-tanár dolgozók, szülők mind együtt dolgoztak ezen a szerkezetében is bonyolult, közösen és három külön csoportban is „sétáló” előadáson.

* <https://embernek-lenni-ocskay-laszlo-vilag-igaza.webnode.hu/>

Ocskay László embermentő történetének felmutatása az eredeti helyszínén az emlékezés egy példaértékű, megrendítő formája. Az üldözött zsidók, az üldöző németek és magyar nyilasok és a megmentő Ocskay és bajtársai együttes megjelenése, a mozaikdarabok összerendezése, a bevonódás egyes jelenetekbe a nézőtől is folyamatos figyelmet, értelmi és érzelmi jelenlétet követelt.

Az iskola 60 éves történetében, úgy tudni, ilyen nagyformátumú, sikeres, ennyi embert megmozgató előadás még nem született.

Az előadás létrehozói: BERNÁTH SÁMUEL, J. TÓTH JUDIT, NIKLOSZ KRISZTA, SZABÓ EMESE, SZOJKA TAMÁS.

Írók: BARTAL DÁVID, DEMETROVICS MARCELL, KOVÁCS ESZTER, NÁVAI PÉTER, SZOJKA TAMÁS.

A

Arató László
magyar, angol
1990-

Bányai János
orosz
1962-1989

Benkes Réka
magyar, történelem
1994-1996

Berkiné Böhm Zsuzsanna
testnevelés
2004-

Boncz Dániel
biológia
2013-2017

Ágoston Lóránt
rajz, művészettörténet
2018-

Artner Erzsébet
technika
1982-2009

Baranyi Mária
testnevelés
1978-2011

Benőcs Józsefné
testnevelés
1954-1978

Berta Anikó
angol
2015-

Borbély György
földrajz, történelem
1962-1967

Albert Viktor
kémia, biológia
1992-

Balassa Lászlóné
tanító, földrajz
1981-2018

Bársony Vera
magyar, román
1958-1992

Benyhe István
földrajz
1981-1985

Bezzegh Jolán
biológia, német, angol
1958-1963

Borbély Zoltánné
történelem, német
1953-1982

Amaczi Viktorne
kémia, orosz
1984-2004

Balázs Katalin
kémia, biológia
1984-

Bartáné Siklós Márta
angol, magyar
1990-2001

Benyó Szabolcs
testnevelés
2015-

Bierbauer Zsuzsanna
angol
1991-1996

Boronkai Szabolcs
történelem, német
1994-2016

Ámbrosz András
matematika, fizika, pedagógia
1984-1999

Balázs Lórántné
kémia, fizika
1965-2001

Bárh Balázs
matematika, történelem
2013-

Berek László
kémia, fizika
1997-2015

Bodó László
földrajz, történelem
1958-1966

Boros Lajos
latin, magyar
1964-1981

Andrékőné Mézes Angéla
német, történelem
2003-2005

Bálint Béláné
biológia, földrajz
1961-1975

Becker Istvánné
kémia, fizika
1961-1983

Berki Mária
tanító
1979-1988

Bognár Anikó
angol, földrajz
1973-1987

Borszeki Sándorné
kémia, fizika
1958-1968

Boyle Zsuzsanna
ének-zene
1990-2007

Csákány Antalné
fizika, matematika
1958-1987

Csongor Barnabásné
magyar, angol
1957-1962

Diószegi-Szócás Máté
történelem, szociológia
2010-

Domonkos Bernadett
kézművesség
2011-2013

Elédi Emőke
magyar, könyvtár
1990-

Bölcés István
magyar, történelem
1962-1969

Csanádiné Varga Katalin
testnevelés, dráma
1986-2004

Csukás Hilda
magyar, német
1958-1962

Dittrich Renáta
rajz, művészettörténet
1998-2000

Dora Judit
kézművesség
2009-2017

Fábán Márton
magyar
1994-

Brunner Tamásné
francia, orosz
1957-1994

Csatár Katalin
matematika, fizika
1973-

Dancz Péter
orosz, történelem
1982-

Dobos Ferenc
politechnika
1962-1983

Drozd Zsuzsanna
angol, orosz
1991-

Farkas Gréta
szabadidő-szervező, dráma
2015-

Bukovinszki Orsolya
matematika, fizika
2018-

Cserepkei Ferenc
matematika, fizika
1962-1977

David Anna
francia, orosz
1990-2018

Dobos Szilvia
tanító
1981-1986

Drozdy Győzőné
matematika, fizika
1978-1994

Farkas Kristian
testnevelés
2013-2016

Buru Katalin
angol
1992-1997

Cserhalmi Zsuzsanna
magyar
1983-1987

Dékány Józsefné
matematika, fizika
1964-2006

Dobszay Károly
történelem, filozófia
1963-1971

Eich László
magyar, történelem, jog
1991-2009

Farkas Mária
tanító
1977-2016

Csabay Péterné
szaktanító
1952-1976

Csillag Miklós
történelem, földrajz
1957-1974

Demeter Anna
francia
2002-2006

Dohertyné Enyedi Agnes
angol
1982-1993

Erdős Katalin
francia, angol, orosz
1994-

Farkas Márta
német
1997-1999

Farkasházi Csilla
tanító, matematika, ének
1996-

Fercsel Franciska
angol, német
2018-

Gádos Katalin
angol
1994-1998

Golub Xénia
művészettörténet
2001-2009

Gulyás János
fizika, matematika
1981-2016

Hajdu Lajos
testnevelés
1973-2008

Fazakas Ágnes
matematika, dráma
1998-2011

Fodor Julianna
rajz, orosz, olasz
1953-1962

Galicza Klára
orosz, magyar
1964-2007

Gondi Ferencné
biológia, földrajz
1982-1990

Gulyásné Pusztai Réka
angol, orosz
1992-

Hanák Péterné
magyar, angol
1961-1973

Fekete Antal
politechnika
1972-1977

Frittmann Lászlóné
tanító
1957-1994

Gantner Dániel
rajz, művészettörténet
2018-

Goreczky Zsófia
angol, olasz
2007-2013

Gyovai Gyuláné
orosz, történelem
1957-1963

Hegedűs Sándor
filozófia, magyar, történelem
1986-2012

Fekete Gergő
angol, német
2017-

Fügedi Péter
földrajz, történelem
1967-1974

Gavallér Csaba
fizika, matematika
1991-1996

Gózonné Adámy Anna
tanító
1989-

Györfly Magdolna
tanító, rajz
1994-

Hegyi Györgyné
matematika, fizika
1978-

Feketéné Péter Klára

fejlesztőpedagógus
2018-

Fülöp Károlyné
orosz, magyar
1965-1999

Gecső Ervin
fizika, matematika
1966-1968

Greskovits Árpád
politechnika
1962-1969

Györfi Ágnes
tanító
2011-2015

Hódossy Dénesné
ének-zene
1961-1972

Fenyő D. György
magyar
2004-

Gábos Adél
matematika, fizika
1961-1991

Gedeon Éva
angol, magyar
1977-1988

Gulyás Anna
kulturális antropológia
1998-2006

Győri János
magyar, könyvtár
1988-

Hollósi Pálné
orosz
1962-1969

Honyek Gyula
fizika
1996-2011

Iványi Gyuláné
matematika, fizika
1957-1969

Juhász Borbála
angol, történelem
1992-1996

Káldos Mária
angol, magyar
1971-1988

Kenéz Anikó
rajz, vizuális nevelés
2000-2015

Kiss Lászlóné
matematika, fizika
1963-2007

Horváth Beáta
magyar, történelem, média
1991-

Iványiné Harró Ágota
matematika, fizika
1987-

Juhász Jánosné
magyar, történelem
1961-1982

Kaplonyi Károlyné
orosz, politikai gazdaságtan
1961-1980

Kercza Ferencné
rajz, földrajz
1957-1996

Kiss Zsuzsanna
kémia, biológia
1959-2008

Huszka Ernőné
fizika, matematika
1962-1972

J. Tóth Judit
angol, orosz
1993-

Juhász Nagy Pálné
biológia, kémia
1972-1998

Karamán Ferencné
matematika, fizika
1975-2013

Kertész Luca
magyar
2016-

Kocsis Hedvig
könyvtárosnár
2018-

Illés Éva
angol, orosz
1998-2008

Járó Katalin
pszichológus
1993-2009

Kádár Lászlóné
fizika, matematika
1972-1990

Karlovits Piroška
orosz, történelem
1980-1989

Király László
politechnika
1961-1974

Kőly Dániel
matematika, fizika
1961-1966

Ispánovity Márta
történelem, orosz
2005-

Jeges (Kálmán) Valéria
orosz, magyar
1979-1986

Kaiser Pál
orosz, magyar
1964-1992

Kecskeméti Sándorné
magyar, történelem
1961-1983

Kiss Barnabásné
fizika, matematika
1962-1966

Komor Gabriella
angol
1992-1999

Ivanov Péterné
filozófia
1982-1986

Jobbágy Károlyné
magyar, történelem
1955-1992

Kaizinger Lászlóné
szaktanító
1975-1985

Kellner Anikó
angol
1995-1999

Kiss József
történelem, magyar
1962-1982

Kopper Lászlóné
történelem, orosz
1982-2007

Kornai Júlia
matematika, biológia
2002-

Köllő Júlia
könyvtárostánár, orosz
1999-2018

Kuruncziné Kapcsándi Katalin
történelem, német
1998-

1959 Rad

Kósa Jánosné
történelem, magyar
1982-2011

Köllő Miklósné
orosz
1963-1976

Kuti Jenőné
orosz
1967-1990

Legény János
angol, francia
1967-1970

Levcsenko Tatjana
orosz
1957-1990

Lukács Józsefné
angol, magyar
1988-2002

Kovács Bertalanne
matematika, fizika
1963-1985

Köves Katalin
angol, szociológia
2002-

Lami Rudolf igazgató
matematika
1958-1987

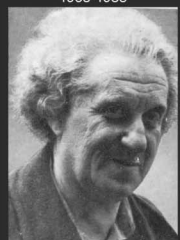
Lengyel Zsuzsa
angol, magyar
1995-

Liska Márton
történelem, jog
2008-2013

Lukács Sándor igazgató
pedagógia, filozófia
1965-1982

Kovács Endre
magyar, latin
1961-1965

Kropog Erzsébet
biológia, kémia
1976-

Lang György
földrajz, biológia
1996-

Lenkei Irén
biológia, földrajz, kémia
1963-1984

Loránt Erzsébet
magyar, történelem, földrajz
1948-1958

Mádl Antalné
német, magyar
1965-1976

Kovács Istvánné
magyar, latin, orosz
1957-1963

Kugler Sándorné
fizika, matematika
1961-1975

Lasztló Simonné
kémia, biológia
1967-1976

Lenkovics Barnabásné
történelem, orosz
1976-2018

Lövey Eva
matematika, fizika
1982-

Madocsai László
magyar, német
1969-1995

Kovács Zsófia
biológia
2011-2014

Kuti Gabriella
német
2003-2006

Laukonidesz József
testnevelés
1973-2010

Lerner János
földrajz
1978-1980

Ludmann Mihály
művészettörténet, rajz
1983-2018

Magyar Agnes
történelem, földrajz
1950-1973

nóti 2019

Medgyes Péter
angol, orosz
1968-1981

Mező Pálné
szaktanító
1957-1981

Molnár Anna
tanító
2016-

Magyarics Péter
angol, történelem
1972-1990

Mándics Dezső
biológia, kémia
1988-

Markovits Judit
tanító
1987-1991

Megyeri Andrea
angol, német
2002-2015

Mihályi Lászlóné
testnevelés
1963-1966

Molnár Balázs
biológia, kémia
2018-

Major Csongor
testnevelés
2010-2016

Maráczai Orsolya
angol, magyar
2008-2011

Markovits Piroska
kémia
1992-1997

Merényiné Kalotai Judit
angol, olasz
1995-2011

Miklós Gyuláné
földrajz, történelem
1960-1974

Molnár Gyuláné
német, orosz
1957-1965

Major Imréné
matematika
1959-1982

Marcsek Gábor
matematika, fizika
1992-

Markovits Tibor
fizika, matematika
1988-

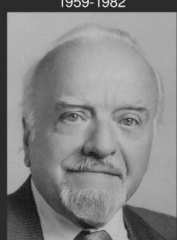
Mesterházi Gábor
magyar, történelem
1994-1998

Miklósy Katalin
angol
2010-2018

Molnár Katalin igazgató
biológia, kémia
1977-

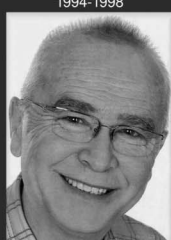
Majoros József
latin, magyar, orosz
1963-1982

Marföldi-Boruzs Barbara
ének-zene, magyar
2016-

Matskási Istvánné
biológia, kémia
1983-2011

Mezei Károly
tanító
1974-1977

Mikófalvi József
politechnika
1961-1963

Monostori Zsuzsanna
tanító, gyermekápoló oktató
1992-2012

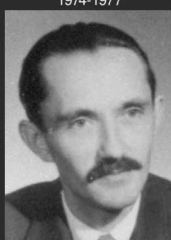
Majoros Józsefné
tanító
1981-1987

Markos Valéria
biológia, magyar, történelem
1959-1962

Maucha Imre
történelem, magyar
1975-2010

Mezei Ottó
művészettörténet, magyar
1962-1968

Molnár Agnes
biológia, kémia
2018-

Morvai Éva
matematika, fizika
1995-

Mozer Tamás
magyar, latin
1994-

Nagy Piroska
latin, történelem
1983-

Ozsváth Miklós
testnevelés, informatika
1988-1998

Palócz István
informatika
1998-2006

Pataki Pál
francia, német
1969-1984

Petőcz Miklósné
orosz
1961-1980

Munkácsi Tamás
testnevelés
2011-

Návai Péter
magyar, történelem
2017-

Páder Jánosné
testnevelés
1957-1985

Palócné Bársony Katalin
angol, magyar
2013-2018

Patkó Csilla
ének-zene
1986-1988

Petróczki Edit
ének-zene
1976-2016

Müller Angéla
német, francia, orosz
1956-1972

Nyakas Tünde
francia, orosz
1993-

Paksi Attila
informatika
2006-2011

Pap Anna
tanító, ének-zene
1991-2018

Patrik-Pirk Zsolt
angol
2000-

Pokk Péter
földrajz, történelem
2006-2010

Nagy Albert
testnevelés, gyógytestnevelés
1995-2017

Nyerges András
angol
1986-1990

Pálfalvi József
fizika, matematika
1968-1972

Papp Györgyné
matematika, fizika
1971-2013

Paulovits Ferenc
kémia, matematika
1998-

Poros András
francia, történelem
1984-2002

Nagy Erika
biológia
1983-1987

Oláh József
biológia, földrajz
1962-1977

Pálinkó Dániel
biológia, földrajz
2010-

Pásztor Edit
biológia
1965-1975

Peller József
matematika
1991-1995

Rácz János
matematika, fizika
1993-1997

Nagy Erzsébet
történelem, latin
1961-1980

Orlóci Istvánné
német, magyar, történelem
1972-2002

Pallos Béla
ének-zene
1959-1986

Pataki Henriette
matematika
2016-

Péntes Sándor
technika
1983-1996

Rácz Mihály
fizika, matematika
1972-2009

Radák Eszter
rajz
1996-1998

Révész Györgyné
pszichológia, pedagógia
1959-1983

Saáry Anikó
kémia, fizika
1956-1964

Serezné Bayer Éva
angol, orosz
1995-2016

Simonné Károlyi Júlia
angol, orosz
2000-2012

Soós Júlia
magyar, francia
1957-1961

Radich György
testnevelés
1961-1971

Réz Gáborné igazgató
biológia, kémia
1977-2010

Sain Márton
matematika, fizika
1970-1979

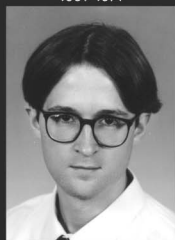
Simon Antalné
tanító
1966-2008

Siska Rozália
politechnika, rajz, magyar
1964-1982

Spengler Katalin
magyar, orosz
1989-1993

Radványi András
matematika, angol
1994-1998

Rónai Krisztina
tanító
1981-1986

Sarkadi-Nagy Szilvia
pszichológus
2009-

Simon Bálint
földrajz, földtan
1973-1995

Solti Gyula
matematika, fizika
1962-1981

Staudinger Erzsébet
műszaki ismeretek
1974-2008

Raksányi Klára
matematika, fizika
1961-1963

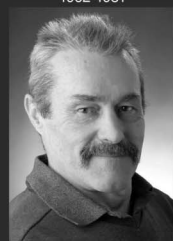
Rónay Ágnes
angol, magyar
1990-1998

Schiller Mariann
magyar, angol
1985-

Simon Csaba
testnevelés
1961-1973

Solti István
német, könyvtár, spanyol
1991-2018

Steller Gábor
matematika, informatika
2010-

Rédey Györgyné
orosz
1962-1974

Rosenzweigné Pejtisk Júlia
francia, latin
1991-

Schubert Mihály
matematika
2005-2016

Simon Gabriella
magyar, történelem
1984-1990

Sólyom Attila
magyar
2002-2011

Strobel Mária
fizika, kémia
1957-1995

Rell Péterné
tanító
1996-2004

Ruskai Nóra
napközi
2018-

Schwarczkopfné Szűcs Éva
tanító
2015-

Simon József igazgató
magyar, német, pedagógia
1955-1965

Somlai Judit
angol, orosz
1989-1991

Sugár György
matematika
1957-1988

Sújtó László
francia, angol
1975-1981

Szabó-Rusz Anetta
testnevelés
2016-

Szarka (Beke) Judit
latin, esztétika, média
1992-2018

Székely Erzsébet
történelem, magyar
1961-1982

Szeszlér Dávid
matematika
1998-2002

Tarján Zoltán
művészettörténet, rajz
1965-1981

Surányi István
történelem, földrajz
1957-1961

Szalai Károly
orosz, magyar
1963-1987

Szarvas Szilvia
biológia, kémia
2016-

Székely Miklós
ének, zene
1974-1995

Szidiropulosz Archimédész
magyar, orosz
1972-1988

Tasnádi Ildikó
informatika, tanító
2014-

Szabadkai Bernadett
angol
2018-

Szalóki Dezső
fizika, matematika, biológia
1978-2018

Szathmáry Lajos
magyar, latin, pedagógia
1961-1968

Székely Róbertné
biológia, kémia
1957-1965

Sziklai Gábor
angol, matematika
1998-

Tegyei Imre
latin, magyar, történelem
1961-1965

Szabó Emese
angol, magyar
2012-

Számely Béláné
orosz, angol
1957-1965

Szatlóczky Dalma
angol, francia
1963-2010

Szekeresné Nádudvary Ildikó
angol, francia
1994-

Sziklai Péter
informatika
1989-1991

Timár György
angol, magyar
1974-1981

Szabó Katalin
ének-zene, magyar
1997-

Szamosi Tamásné
tanító
1996-2004

Szatmári Kálmán
informatika, matematika
1996-

Szél Zsófia
matematika, német
2017-

Szilágyi Katalin
testnevelés, napközi
2008-2011

Toldy Emese
biológia, földrajz
2015-

Szabóné Rudnai Zsuzsanna
angol
1996-

Szánthó Kata
tanító
2018-

Székely Agnes
német, orosz
1990-

Szeplaki Györgyné
matematika, fizika
1971-2013

Szinyákovich Györgyné
orosz, könyvtár, magyar
1976-2003

Tomcsányi Péter igazgató
fizika, matematika
1980-

Tomcsányi-Szabó Katalin
tanító
1988-

Török László
fizika, matematika
2011-

Varga Antal
fizika, matematika
1973-2000

Vég Gábor
történelem, orosz
1980-1990

Walkó Györgyné
angol, francia
1961-1995

Wrobel Péter
rajz, művészettörténet
2001-2009

Tonk Veronika Dóra
angol
2002-2007

Törzsök Edna
magyar, német
1985-

Varga E. Tamás
földrajz, biológia
1991-2006

Véryné Pákolitz Eva
angol
1999-2018

Weisz István
matematika, fizika
1976-1978

Zanati Béla
fizika, matematika
1972-1979

Tóth Dezső
magyar, történelem
1961-1983

Udvardy Eszter
angol, magyar
2018-

Varga István
testnevelés, egészségтан
2017-

Vigh Katalin
gyógypedagógus
2015-

Weltner Mariann
angol, magyar
1982-

Zimmermann Henriette
testnevelés
1991-

Tóth Erika
német, francia
1993-

Ujvári Szusanna
angol, orosz
1987-1995

Varga Jánosné
orosz
1957-1990

Vihar Judit
magyar, orosz, japán
1971-1976

Wenzel Tamás
testnevelés
2009-2011

Zöld Péter
fizika, matematika
2016-

Tóth István
orosz
1963-1977

Vad Szilvia
matematika, angol
2013-

Varga Szilvia
tanító
2016-

Vlasits Géza
földrajz, történelem
2018-

Werner Lászlóné
magyar, latin
1956-1961

Zsuffa Zoltánné
magyar, latin
1961-1996

Tóth Zsuzsanna
kémia, biológia
1972-1996

Vágó Ernőné
magyar
1961-1985

Vég Éva
orosz, történelem
1984-

Vujovits Vladimirné
orosz, földrajz
1957-2003

Zs

2010-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Lövey Éva*

Almásy Gergő
Árva Dorottya
Bakó Gabriella Alexandra
Balogh Ádám Dániel
Boskovitz Anna
Buzási Ramóna
Csibi Katalin
Csontos Laura Dóra
Fentősi Eszter
Gansperger Mátyás
Garancsi Katalin
Geréby Fruzsina
Hegyí Frigyes
Jeney Anikó Tünde
Kiss Sándor
Köves Ádám
Kratochwill György
Magyar Bálint
Molnár Dániel Ferenc
Nagy Réka
Nemes Krisztián
Rajnai Gergely

Schuller Dóra
Szabó András Viktor
Szatmári Bálint
Tamaskovics Gergely
Timár Anna Erika
Tzokas Dorothea Elisabeth
Vrabély Máté Tamás
Wolkowski Wanda

2010-ben végzett 12.B

osztályfőnök: *Vég Éva*

Ambrus Enikő Katalin
Barabás Vajk Zoltán
Bukovszky Dániel Szabolcs
Csermely András Péter
Cserna Gécsa Bence
Dési Ádám Dániel
Dinh Van Anh
Fadgyas Fanny
Garamvölgyi Zita
Gatter Kornél
Geibl Fanni Fruzsina
Gulácsi Éva Anna
Halek Fanni Anna
Halek Mirkó Áron
Jánosi Barbara
Kádár András
Kékuti Laura Daniella
Kiss Réka
Korényi Anna
Kovács Borbála
Kozma Benedek
Környei Szabrina Dorottya
Miskolci András István
Nguyen Anh Minh
Novák János
Prinz Dorottya

Sárai Regina
Szabó Kristóf
Szafonov Olga
Szili András
Szili Melinda Hanna
Takács Diána
Telegdy Eszter
Varga Ádám Csaba
Vincellér Zsuzsa

2010-ben végzett 12.C

osztályfőnök: *Szalóki Dezső*

Báble Fanni Bettina
Balog Lilla
Bánáti Bodó Dániel
Csillik Dávid
Dombai Brigitta
Do Tuan Anh
Fekete Réka
Gulyás Máté Benedek
Guti Gellért Attila
Hierholcz Emese Noémi
Hobot Eszter
Kerényi Máté
Kiss-Pál Hanga Eszter
Korándi Sámuel József
Laczi Lilla
Margl Zoltán
Maszlag Csaba Zoltán
Mészáros Ákos
Mokos Judit Erzsébet
Montvai Nátánael
Nagy Ferenc Győző
Nemcsok Tamás
Phung Minh Hanh
Rádai Gergely Máté
Sajti Tamás
Sebestény Tünde Ildikó
Szilágyi Lili

Szipli Norbert
Szlávik Bence
Sztudva Richárd
Újvári Dániel László
Végvári László Balázs
Wiedemann István Ádám
Zelei Timea

2011-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Balázs Katalin*

Baksa Máté
Bányai Tamás
Borda Bence
Csörögi Eszter Fruzsina
Deák Gergely
Dénes Veronika
Dúzs Brigitta
Gábor Sára Zsuzsa
Gyopár Dóra
Halpern Márk
Hegedűs Dániel
Horváth Milán
Juhász Pál András
Kappanyos Ilona
Kárpáti Fanni
Kemény Lili
Kristály Dániel Barna
Kurdi Fanni
Lóka Máté
Makó Eszter
Molnár Markó
Nguyen Phan Anh (Tom)
Orbán Ákos
Ott Máté Boldizsár
Péter Georgina
Petró Bálint Benedek

Pintér Dániel
Pós Eszter Sarolta
Rakonczai Anna Eszter
Sz. Kis László
Szabó Máté Gergely
Torma Elina Hajna
Tóth András
Üveges Bianka Katalin
Vadász Gergely Endre
Varga Krisztián Tamás
Zempléni Réka Tímea

2011-ben végzett 12.B

osztályfőnök: *Patrik-Pirk Zsolt*

Bacsa Tibor Lénárd
Barsi Kitty
Baumann Judit
Belényesi Krisztina
Binét Regina Mirella
Borscs Dmitrij
Butkai Dániel
Clement Tamás
Czeller Ildikó
Eich Richárd
Fórizs András Sándor
Gábor Hanna
Hajdu Balázs
Hegedüs Gergely
Hegy Borbála Eszter
Izsák Vera Dóra
Kis Viktória
Koncz Anna
Kovács Koppány
Kőnig Beáta
Lazáry Fanni
Lovas Lars
Mánfai Marcell Zoltán

Markovits Júlia Lili
Matei Veronika
Molnár Máté
Nagy Dorka
Perjési Fanni
Sánta Luca
Tamási Luca
Tasnádi Gergely
Ván Bálint
Virág Andrea
Vrabély Fanni
Wollner Róbert Attila
Zakariás János
Zanathy Anna

2011-ben végzett 12.C

osztályfőnök: *Schiller Mariann*

Aradi Eszter
Baán Flóra
Bakó Ádám
Barabás Virág
Bartha Zoltán
Bátki Dániel
Budaházy Lili Ágnes
Csernyánszky Vera
Dienes Péter
Fazakas Mihály
Földes Zsófia
Galambos Máté
Herbert Péter
Kádár Balázs László
Karafiáth Luca
Király Noémi
Kis Dániel
Kiss Richárd Zoltán
Lázár Gabriella Beáta
Lőrincz Áron
Moró Anna
Nagy Eszter
Oláh Aranka
Pataki Dávid
Péterfi Anna

Rozgonyi Zsófia
Sáhó Benjámin Péter
Sipos Dániel
Somogyi Zsófia Kata
Sütő Nagy Zsuzsanna
Szabó Hanna Dorottya
Szegedi Dóra
Tamás Zóra Blanka
Tischner Zsófia Bernadett
Tóbiás András József
Valentovics Anna
Vermes Rita
Wilheim Fruzsina Orsolya

2012-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Markovits Tibor*

Balázs Gábor
Bánáti Anna Boglárka
Berencei László
Bottka Eszter Anita
Bucz Ágnes
Chu Huy Thang
Czermann Kristóf
Danyi Bálint
Duli Ádám
Gantner Dániel Péter
Gunzinám Zsanett
Hafenscher Richárd
Horváth Henriett
Karácsony Eszter
Kas Péter
Katona Kristóf
Kemény Judit
Kollár Karolina
Kovács Lőrinc
Kovács Tamás György
Kozári Eszter
Le Phong Hai Anh
Montvai Sára

Pap Levente Zsolt
Petrényi Barna
Pümkösti Zoltán Péter
Siegler Anna
Solti Bálint
Stark Ildikó
Szabó Krisztina Sára
Szűcs Emese
Toroczkai Dávid
Ulbert Dzsenifer
Vizi Donatella
Vujovits Júlia
Zalaba András

2012-ben végzett 12.B

osztályfőnökök: *Goreczky Zsófia*
és *Marcsek Gábor*

Baksa Domonkos
Boros Attila Ádám
Boskovitz Ráhel
Bui Tuan Tommy
Csizmadia Árpád
Dankó Tamás
Dinh Quoc Viet Anh
Doan Nang Khai
Dúzs Bernadett
Ember Illés Gábor
Farkas Bálint
Füstös István
Harsányi Anna Rozália
Havadi-Nagy Menta
Kalacsi Gábor
Kardos Dóra
Kassai Adrienn
Kiss Dóra
Kovács Zsuzsanna
Margócsy Ádám
Máté Bálint Ádám

Mezőssy-Dona Luca
Nagy Balázs
Nagy Henrietta Nikolett
Réthy Miklós
Schmidt Dávid Kristóf
Somogyi Hanna
Stupek Katalin Timea
Széplaki Dóra
Szőke Bence
Szungyi Kata
Szurovszki Zsófia
Tóth Bálint
Záhonyi Vera

2012-ben végzett 12.C

osztályfőnök: *Dr. Molnár Katalin*

Ádám Laura Eszter
Aszenov Laura
Balla Krisztián Márk
Benczik Tamás
Erdős Zsófia
Fejes Gabriella
Gál Enikő Judit
Gyulai Vajk Máté
Halász Anna Rebeka
Hátsági Anna
Hidegh Gyöngyvér
Honti Viktória
Kis Iván
Kiss Anna
Kővári Erik
Laki Dániel
Landstöff Gábor
Lencsés Eszter
Lőrincz Ágnes
Matzner Dániel
Menczer Izabella
Molnár András

Molnár Máté
Németh Zoltán Bálint
Nguyen Ba Long
Pál Bence
Patai-Szabó Enikő
Sajti Ákos
Simon Luca
Strábel Alfréd József
Stribik Anna
Suba Kinga
Szijártó Dávid
Várnagy Emma
Virág Nóra

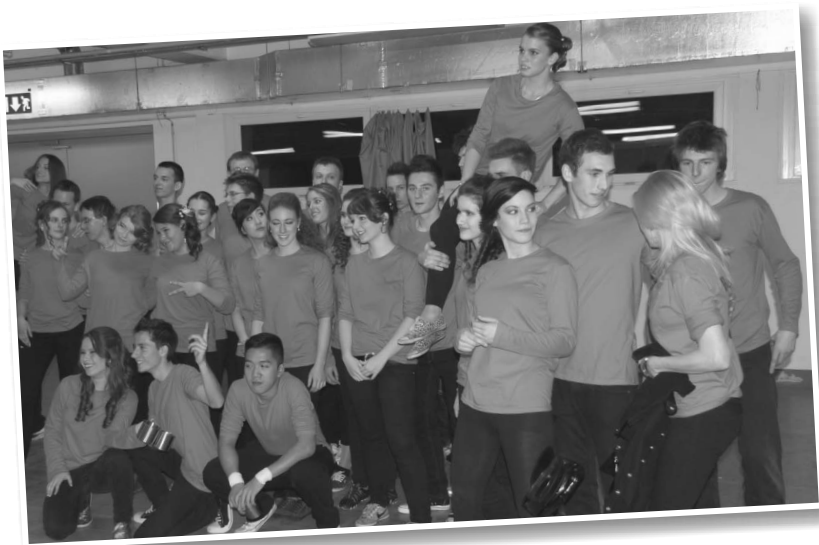
2013-ban végzett 12.A

osztályfőnök: *Paulovits Ferenc*

Almádi Gergely
Beregszászi Lilla
Berényi Lili
Chu Thi Thuy Linh
Csillik Kristóf
Dorogi Balázs
Eszes Dorina
Godó Viktor
Gungl Ádám
György Dávid
Imre Bálint János
Kárpáti Bence
Kiss-Pál Anna
Kohári Alexandra
Kovács Ádám
Le Bao Long
Máté Tünde
Nagy Diána
Pirityi Dávid Zoltán
Rácz Ádám Dávid
Romhányi Eszter
Sallai Andrea Szilvia

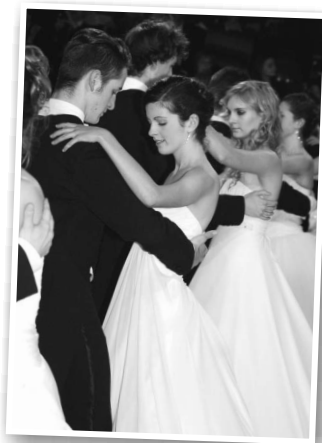
Sári József Christopher
Schmuck Viktor
Sermaul Levente
Sinkovicz Ábel
Soltész Réka
Takács Márton Gábor
Tarba Dorottya Rebeka
Török Balázs Forest
Urbán Márk
Vrabély Márk Tibor
Zanaty Dorottya
Zanaty Krisztina
Zombori Martin

2013-ban végzett 12.B

osztályfőnök: *Horváth Beáta*

Balázs Mihály György
Balogh Marcell András
Bánáti Kende Bálint
Bui Phi Bao
Császár Andrea Zsuzsanna
Csek Péter
Csorba Dorottya Georgina
Dióssy Anna Vera
Garancsi Annamária
Gunzinám Liza Regina
Illés Erika
Kecskés Márton
Kemény Zsófia
Maruzsa Gréta Gabriella
Meleg Andrea
Müller Réka Dóra
Nagy Domonkos László
Nagyistók Márton Péter
Sándor András
Simonyi Norbert
Szabady Shira Zsófia

Szabó Réka Dominika
Szalontai Dorottya
Székely Áron Zoltán
Szijj Péter Áron
Szili Benjamin
Szojka Zsófia Ágnes
Torma Péter Bálint
Tóth Barnabás Felicián
Túri Eszter
Valovics Áron
Ván Gyöngyvér Janka

2013-ban végzett 12.C

osztályfőnök: *Albert Viktor*

Békefi Bianka Flóra
Chu Hong Son
Elek Boldizsár Frigyes
Faludi Viktória
Fazakas Mátyás
Fóti Kristóf
Gulyás Bálint
Hajnal Áron Gyula
Hoffmann Frida Paula
Hornyai Zsófia
Kalmár Anna
Kövesdy Mihály
Laczkó Fanni Judit
Márik Eszter
Markovits Tibor Gergely
Matei Dániel
Mohácsi Soma Márton
Nagy Olivér
Nisnánszky Dániel
Patkós Bálint
Pilz Olivér
Rendik Zsófia
Rónai Dávid

Somai Vencel
Somogyi Balázs Dániel
Strommer Tamás
Szabó Richárd
Szakács Miklós
Szentirmai Bálint
Szepes Hajnalka
Takács Julianna
Tari Lilián Dorina
Tihanyi Balázs
Tran Dániel Long
Zombori Lilla

2014-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Morvai Éva*

Balla Kristóf
Borbély Bálint
Deák Ábel
Egri Zsófia Gizella
Forman Ferenc Sándor
Füredi Máté
Gerlei Anna Eszter
Gyopár András
Honti Sára
Ijjas Mihály
Kerepes Mária
Kósa Áron Tamás
Köles Kata Judit
Kőnig Balázs
Lenkovics Karolina
Majoros Gábor Pál
Malmosi Mira
Nagy Ágnes Nóra
Nguyen Kim Árnika
Őri Eszter Anna

Pásztor Dávid Krisztián
Péter Ágoston
Pham Diem Hang
Pümkösti Noémi Orsolya
Rácz Réka Anita
Reseterics Luca Zsófia
Salga Máté
Stark Attila
Temesvári Fanni
Tihanyi Dániel
Tószegi Eszter
Tran Duy An
Turi Csenge
Vladár Dóra

2014-ben végzett 12.B

osztályfőnök: *Boronkai Szabolcs*

Asbóth Júlia Katalin
Balázs Miklós Attila
Bende Borbála
Bukova Kristóf
Demők Attila
Dögei Mátyás
Dutova Anasztaszija
Földvári Márton Roland
Fritz-Ruenes Pablo Antonio
Gintli Tamás Sebestyén
Hajnal Áron
Harmat Kornél
Hobot Péter Bence
Kovács Benjámín Márk
Kovács Zita
Köves Míra
Kuti Petra
Le Thanh Huong
Lóka Luca
Müller Gergő Bence
Nagy Márton István
Pfisztner Sára

Rakonczai Marcell Kristóf
Ruttkay Zoltán Péter
Sajó Henrik Mátyás
Sánta Anna
Sebestény Zoltán Imre
Serényi Zsófia
Szabados Gergely Paszkál
Szamozvancev Dimitrij
Tolnai Judit Éva
Tóth Róbert

2014-ben végzett 12.C

osztályfőnök: *Gulyás János*

Aranyosy Ádám
Bajnai Zsófia
Bakó Flóra
Bayer Edvárd Róbert
Berei János
Besztercey Anna
Bozsik Márton
Csáky Richárd Krisztián
Farnadi Vendel Tamás
Félegyházi Eszter
Földesy Fanni
Gyenge Anita
Hellinga David
Kanti Vivienne
Kelivanov Máté
Klinkó Anna
Knollmayer Kata Villő
Komlódi Zsófia
Kovács Bonifác
Krencz Bálint
Lévai Balázs
Madaras Dániel Márton

Markó Ervin István
Megyes István
Móra István András
Nguyen Viet Huy
Petrányi Ábris
Somogyi Lili
Szabó Orsolya
Szlávik Eszter
Tóth Lili Rebeka
Trombitás Bálint
Váradi Balázs Csaba
Varga-Domonkos Dorottya
Varga Zsombor

2015-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Gulyásné Pusztai Réka*
helyettese: *Szőcs Máté*

Almási Bence Ákos
Békefi Bálint
Brestyánszki Flóra
Bukta Attila
Dán Katalin
Daubek Andrea
Gál István Marcell
Halász Péter
Hoang Anh Tuan
Imre Lukács
Jurcza Virág
Kaminek Petra
Kelényi Bernadett
Kovács Bálint
Kovács Csenge
László Livia
Lé Hoang Anh
Majer Viktória Luca
Molnár Nikolett
Mong Balázs
Moszkovits Péter Bence
Mudri Kamilla
Nguyen Kinga
Nguyen Vi Vien

Nisnánszky Réka
Nyári Enikő
Pelle Dávid
Perlaky Máté Zoltán
Phan Tuán
Rajkó Gergő Attila
Somogyi Péter
Soós Kende Máté
Sztán-Kovács Barnabás
Upor Veronika Sára
Vrabély Lilla Zsófia

2015-ben végzett 12.B

osztályfőnök: *Schubert Mihály*

Arató Szonja
Balázs Dénes Róbert
Bátki Alexandra
Bui Quang Anh
Casale Gioia
Csörögi András
Ecseki András
Erdős Célia
Fábián Béla
Fekete Zsolt
Hajnal Benjámin
Horváth Károly
Ijjas Fanni
Kalocsai Adél
Kappanyos Mária
Kincses Petra
Kobelrausch Ádám
Kovács Balázs Marcell
Kovaloczy András
Lenkefi Júlia
Molnár Veronika
Müller Luca
Patrik-Pirk Zsombor
Paul Fruzsina
Rusznák Richárd
Schein Dávid
Schmél Viktória

Sebők Máté
Stribik Eszter
Szabó Orsolya
Szafonov Szonja
Tamás Gergely
Tarján Dorottya
Varga Dominika
Zsiga Dalma

2015-ben végzett 13.D

osztályfőnök: *Iványiné Harró Ágota*
helyettese: *Tomcsányi Péter*

Csányi Péter
Fekete Ábel
Fekete Marcell
Galambos Levente
Gatter Herta
Hammer Zsigmond
Hortobágyi Csenge
Huszár Borbála
Jaksics Zsolt
Kántor Bence
Kapolyi Valentin
Kerékgyártó Anna
Kókai Márk
Koppány Gergely
Krátky Gergő
Lavró Viktória
Lencsés Máté
Magyar Bence
Markó Gitta
Mező Kata
Montvai Dániel
Munkácsy Balázs

Nagy Máté
Piros Dóra
Pordán Annasára
Scholcz Anna
Sillye Márk
Solt Benjámin
Szabó Liza
Szántai Dorina
Tardos Vera
Tóbiás Ilona
Tordai Dániel
Városi Gergely

2016-ban végzett 12.A

osztályfőnök: *Lövey Éva*
helyettese: *Szabó Katalin*

Ambrus Kornél
Asbóth András
Bakos Bendegúz
Bakos Noémi
Békési Anna
Bernát Borbála
Butkai Fruzsina
Csobánczy Tekla Teodóra
Csomor Marcell
Diczházi Rita
Eisenmann Gergely Márk
Fejes Botond Benjámin
Ferenczi Luca Sára
Forman Balázs Attila
Fölsz Hanna
Galicza Dorina
Gáspár Zsófia
Ha Anh Vu
Huiber Vencel
Jakab Zoltán
Kassai Mirtill
Králik Olívia Neysi
Liptai Gábor

Luu Hoang Kim Ngan
Marossy Hanna
Molnár Milán Jeromos
Nguyen Hong Phuc
Nyerges Norbert André
Orosz Máté
Osváth Réka
Piovano Laura Katalin
Sós Dániel
Toroczkai Dóra Fruzsina
Tóth Marcell

2016-ban végzett 12.B

osztályfőnök: *Láng György*
helyettese: *Zimmermann Henriette*

Baksa Barnabás
Bene Márton
Bundula Sára
Dely Boglárka Emese
Dénes Bence Dániel
Fülöp Máté
Gerőcz Emőke Zsanett
Gulyás Barnabás Gergely
Gyenge Ákos Barnabás
Gyetvai Viktor
Hamp Anna Mila
Ispánovity Máté
Juhász Kornél
Kádár István
Kapsa Fanni
Károlyi Gellért Andor
Kiss Balázs Márton
Kubik Dániel
Méhész Erzsébet Zita
Nagy Máté

Nguyen Hai Yen
Nguyen Mai
Nguyen Shannon
Pomaházi Bálint
Porkoláb Gábor László
Pölcz Márton
Strábel Tamara Erzsébet
Svejda Anna Alexandra
Takács Anna Emese
Tamás Bálint
Tamaskovics Dániel
Vas Dávid
Vujovits András
Zimonyi Luca Villő

2016-ban végzett 13.C

osztályfőnök: *Fenyő D. György*

helyettese: *Morvai Éva*

Bartha Benedek András
Bitkover Roy
Do Tú Vy
Fogti Orsolya
Gara Ádám
Gelléri Pál Gáspár
Gerencsér Zsófia
Gózon Salamon Benjamin
Havasi Márton
Havasi Virág
Hegy Nándor Dávid
Horváth Eszter Borbála
Jámbor Regina
Jinda Márton
Kovács Orsolya Nóra
Kubitsch Áron
Kukolya Kamilla
Lajtai Enikő
Lo Thanh Van
Mócsy Márk
Molnár Ábris Milán

Nagypál Rebeka
Radványi Ákos Péter
Singer Benjámin
Szatmári Kornélia Zsófia
Szokolai Péter
Takács Bence
Tóth Dorottya
Vári Tamás Gergely
Vidák Brigitta
Wikmon Balázs Dániel

2017-ben végzett 12.A

osztályfőnökök: *Nagy Piroska és
Markovits Tibor*

Bartos Marcell Ákos
Beke Sámuel
Bende Márton
Csortos Csaba Zoltán
Duli Ákos
Ehreth Réka
Farkasházi Zsanett
Földi Sándor
Gerlei Péter Dávid
Grandpierre Nimród
Grossman Gréta Piroska
Háberman Dávid
Hajdu Henrietta
Hajnal Natália Abigél
Honti Kristóf
Hunyady Márton
Ijjas Katalin
J. Tóth Tamás
Kollár Márk Krisztián
Koós István
Li Jessica Amy
Maczik Dominik Martin
Nagy Anasztázia
Nguyen Hai Phuong Anh

Nguyen Hoang Nam
Panyi Róbert
Peisz Balázs
Rajkó Bence Zoltán
Schultz Nóra
Szalai Zsuzsanna Laura
Temesvári Bence
Tóth Petra Réka
Végh Alfonz
Vincze Balázs

2017-ben végzett 12.B

osztályfőnökök: *Töröl László és
Törzsök Édua*

Antal Virág
Biró Adrienn
Biró Danijar Áron
Bozsik Laura Anna
Chen Meng Jia
Czeller Flóra
Darvas Kristóf Márk
Eszterhás Tamara Petra
Gulyás Mihály Barnabás
Hadarics Eszter
Hajós Alíz
Kiss Gergely
Kovács Tímea
Kullai Ádám Balázs
Kürti Balázs Ábel
Mándoki László
Mernyei Péter
Mézes Marcell Ádám
Nagy Eszter Judit
Német Ákos
Nguyen Hai Yen
Nguyen Thuy An
Parragi Bálint Márk

Petrik Flóra
Rajnai Zsuzsanna
Somogyi Flóra Borbála
Stadler Benedek
Szabó Barbara Lúcia
Szabó Dénes Ferenc
Ta Dieu My
Tardos Tamás Gergő
Tran Bach Khoa
Winkler Soma

2017-ben végzett 13.C

osztályfőnök: *Mozer Tamás*

helyettese: *Boncz Dániel*

Almássy Anna Mirtill

Benke Bálint

Besztercey Soma Pál

Bui Phuong Thao

Endrey Mátyás György

Gonda Viktória

Gózon Marcell

Gräff Ádám Tamás

Hammer Vilmos Iván

Héder Lidia

Herczeg Richárd Dániel

Hernyes Soma

Huszár Balázs Vidor

Kálóczi Klaudia

Kasza Árpási Miksa

Katona Zsófia

Konecsni Kristóf

Koppány Csenge

Kovács Daniel

Kukolya Blanka

Martonosi Marcell

Máth Beáta Virág

Mizsei Berta Júlia

Móray Gergely Richárd

Nguyen Thuy My

Pál Boldizsár

Rokolya Kornél

Spitzer Milán

Szabados Nikolett

Szabó Ábel Márton

Szabó Domonkos

Széll Adrienn

Szepes Krisztina

Tordai Gergely

Udvarvölgyi András

Várterész Réka Emese

Zana Flóra

2018-ban végzett 12.A

osztályfőnök: *J. Tóth Judit*

helyettese: *Steller Gábor*

Almási-Kecskés Konrád Gusztáv

Bajomi Eszter

Bakó Lili Anna

Balla Szabolcs

Bende Mátyás

Berthold Ákos

Farkas Benedek

Fóti Adorján

Gazdag-Győri Zsombor

Hardi Noémi Alexandra

Hunya Ágoston Balázs

Jordán Bibiána

Kálmán Zétény Balázs

Killin Attila

Klein Ambrus István

Kocsis Simon

Kórodi Balázs

Krátky Anett Fanni

Lajti Renáta

Nagy Kristóf

Rács Lili Sára

Rapp Vera Emma

Schuller Dóra Lili

Semmelweis Marcell

Szabó Rozina Eszter

Széll Orsolya

Tarnai Zsófia Eszter

Tran Thanh Binh

Ujlaki Anna

Vaczulin Márton Bernát

Vadász Adél

Várkonyi Kornél

Végh Eszter

2018-ban végzett 12.B

osztályfőnök: *Sziklai Gábor*
helyettese: *Fenyő D. György*

Aranyosy Blanka
Benczik Judit
Berényi Péter
Bogdán Gergő
Burlacu Péter Dániel
Doan Thi Trang Thanh
Dúzs Beatrix
Ecseki Andor Áron
Fórizs Virág Ilona
Fölsz Orsolya
Gaál Adrián
Halász Minka Eszter
Karakas Kolina Zorka
Kelemen Péter Dominik
Kiss Kocsárd Benedek
Kocsis Bálint
Kurdi Barnabás
Lakner Virág Eszter
László Júlia
Lipcsei Bence
Molnár Lázár Benjámin
Murin Dániel
Nagy Iván László
Nguyen Duc Dániel

Ormay Mihály Tamás
Porubcsánszki Bence
Salga Nóra
Smátrola Eszter
Stabb Hannah Natalie
Széles Márk
Szilágyi Lili Zsófia
Taál Dávid Kornél
Török Emma
Van Der Lek Lilla

2018-ban végzett 13.C

osztályfőnök: *Kropog Erzsébet*

helyettese: *Pálinkó Dániel*

Alexandrov Dániel

Bakó Dorottya

Barczy Ákos

Bátki Benedek

Both Márton Benedek

Czirják Dominik

Gyümölcsös Gergely János

Kardos Zsolt

Kepes Kata Mária

Kuklis Vanda

Lantos Lili

Lawson Adrienn Hai-Binh

Mándoki Csilla

Mészáros Bálint

Molnár Adrián Márk

Moró Márton

Nemes Borbála Dorottya

Nguyen Hoang Thu Van

Nguyen Nam Son

Orbán Marcell Dániel

Pethő András Márk

Pordán Domonkos

Reseterics Dávid András

Schrödl Balázs

Soós Hanna Mirtill

Szabó Sára

Szabó Vivien

Szalai Dorottya Klára

Székely Cili

Szentpáli-Gavallér Csaba

Szűcs Ádám

Tajthy Anna Mandula

Vári Dorottya Katalin

Virág Anna Zsófia

Závecz Ferenc Dániel

2019-ben végzett 12.A

osztályfőnök: *Szekeresné*

Nádudvary Ildikó

helyettese: *Etédi Emőke*

Aszenov Bogdán Péter

Balla Olivér

Barczy Milán

Belai Alex

Demők Dóra

Domokos Dalibor Bertalan

Fuchs Gábor

Gintli Fruzsina Anna

Gróf Júlia Borbála

Hajdu Márton

Halmi Kristóf Máté

Jászonyi Jára Judit

Kalocsai Kornél Viktor

Kántor Csenge

Kollár Kristóf

Kubik Emese

Ligeti Márton

Magyar Balázs

Majtényi Máté

Nemes Anna Zsófia

Oláh Levente

Ördög Domonkos

Pákozdi Kinga

Petrik Áron Márton

Polovitzner Bence

Sipos Kornél

Solt Eszter

Szabó Balázs

Szakács Eszter

Tószegi Ádám

Vajda Máté

Varga Zsanett Lili

2019-ben végzett 12.B

osztályfőnökök: *Berkiné Bőhm
Zsuzsanna és Győri János*

Bejczy Péter
Benyovszki Lili Anna
Berek Sára
Bundula Klára
Gróf Dávid
Hevesi Márton Benedek
Holocsi Masa Sára
J. Tóth Edit
Jánosi Máté Attila
Jékely Boldizsár Lajos
Katona Kata
Kerényi Péter
Király Márton
Králik Miklós András
Loyola Elio
Markovits Tamás István
Marossy Aliz
Maróti Zsombor
Martincsek Marietta Lilla
Máté Jakab Alajos
Mózer József
Nagy András Márton
Nagy Veronika

Papp Borbála
Patrik-Pirk Domonkos
Reviczky Marcell
Schein Adél
Száday Boglárka Terézia
Szücs Leó Szilárd
Tóth Fruzsina Kitty
Urbancsek Balázs Bence
Vadász Adorján
Vitai Kitty
Weisz Csaba

2019-ben végzett 12.C

osztályfőnök: *Schiller Mariann*

Asbóth Hanna Ágota
Bender Jonathan Andrzej
Bérczy Dorottya
Csonka Zsolt
Csörsz Anna Réka
Demeter Tamás
Fábián Anna
Fori Dániel
Gerencsér Dorottya
Hajnal Borbála
Iván Károly
Kelényi Bálint
Kerekes Anita Zoé
Kocsis Barnabás
Kövér Bence
Lavró Péter András
Lucza Mátyás
Markella Adél
Márton Áron
Mázás Fruzsina Hóvirág
Miró Anna Dorka
Molnár Zsófia Helka

Nguyen Hong Chiminh
Novák Bálint Huba
Nyikos Márton Gergely
Oláh Flóra
Pór Dániel Endre
Sápi Lili
Simon Zsófia Zoé
Stevens Dániel Jonathán
Szabó Borbála Sára
Szénásy Zsófia
Tasi Vince
Trencsényi Sára Réka
Valent Veronika
Vizkeleti Péter

Lectori salutem	7
<i>dr. Molnár Katalin</i> : Az elmúlt 10 év történései	9
<i>Sarkadi-Nagy Szilvia</i> : Iskolapszichológia a Radnóti Miklós Gyakorlóiskolában 2009 és 2019 között	14
<i>Harró Ágota</i> : Tíz év – vezetésről, nyelvi előkészítő osztályról, felvételiéről	22
<i>dr. Győri János</i> : A Radnóti	24
<i>J. Tóth Judit</i> : Erasmus+ projektek 2017–21	28
Az angol munkaközösség 10 éve	30
Tempora mutantur... – Latintanulás a Radnótiban (<i>Nagy Piroska</i> , <i>Rosenzweigné Pejtsik Júlia</i> , <i>Mozer Tamás</i>)	32
A „másodikak” (<i>Dancz Péter</i>)	37
Képek a zenei életből	40
MaCsEK! 2012–	43
Magyartanítás a Radnótiban a 2000–2010-es évtizedekben (<i>Fenyő D. György</i>) . . .	50
RADÍR	54
Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny (<i>Etédi Emőke</i>)	56
Magyaros kirándulások – Mit csináljak májusban? (<i>Mozer Tamás</i>)	58
Békés Pálról és a Békés Pál-díjról (<i>dr. Győri János</i>)	61
A díjazottak írásaiból	
<i>Kappanyos Mária</i> : Ahova jársz	62
<i>Fekete Marcell</i> : Az írás dicsérete	65
<i>Koós István</i> : próba 1.	66
<i>Koós István</i> : gyerek 2.	66
<i>Móray Gergely</i> : Horgászat	67
<i>Móray Gergely</i> : Megváltás	67
<i>Gintli Fruzsina</i> : Tánc	68
<i>Szabó Sára</i> : Minden szép. Minden jó.	69
<i>Nemes Zsófia</i> : Harcias nénik	69
<i>Papp Balázs</i> : Tudományos kíváncsiság	71
A Bársony Szalon (<i>Gonda Zita</i>)	72
Legféltettebb kincseink egyike (<i>Hegyi Györgyné</i>)	74
Paralelepipedon kupa és Dodekaéder díj	78
Elsősegély-tanfolyam a Radnótiban (<i>Lengyel Zsuzsa</i>)	79
Chúc mừng năm mới – Boldog újévet! (<i>J. Tóth Judit</i> , <i>Hong Phuc Nguyen</i>)	81

Jót tenni jó	85
Messzeringó – a fogadott gyerek ☺ (<i>Egressy Kata</i>)	87
Segítség – még	89
Plusz egy szendvics-napok (<i>Kovács Olivér</i>)	90
Most IKSZ vagy KÖSZ? (<i>Lengyel Zsuzsa, Pejtsik Júlia</i>)	96
Radtech – A technikusok (<i>Calis Mihály</i>)	101
Az ifiségről (<i>Kollár Kristóf</i>)	104
Ósükösd (<i>Kerékgyártó Anna, Tóbiás Ilona, Czeller Ildi, Endrey Mátyás, Valent Veronika</i>)	107
Termkut (<i>Reseterics Luca, Révész Zsuzsanna</i>)	109
Radnóti 60	114
Egyéni projekt	
<i>Maróti Zsombor: Tales from the Past</i>	118
Embernek lenni – Sétaszínház Ocskay emlékére	132
Az első 60 év tanári karának tablója	134
A 2010 és 2019 között végzett osztályok	144

